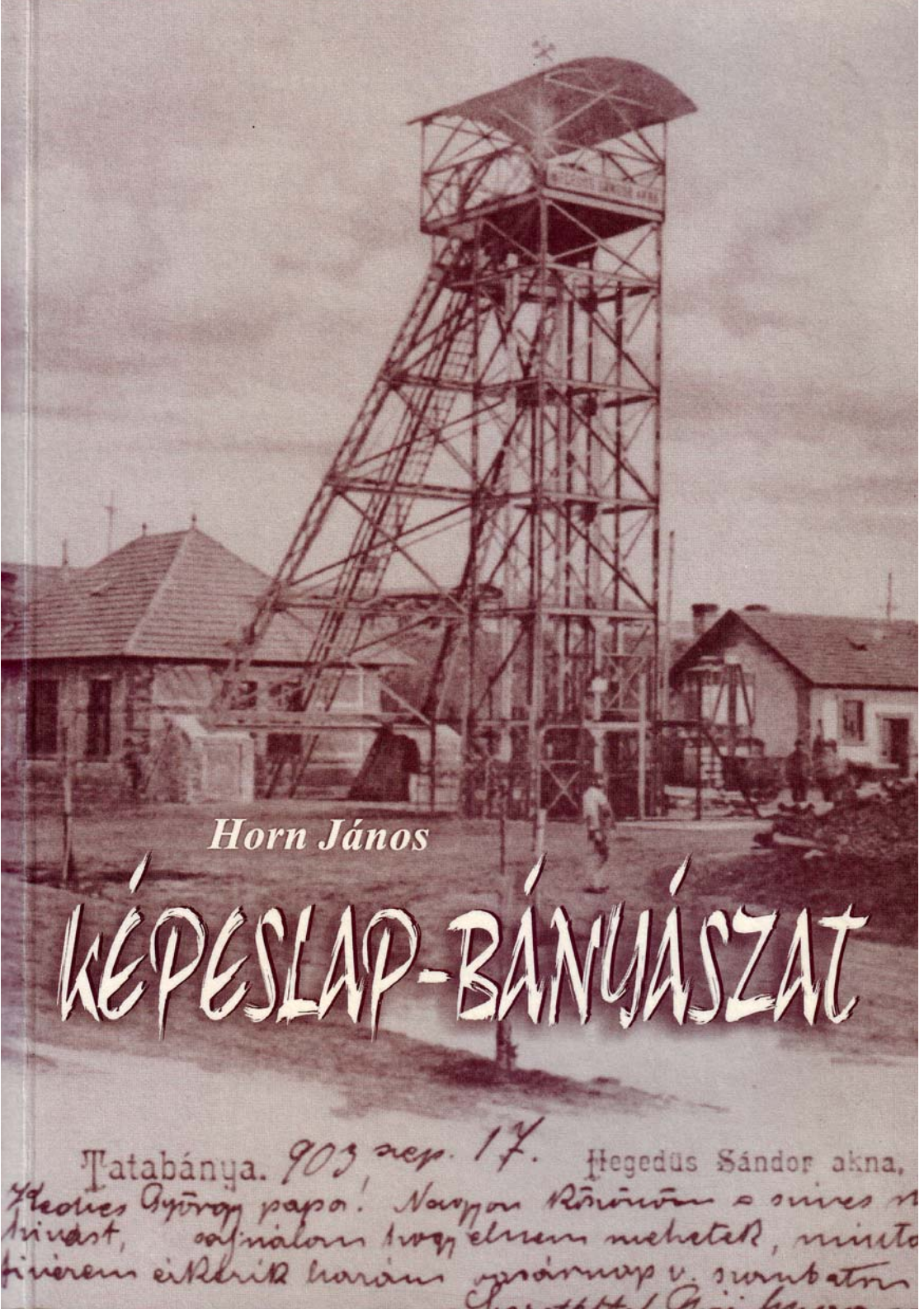

Horn János

KÉPESLAP-BÁNYÁSZAT

Tatabánya. 903 sep. 17. Hegedüs Sándor akna,
Tisztelt Gyürky papa! Nagyon köszönöm a szives
levelét, sajnálom hogy elmenni nemtudok, mivel
tisztelem elkerülik karácsony vasárnap v. szombaton

Horn János

KÉPESLAP-BÁNYÁSZAT

Budapest, 2002

A könyv megjelenését támogatták:

KŐ-SZÉN Kft.
Központi Bányászati Múzeum
Magyar Bányászati Hivatal
Mátrai Erőmű Rt.

Magyar Könyv Alapítvány
Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület
Vértesi Erőmű Rt.
Dr. Horn János

*

A könyv kereskedelmi forgalomba nem kerül.

Kiadja:
a Bányász Kultúráért Alapítvány,
aki ezúton fejezi köszönetét a támogatóknak.

ISBN: 963 204 608 0

Felelős vezető: Nagy Béla
Nyomás: Regiszter Kiadó és Nyomda Kft.

Előszó

Albumot, képeslapokat bemutató albumot vehet most kézbe a Kedves Olvasó. Régi, többévtizedes-évszázados lapokról készült, megfakultak és színesen ragyogóak egyaránt helyet kaptak benne.

Albumot képeslapokból?! döbbenhet meg a mai olvasó, aki, ha éppen el nem dobja a rokonoktól, barátoktól, ismerősöktől zsákszámra érkező képeslapokat, akkor sem gondol arra, hogy belőlük rendezett gyűjteményt szerkesszen, s különösen arra sem, hogy azt albumba helyezze el. Pedig, gyermek- és ifjúkorunkban még hányszor jutottunk padlások mélyén, poros ládákban, vagy hatalmas ruhásszekrények rejtekén olyan vaskos albumokra, melyekben családunk hajdan-volt férfi tagjai rendezték emlékké ifjúkori utazásaik, tanulmányútjaik, kényszerű hadi és hadifogoly-élményeik képes dokumentumait. Ezeket csodáltuk TV és videó nem lévén még akkor, s lapozgattuk újra meg újra esős őszi délutánokon és ködös téli estéken a pislákoló kályha köré kuporogva.

Öröm, hogy ebben az elgépiesedő, multimédiás világunkban ismét helyet kért és kapott magának ez a mondhatnánk „ősi" ismeret- és érzelem-közvetítő alkotásforma. Napjainknak azonban van olyan jelzője, hogy „anyagiassá váló", tehát a gyűjtő, a képeslapok iránt nem üzleti szándékkal érdeklődő öröme nem lehet teljes: a kereskedelmi forgalomban, aukciókon megjelenő képeslapok bizony nem alacsony áron bukkannak föl, s kelnek el a piac könyörtelen törvényei szerint. Nyilván nem akarok elriasztani senkit, sőt inkább kedvet szeretnék ébreszteni a fogékony emberek lelkében a képeslapok szeretetében rejlő megannyi érték és szépség iránt, de napjainkban ez a nemes cselekedet már költséges hobbinak számít.

Megvallom, hogy három-négy évvel ezelőtt kifejezetten a szakmánk, a bányászat szeretete vezetett el életem első képeslap-aukciójára, amelyet jelentős nemzetközi részvétellel, nagy publicitással rendeztek meg igen élénk érdeklődés kíséretében fővárosunkban. Az ott szerepelt, többségükben ritka, vagy legalábbis számomra nem ismert bányászati képeslap úgy tűnik örökre elindított bennem egyfajta célirányos törekvést, hogy minél többet megtudjak ezekről a régi üzenetekről, amelyek igaz, hogy nem nekem íródtak annak idején, de az évtizedek torlódó távlatából végül is hozzám, a mai korosodó bányász-nemzedék tagjához érkeztek, nekem kézbesítette a történelem kedves, kacsintós postás bácsija. Annál is inkább felkeltette érdeklődésem, mert a hazai szakirodalom - beleértve a Magyar bányászat évezredes története (Bp. 1996-2001) c. háromkötetes tartalmas művet is - eddig nem foglalkozott rendszeresen a bányászati vonatkozású képeslapjaink történetével, s a bennük rejlő tartalmi forrásértékkel. Tájékozódásom szerint hazai bányászati múzeumaink, szakgyűjteményeink sem rendelkeznek ilyen irányultságú tematikus gyűjteményekkel, készleteik nem

annyira célirányos szerzeményezés, állományépítés, hanem eshetőleges gyarapodás (hagyatékok része, ajándékok stb.) eredménye.

A mostani szerény kiadványomat, melynek példányait az aukciókat járva szereztem be, (nem egyet többezer Ft-os kikiáltási árról indulva, miközben jó néhányszor ki kellett szállnom a felsőbb szintű licitekből, pedig igen szép és értékes darabokról volt éppen szó!), tulajdonképpen „étlap"-nak szánom. Szeretnék kedvet ébreszteni a szellemi ízek megismerése iránt nemcsak a gyűjtők számára, hanem mindazok számára is, akiknek családjában, rokonaik ismerőseik birtokában vannak efféle képeslapok, hogy őrizzék meg azokat, szeressék és szerettessék meg környezetükkel, s ha már megszűnt körülöttük az érdeklődő közeg, akkor juttassák el valamelyik szakgyűjteményünkhöz, vagy ismert magángyűjteményünkhöz. Nem igen tévedek, ha kijelentem, hogy ennyivel tartozunk évezredes szakmánk becsületének.

Kérem, forgassák olyan szeretettel ezt a kis albumot, mint amilyen szorgalommal, odaadással gyűjtöttem össze, s most szívből jövő tisztelettel helyezem el szakmánk szent oltárának lépcsőjére.

2002. Borbála napján

Jó szerencsét!

Dr. Horn János

Képeslapok

Aknasugatag
Üdvözlet Aknasugatagról, M. kir. sóbánya hivatal *1*

Aknaszlatina
Aknaszlatina *2*
Ferencz bánya, Földalatti raktár *3*

Annavölgy
Paulina akna *4*
Vilmos akna *5*

Baglyasalja
Északmagyarországi Kőszénbánya Kaszinó-épülete. Baglyasalja (Nógrád megye) *6*

Bakonycsernye
Uccarészlet/Bányarészlet *7*

Baku
Bakui olajkitörés *8*

Berchtesgaden
Fahrt im Salzbergwerk, Kirándulás a sóbányában. *9*
Glück Auf! Abfahrt im Salzbergwerk., Jó szerencsét! Lecsúszás sóbányában *10*

Bóbrka
Muzeum Przemyłu Naftowego *11*

Brennberg
Üdvözlet Brennbergból, Borbála akna/Villany telep/Brennberg látképe *12*

Brennbergbánya
Szénosztályozó *13*

Budapest
M. kir. Földtani Intézet, Múzeum, Regionális rétegtani és dinamogeológiai gyűjtemény *14*
M. kir. Földtani Intézet, Előcsarnok *15*

Csolnok
Auguszta akna *16*
Üdvözlet „Auguszta akná”-ról, Csolnok, Akna/Kolonia *17*

Dés
Bemenet a sóbányába (Désakna) *18*
Magyar királyi Sóbánya Désakna, A bánya belseje *19*
Magyar királyi Sóbánya Désakna, Lajos tárna, A bánya bejárata. *20*

Dorog

Ferencz akna....21
Kőszénbánya gépház....22
Munkásotthon/Róm.kath. templom a hősök szobrával
Bányaigazgatósági épület/Bányászok róm. kath. temploma....23
Üdvözlet Dorogról, Bányairoda....24

Dürrnberg

Salzbergwerk Dürrnberg bei Hallein (Salzburg)....25

Ebszönybánya

Ebszönybánya....26

Egbell

Üdvözlet Egbellről....27

Egercsehi

Egercsehi Kőszénbánya Rt. igazgatói lak....28
Egercsehi Kőszénbánya Rt. telepe....29
Egercsehi Kőszénbánya Rt. telepe Mónosbélen....30

Eisenerz

Glück Auf! aus Eisenerz, Jó szerencsét! Eisenerzből....31

Erzberg

Barbare-Kapelle am Erzberg, Az erzbergi Borbála kápolna....32

Farkaslyuk

Farkaslyuki Kőszénbánya látképe....33

Felső-Bánya

Üdvözlet Felső-Bányáról, Keleti bányatelep
M. Kir. bányaiskola/Róm. Kath. fiú és leány iskola....34

Felső-Galla

Felső-Gallai szénbánya, Gróf Teleki Géza akna....35

Gölniczbánya

Bányahivatal....36

Gyalár

Nagyhíd a gyalári vonalon....37

Hallstatt

Glück Auf! Hallstatt, Salzbergwerk, Jó szerencsét! Hallstatt, Sóbánya....38

Hodrusbánya

Hodrusbánya, Felső sötéttáró....39

Káloz
Üdvözlet Kálozról, Parkrészlet, Belmajor-Kulcsárság.....40

Karwin
Karwin, Gabrielenzeche.....41

Királd
Üdvözlet Felső Galláról, Királdi Herz Zsigmond akna.....42

Kisgyón
Kisgyóni bányatelep, Bányaigazgatóság/Kolónia/Fütőház/Igazgatói lak.....43

Komló
Vájártanuló intézet.....44
Régi szénosztályozó.....45
Üdvözlet Komlóról.....46

Környe
Környei kőszénbánya, „Az első kőszén 1911 február 19”.....47

Kutná Hora
Kutná Hora, Szent Borbála Templom.....48

Loschwitz
Loschwitz bei Drezden, Die erste Berg Schwebebahn der Welt,
A világ első függővasútja.....49

Máramaros
Üdvözlet Máramarosból, Rónaszéki bányahivatal és főnöki lakás.....50

Marosujvár
Marosujvár, Sóbánya/Fürdő-út.....51

Mecsekszabolcs
Mecsekszabolcs, Ferenc József akna.....52

Miskolc
Egyetemváros.....53

Nagybánya
Üdvözlet Nagybányáról, A kereszthegyi bánya/a második vízesés a sztrai völgyben.....54

Nagyharsány
Kőbánya/Magyar bauxit-bánya/Róm. Kath. templom/Ref. templom Kossuth szoborral.....55

Nagymányok
Bányatelep.....56

Nyárádszereda
Furó torony.....57

Pécs

Gróf Széchenyi István akna (Pécs bányatelep) *58*
Pécs bányatelep *59*
Rücker akna szénfelvonó készüléke (Somogy bánya) *60*
Szent István akna *61*
Szent István aknai munkásotthon *62*
Üdvözlet Pécsről, Bányatelep *63*

Petrozsény

Nyugati bányatelep *64*
Petroseni, Stadă din Colonia minieră *65*

Pilisvörösvár

Kőszénbánya telep és munkás lakások *66*

Resita-Montana

Resita-Montana *67*

Rozsnyó

Bányászati Múzeum *68*

Rudabánya

A rudabányai barnavasércbányászatnak „Andrássy II" bányarésze *69*

Sajókazinc

Kazinczi Kőszénbánya, Rakodó állomás *70*

Salgótarján

S. B. T. C. Bajnoksági Emléklapja *71*
Acélgyár hamu heggyel *72*
Bányaigazgatósági épület *73*
Bányatársulati iroda *74*
Bányatársulati iroda *75*
Függőpálya *76*
Keleti altáró *77*
Zagyvai rakodó *78*
Zagyvai rakodó *79*
Károly akna *80*
Zagyvai rampa *81*
Sodronypálya *82*
Bányatársulati Villamos Központ *83*
Salgótarjáni bányatelepi közp elemi népiskola *84*
Üdvözlet S. Tarjánból, Károly akna/Zagyvai kőszén rakodó *85*
Üdvözlet Salgótarjánból, Forgách-akna *86*

Sashegy

Sashegyi ikerakna *87*

Selmecbánya

Bányászakadémiai hallgatók Selmecen *88*
A selmeci diákéletből I., 1,2,3,stb.§ Balek kuss! *89*

A selmeci diákéletből II., Chemia *90*
A selmeci diákéletből IV., Géptan *91*
A selmeci diákéletből V., A balek *92*
A selmeci diákéletből VI., Vulpes semper magnam quantitatem cigarrarum secum portat. *93*
A selmeci diákéletből VII., Bachus ujonnan felkent papja. *94*
A selmeci diákéletből VIII., Mathesis. *95*
A selmeci diákéletből X., Növénytan *96*
A selmeci diákéletből XIII., Bier scandál *97*
A selmeci diákéletből XVIII., Fiuk!ha majd remeg kezemben... ..... *98*
A selmeci diákéletből XXI., Rendezés *99*
A selmeci diákéletből XXII., Kopárok megkötése *100*
A selmeci diákéletből XXIV., Geodesia *101*
Balek! Válassz magadnak keresztapát és keresztanyát
Az isteni fényben tündöklő Firmák eme díszes társaságából *102*
Mindnyájan voltunk egyszer *103*
Chemiai Laboratórium *104*
Magy. kir. erdészeti főiskola *105*
Ballag már a vén diák tovább... ..... *106*
Selmeczbánya *107*
Főiskolai paloták *108*
Új akadémia *109*
Főiskolai paloták *110*
Üdvözlet Selmeczbányáról, Bány. és erd. akadémiai paloták *111*

Sopron

A soproni diákéletből XII., Ultra-supra veteránissimus *112*
Hatvan turistaház *113*
M. Kir. Bányamérnöki és Erdőmérnöki Főiskola *114*
M. Kir. Bányamérnöki és Erdőmérnöki Főiskola *115*
Erdőbányászati Mérnöki Műegyetem *116*
Erzsébet ucca *117*
Erzsébet utca *118*

Stajerlakanina

Üdvözlet Stajerlakaninárói, Panur-akna *119*

Szászvár

Jó szerencsét!, Szászvári kőszénbánya *120*
Szászvár bányaakna *121*
Üdvözlet Baranya-Szászvárról. Bányatelep *122*

Tata

Vida-Jenő lejtősakna *123*

Tatabánya

Magyar Általános Kőszénbánya Részvénytársulat, Bányaigazgatóság *124*
Sodronykötél és függősínpálya *125*
Uj szénosztályozó *126*
Magyar Általános Kőszénbánya Részvénytársulat, Uj Osztályozó *127*
Lukács László akna *128*
Felsőgallai új szénosztályozó *129*
Hegedűs Sándor akna *130*
Tatabánya VII. akna *131*

Villamos erőközpont, (MÁK Rt. tatai bányászata) *132*

Tataros
Üdvözlet Tataros Asphalt bányatelepről *133*

Tokodaltáró
Üzemudvar *134*

Vasas
Vasasbánya látkép *135*

Verespatak
Verespatak, Arany-zúzdák *136*

Vrdnik
Üdvözlet a Vrdniki Királyi Kőszénbányákból *137*

Vulkán
Üdvözlet Vulkánról, Salgótarjáni kőszénbánya kórháza *138*

Zagyvapálfalva
Üdvözlet Zagyvapálfalva, Bányatelep Kaszino *139*

Zalaegerszeg
Magyar Olajipari Múzeum *140*

Egyéb
Tisztelet a bányászszaknak, Jó szerencse, áldás lengje át! *141*
A bányász munkában *142*
Indul a következő műszak! *143*
Jó szerencsét! *144*
Szénszállítás a bányában *145*
Széntermelés *146*

KÉPESLAP-BÁNYÁSZAT

M. kir. sóbánya hivatal.
Üdvözlet Aknasugatagról

Aknasugatag

Kép:
Üdvözlet Aknasugatagról
M. kir. sóbánya hivatal

Postabélyegző, dátum:

Kiadó:
Wizner és Dávid kiadása,
Máramarossziget

A kősóbányászat és általában a sóügyek rendezését III. Károly uralkodásához lehet kötni. Ebben az időben kerül a Habsburg Kamarai igazgatás alá az erdélyi sóbányászat is, ekkor szorul ki végérvényesen a magyarországi területről a XVII. században beözönlő ausztriai só. Erdély sóbányászatában a máramarosi bányászat - fokozatos korszerűsítésével - az 1600-as évek utolsó évtizedeiben már döntő súllyal szerepelt az ország termelésében: Aknaszlatina 23%, Rónaszék 14% és Aknasugatag 12%-al.

Az ország különböző pontjain 20-25, a XVIII. század végétől 80-90 sólerakat (sóház) működött.

AKNASZLATINA.

Aknaszlatina

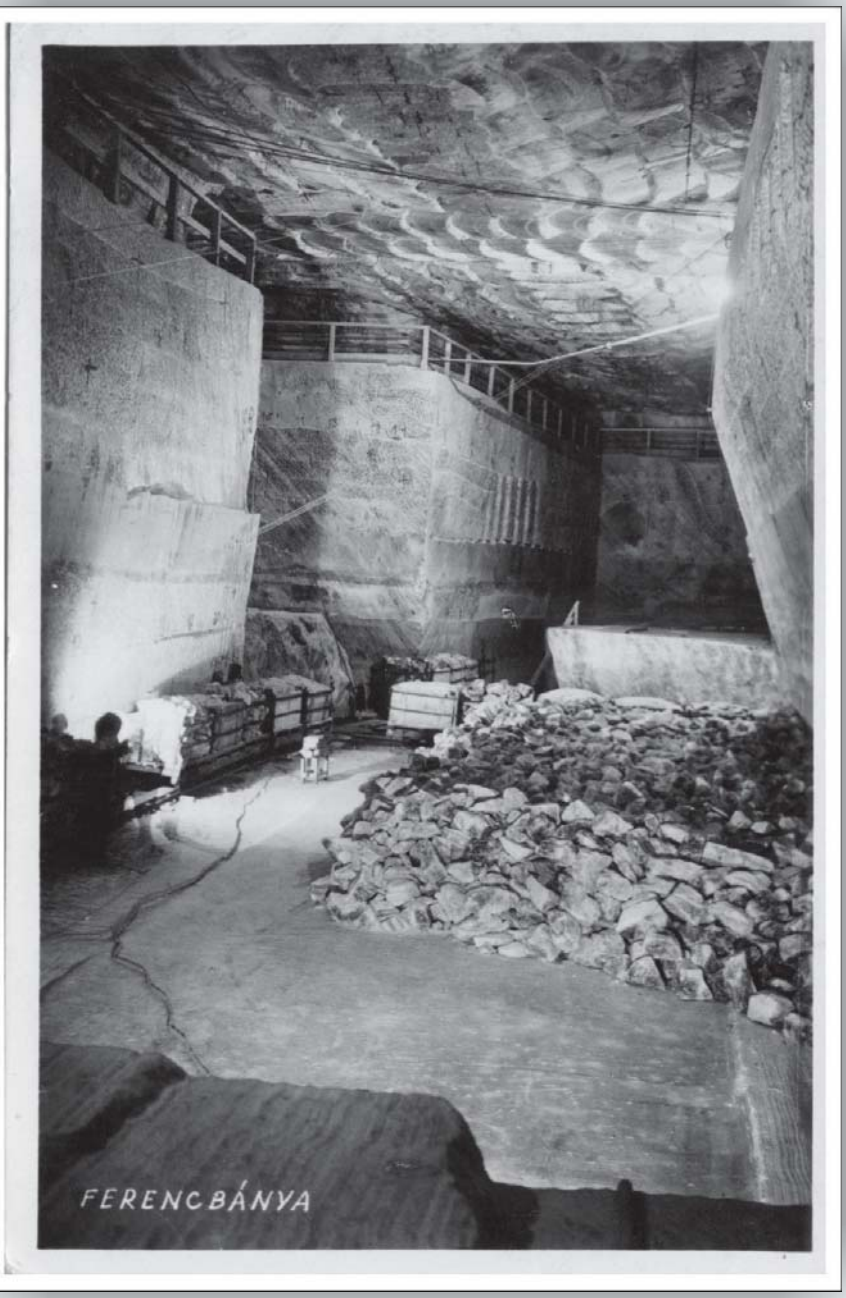
Kép:
Aknaszlatina

Postabélyegző, dátum:
Aknaszlatina,
1941. július 30.

Kiadó:
K. S. A.

Aknaszlatina (ma Szolotvina) a 18. sz. közepén keletkezett bányásztelepülés. 1919-ig Magyarországhoz, 1919-38-ig Csehszlovákiához, 1938-44-ig ismét Magyarországhoz, most Ukrajnához tartozik.

Sóbányájában a 206 m mélyen lévő allergológiai kórháza nemzetközi hírű. Éves átlagos sótermelése 880 000 q

FERENCBÁNYA

Aknaszlatina

Kép:
Aknaszlatina
Ferencz bánya
Földalatti raktár

Postabélyegző, dátum:
Aknaszlatina,
1939. augusztus. 12.

Kiadó:
Karinger Kiadó, Budapest
Knoll foto kiadása, Aknaszlatina

A sóbányászat mindig nagy nyereséget hozott az országnak (pl: az országos államháztartás tiszta bevételéből a részesedése: 1760-1770 között 19-20%, 1828-ban 40%). 1884-ben Magyarországon 14 sóbánya volt művelésben, ebből 3 Aknaszlatinán.

A millennium emlékére az aknaszlatinai sóbányában 1896-ban a Ferencz bánya legmélyebb szintjén 45 m mélyen elhelyeztek egy emléktáblát: „Emlékül 896-1896". Abban az időben az volt a legmagasabb bányaüreg. 1940-ben ez a kamra már 110 m mély volt és a világon a legmagasabb bányaüregnek számított.

Kiadja Porges Sándor Annavölgy.

Paulina akna

Folyt. köv.

Üdvözlet Annavölgyből!

Kedves Vera!

Annavölgy

Kép:
Annavölgy
Paulina akna

Postabélyegző, dátum:

Kiadó:

Annavölgyön 1795-ben Metternich herceg és Sándor gróf birtokán, az oligocén szénkibúvásokon megkezdődik a rendszeres bányászkodás.

A bányászat gyorsan fejlődött és hamarosan a medence legeredményesebben művelt területévé vált.

A kibányászott szenet szekéren szállították a dunai rakodóra, majd 1892-ben megépült az Annavölgy - Tokod vasút, mely gyorsabb szállítást tett lehetővé. 1924-ben az annavölgyi bányarészeket összekötötték a dorogi alagúttal és ezzel megszűnt a vasúti átszállítás.

A Paula akna (az irodalomban így szerepel) mélyítésére 1895-ben került sor a +125 m-es szintig.

Vilmos akna.

Üdvözlet Annavölgyből!

Kedves Jenő!

Miért-e hosszú hallgatás? Vagy talán megsem kaptad
[illegible] Sándor Annavölgy
[illegible] mielőbb vagyis

Annavölgy

Kép:
Annavölgy
Vilmos akna

Postabélyegző, dátum:
Szolnok,
1902. október 1.

Kiadó:

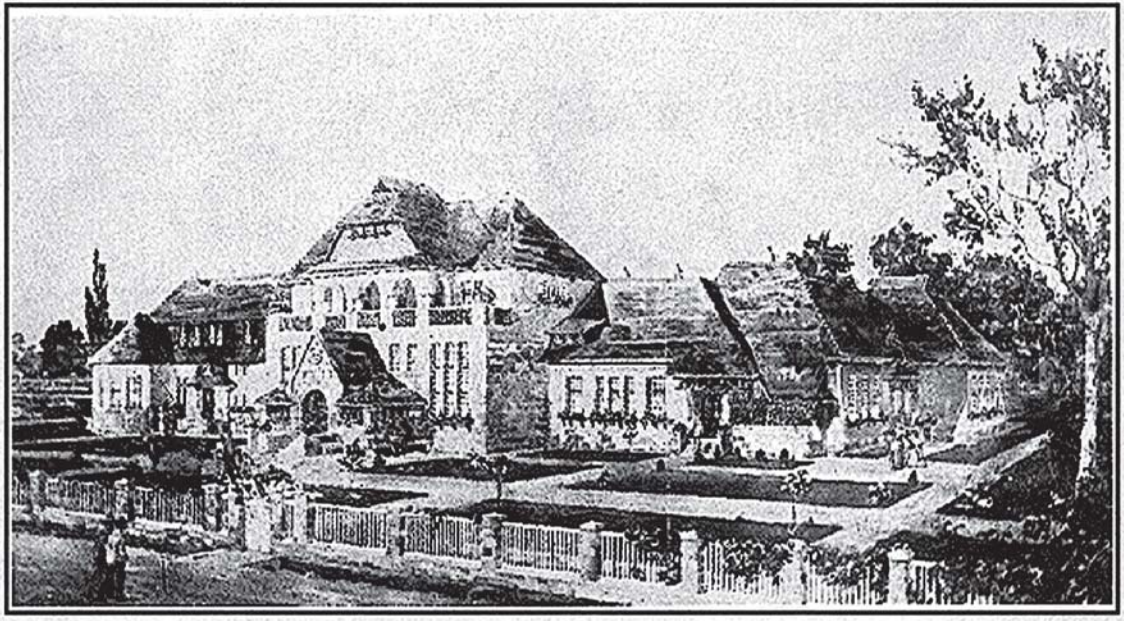
A Vilmos aknát 1875-ben mélyítették, a 60-as szinten 20 m^3/p vízzel elfulladt, ezért alapvágatát a víznívó felett képezték ki, amely 1884-ben érte el a paleocén telepet és azt feltárta.

1898-ban a Vilmos aknán új villamos centrálé épült és 1912-ig üzemelt.

A névadó, Zsigmondi Vilmos 1851 és 1859 között Annavölgyön dolgozott. A szabadságharc bukása után a haditörvényszék börtönbüntetésre ítélte. Az elmütizi várbörtönben embertelen körülmények között tartották fogva, elvesztette a fél szeme világát. 1850-ben kegyelmet kapott, majd visszatért Annavölgybe, ahol 1859-ig dolgozott. Vezetése alatt a bánya tovább fejlődött. a nevéhez fűződik (Hantken Miksával együtt) a paleocén széntelepek felfedezése.

ÉSZAKMAGYARORSZÁGI KŐSZÉNBÁNYA KASZINÓ-ÉPÜLETE.

BAGLYASALJA (Nógrád megye).

Baglyasalja

Kép:
Északmagyarországi Kőszénbánya Kaszinó-épülete. Baglyasalja (Nógrád megye)

Postabélyegző, dátum:
Baglyasalja, 1932. március 26.
Etes, 1932. március 26.

Kiadó:

Az 1881-ben alakult Északmagyarországi Egyesített Kőszénbánya és Iparvállalat Rt. baglyasaljai kerületének központja volt Baglyasalja falu.

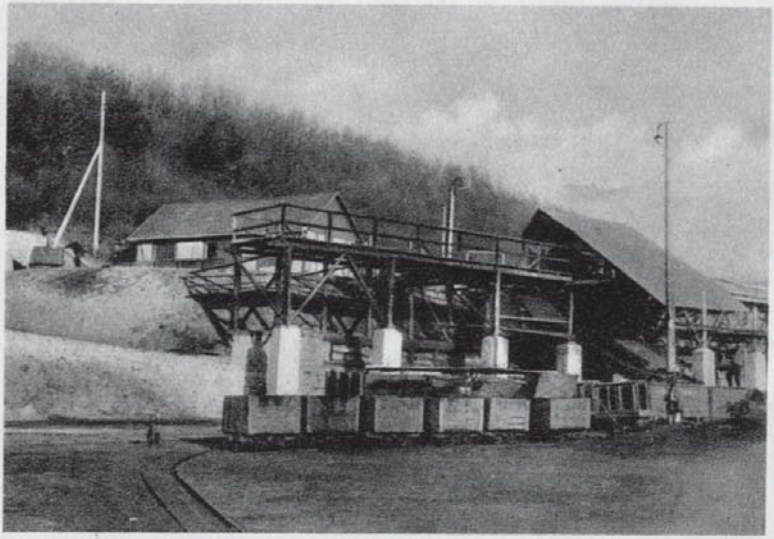
A kaszinót a vágvecsei Wellisch Andor műépítész tervezte. Építése 1923-ban volt.

A vállalat 1925-ben olvadt be az SKB Rt.-be.

A település 1950-től Salgótarján közigazgatási része.

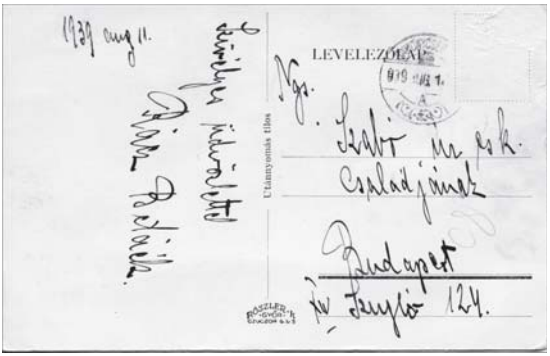

Uccarészlet

Bakonycsernye *Bányarészlet*

Bakonycsernye

Kép:
Bakonycsernye
Uccarészlet/Bányarészlet

Postabélyegző, dátum:
Bakonycsernye,
1939. augusztus 12.

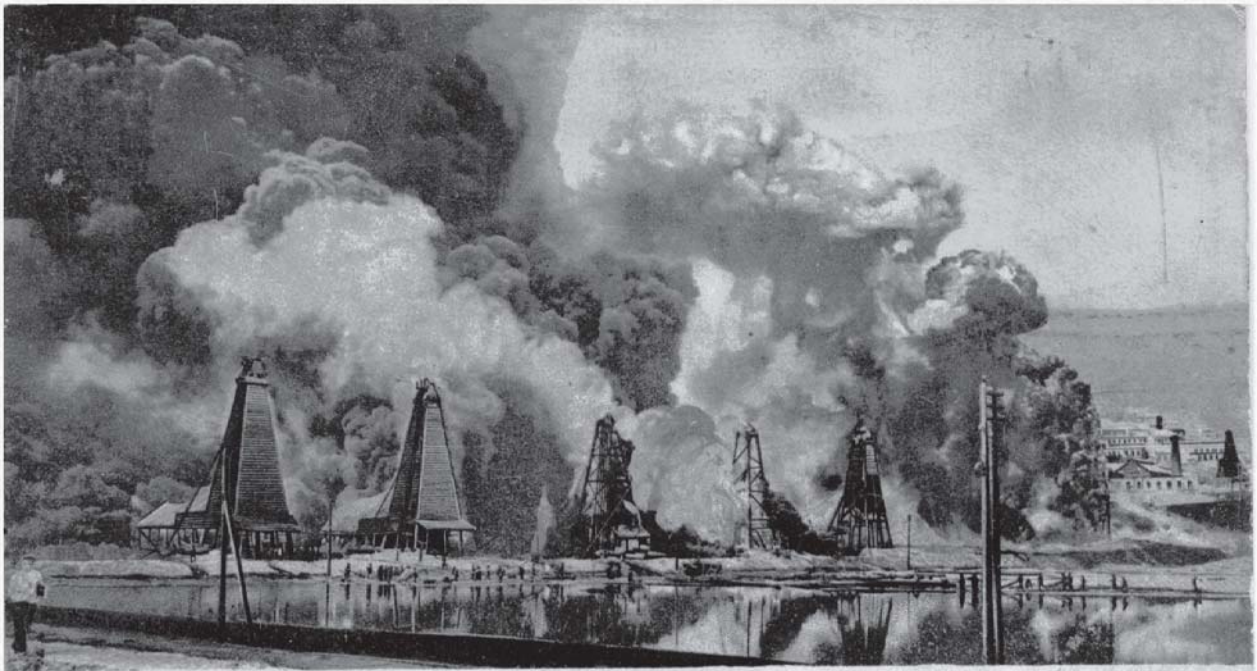
Kiadó:
Röszler K.
Győr, Czuczor J. u. 5.

A szénelőfordulás 1873-ban kiadott térképen már szerepel.

Az I. világháború után az addig kevésbé ismert területen, Bakonycsernyén kezdődött meg a kutatás, Janotta vezetésével.

Ő 60 éves bérbeadási szerződést kötött 1920. november 30-án a bakonycsernyei birtokosokkal és a katonai kincstárral.

A bérleti díj az elszállított szén mindenkori eladási árának a 3%-a. Közben 1922. augusztus 1-én megalakította a „Bakonyvidéki Kőszénbánya Rt."-t, aminek részvényeit a báró Wolfner család 1923. szeptemberében megvásárolta.

Горящіе буровыя вышки и нефтяной фонтанъ. Баку.

Les fontaines de naphte en flammes. Bacou.

Dovolujì si poslati Vám 10/10.
obrázek z našeho sousedství. Nezávidné žití zde, nè-li?

Baku

Kép:
Bakui olajkitörés

Postabélyegző, dátum:
Baku, 1901. január 4.

Kiadó:
szovjet kiadás (Bakuban)

Baku - vagy ahogy az azerek mondják: Bacsi -, a varázslatos és titokzatos kelet kapuja a Kaukázus lábánál, a Kaspi tenger Apseron félszigetén. Történelme gazdag, sok szépről, de sok kegyetlen háborúról is tanúskodik.

Az asszírok és a perzsák kőbe faragott írásait és szobrait sokfelé büszkén mutogatják, de mintha nem is értenék milyen kincsek birtokában vannak. Környéke évezredeken át híres volt az örök tüzekről, az égő gázkibúvásokról, melyekről még Priszkor rétor is megemlékezett.

Az indiai szekta által épített Tűzimádók templomát ma is meg lehet tekinteni. A város közelében fúrták le a híres Bibi Ejbat nevű olajkutat amely mesés hozamával elkápráztatta az akkori világot. Innen származott az akkori világ olajtermelésének a fele.

A fekete arany sok jót, de sok kegyetlen háborút és politikai változást hozott Allahot tisztelő népére.

Ma is egymásba érnek a kutak javításához felépített tornyok.

Fahrt im Salzbergwerk.

P. Ney, Photogr. Anstalt am königl. Salzbergwerk Berchtesgaden.

Itt 900 méter
távolságból
vagyis a hegy
belsejéből 2ez
100 méter mély
ségből a hol
egy tavon
csónakáztam
jöttünk ki ilyen
Elkészültem
Kmk

Berchtesgaden

Kép:
Fahrt im Salzbergwerk
Kirándulás a sóbányában.

Postabélyegző, dátum:
Berchtesgaden,
1903. augusztus 7.
Budapest, 1903. augusztus 8.

Kiadó:
P. Ney, Photogr.Anstalt am
königl. Salzbergwerk
Berchtesgaden

Kiaknázási jogát 1156-ban kapták meg a szerzetesek. A sóbányát idegenvezető kíséretében, bányászruhában meg lehetett tekinteni. A látogatókat ugyanazon az úton vitték le, mint a dolgozókat. A sóbarlang megtekintése után tutajra szállhattak a földalatti sóstók egyikén, és kiszállás után filmvetítésen ismerkedhettek meg a sóbányászat módszereivel (erről írt a képeslap feladója is).

Tragikus nevezetessége az Ache völgyben lévő városnak, hogy a főléje magasodó Obersalzberg sziklacsúcson, 1900 m magasságban állt Hitler egykori erődített kastélya, a „Sasfészek”, amit később, 1952-ben felrobbantottak.

Glück auf!

Rutsch-Parthie. Gruben-Abfahrt im Salzbergwerk.

F. Nöp. Photogr. Anstalt am Königl. Salzbergwerk Berchtesgaden.

Herzlichen Gruß
von
Hans Fuchs

20/7 1902

Berchtesgaden

Kép:
Glück Auf!
Abfahrt im Salzbergwerk
Jó szerencsét!
Lecsúszás sóbányában

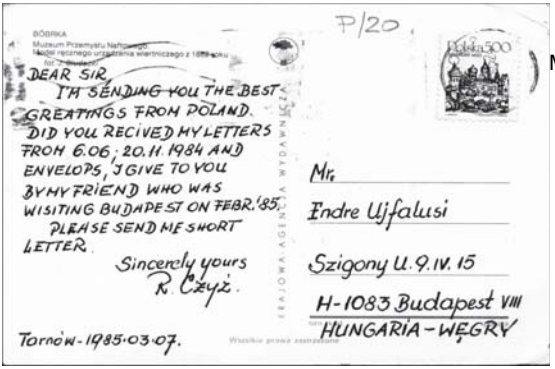
Postabélyegző, dátum:
Bechtesgaden, 1902. július 7.
Sopron, 1902. július 20.

Kiadó:
P.Ney, Photogr, Anstalt am
königl. Salzbergwerk,
Berchtesgaden

Salzburgtól 19 km-re fekvő gyönyörű szép vidék. 1890-ben 2180 lakosa volt. Sóbányáiból 50.000 q-t termeltek ki évenként (1890-as évek adata).

Bóbrka

Kép:
Bóbrka
Muzeum Przemysłu Naftowego

Postabélyegző, dátum:
Tornów, 1985. március 7.

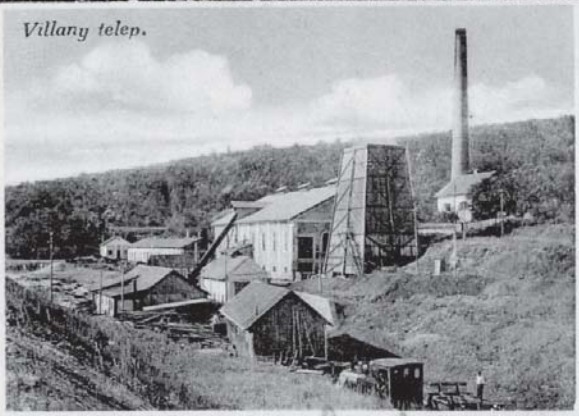
Kiadó:
Krajowa Agencja Wydawnicza

A bóbrkai Lengyel Olajipari Múzeum egy korábban kiadott képeslapja, amely egy XIX. századi háromlábú fatornyos ütőfúró berendezést ábrázol.

A város további nevezetessége az ipari skanzen, ahol a petróleumlámpa lengyel feltalálójának, Ignacy Łukasiewicz lembergi gyógyszerész emlékmúzeumán kívül, a XIX. század második felében virágzó galiciai olajtermelés emlékei is megtalálhatók.

(A lap a M.O.I.M tulajdona.)

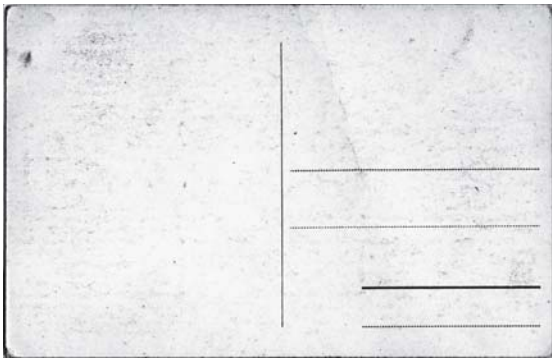

Üdvözlet Brennbergbol.

Brennberg

Kép:
Üdvözlet Brennbergból
Borbála akna
Villany telep
Brennberg látképe

Postabélyegző, dátum:

Kiadó:

1753-ban már a soproni borkimérő házaknál a beszélgetés fő témája a szén volt. A hagyomány szerint Ringbacher (más forrás szerint Rimbacher vagy Rimpacher) nevű pásztor fedezte fel.

Hamberger Jenő, aki az első monográfiát írta Brennbergről, a felfedezés évét 1753-ra datálta. 1759-ben nyitották meg itt Magyarország első szénbányáját.

A név eredete: Brennender Berg - Égő hegy.

1793-tól Brennbergbánya a település neve. 1872-ben már 519 fő dolgozott a szénbányáknál.

A lapon látható Borbála aknát 1884-85 között mélyítették 190 m-re, 1888-ig folyt a termelés, majd 1889-ben újból mélyítették 268 m-re és újra folytatódott a termelés. 1912-ben építették a soproni aknánál a villamoserőművet. Ez az erőmű biztosította a bányának és a lakótelepnek az áramot. 1927-ben építettek 12 tantermes iskolát, 1928-1930 között a brennbergbányai bányász templomot.

A „Horn" név is szerepel Brennbergbánya történetében, ugyanis Horn J. 28 énekessel alapította meg az első helyi énekkart.

BRENNBERGBÁNYA. — SZÉNELOSZTÓ.

Brennbergbánya

Kép:
Brennbergbánya
Szénelosztó

Postabélyegző, dátum:

Kiadó:
Röttig-Romwalter Nyomda Rt.
Sopron
11574

1924-ben az iparvasút végállomásán épült egy új szénosztályozó 5 vagon/óra teljesítménnyel.

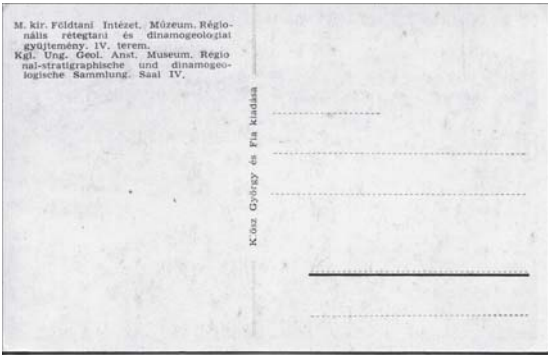
Öt féle szénfajta (darabos, kocka, dió nagyságú, dara és por) osztályozására, Seltner rendszerű rostákkal volt ellátva. A kézi válogatáshoz két gumiszalag állt rendelkezésre.

A szénosztályozó alsó részét egy 200 m^3 űrtartalmú vasbeton bunker alkotta, amelyből vagonba vagy csillékbe lehetett rakodni. A magas szénosztályozó épületét egy 100 m hosszú vasbetonhíd kötötte össze a Borbála akna külső szintjével, az Ilona akna kötélpályájával és a Szent István akna függőkötél pályájával.

A létesítményt Mándi mérnök tervezte.

Budapest

Kép:
M. kir. Földtani Intézet, Múzeum, Regionális rétegtani és dinamogeológiai gyűjtemény IV. terem

Postabélyegző, dátum:

Kiadó:
Klösz György és Fia kiadása

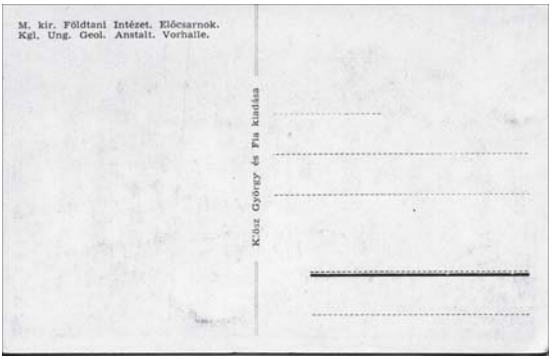
1895. május 22-én Böckh János, Schafarzik Ferenc és Szontogh Tamás, Kammermayer Károly polgármesternek írt beadványukban javasolják, hogy az Intézet a Stefánia úti szabad területen épüljön fel.

A székesfőváros törvényhatósági bizottsága 1896. IV. 15-16-i közgyűlésén kijelölte a területet. Az építményre a pályázatot 1896. augusztus 2-án írták ki. A pályázatot Lechner Ödön nyerte meg.

Az épület 1899. október 1-re készült el, a megnyitás időpontja 1900. május 7-e.

Budapest

Kép:
M. kir. Földtani Intézet
Előcsarnok

Postabélyegző, dátum:

Kiadó:
Klösz György és Fia kiadása

Az intézetet Ferenc József császár és király 1900. május 29-én látogatta meg és hosszabb időt töltött a múzeumban is (lásd még az előző képnél lévő tájékoztatót).

Auguszta akna.

Csolnok

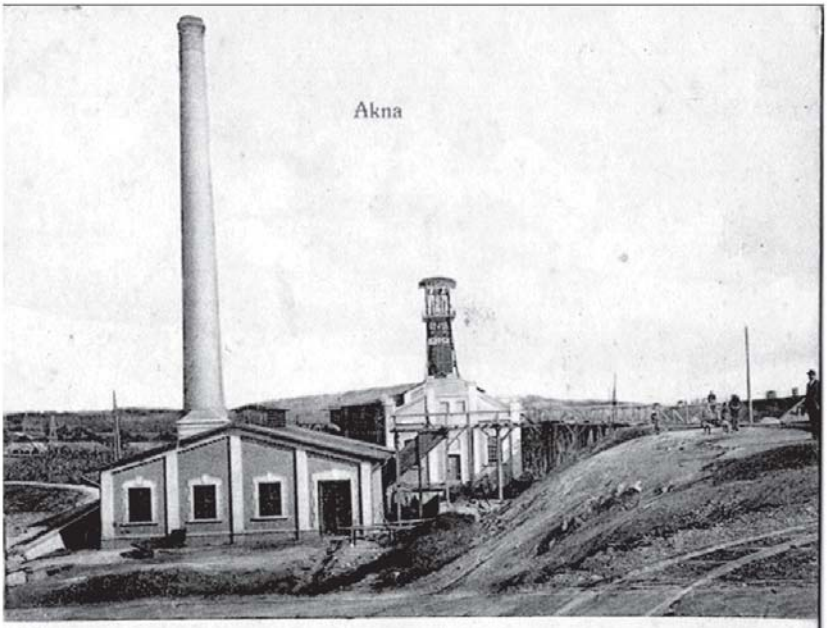
Kép:
Csolnok
Auguszta akna

Postabélyegző, dátum:
Dorog, 1928. február 10.

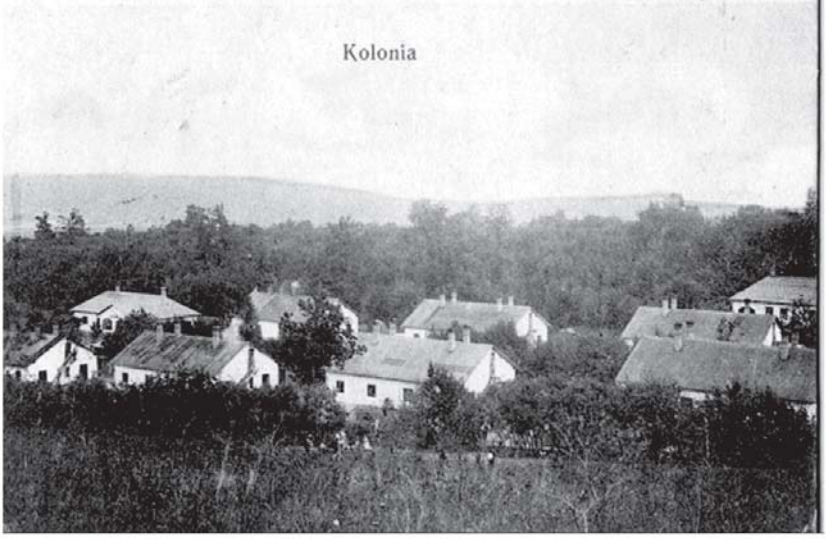
Kiadó:

Az Auguszta akna mélyítése 1905. április 1-én kezdődött, 1906-tól két évig elővájásból termeltek.

1907. január 24-én elkészült az Auguszta aknán a dorogi kötélpálya, mely 1924. február 4-ig üzemelt.

Üdvözlet „Augusta Akná"-ról, Csolnok.

Csolnok

Kép:
Üdvözlet „Auguszta akná”-ról
Csolnok, Akna/Kolonia

Postabélyegző, dátum:

Kiadó:
Klatz Mátyás kiadása,
Auguszta-Akna

1907-1908-as években felépült az Auguszta kolónia.

II. Bemenet a sóbányába. Desakna látképe 3 sorozatban.

Kiadó Teleky és Pintye könyvkereskedése Dés

Dés

Kép:
Bemenet a sóbányába
(Désakna)

Postabélyegző, dátum:
Dés, 1905. október
Trencsén, 1905. október 31.

Kiadó:
Kapható:
Teleki és Pintye
könyvkereskedés
Dés

A bányászat történetével foglalkozó szakemberek 117 olyan Árpád-kori oklevelet ismertek, amelyben valamilyen módon szerepel a só, és ezek között 12, mely szorosan kapcsolódik a sóbányászathoz.

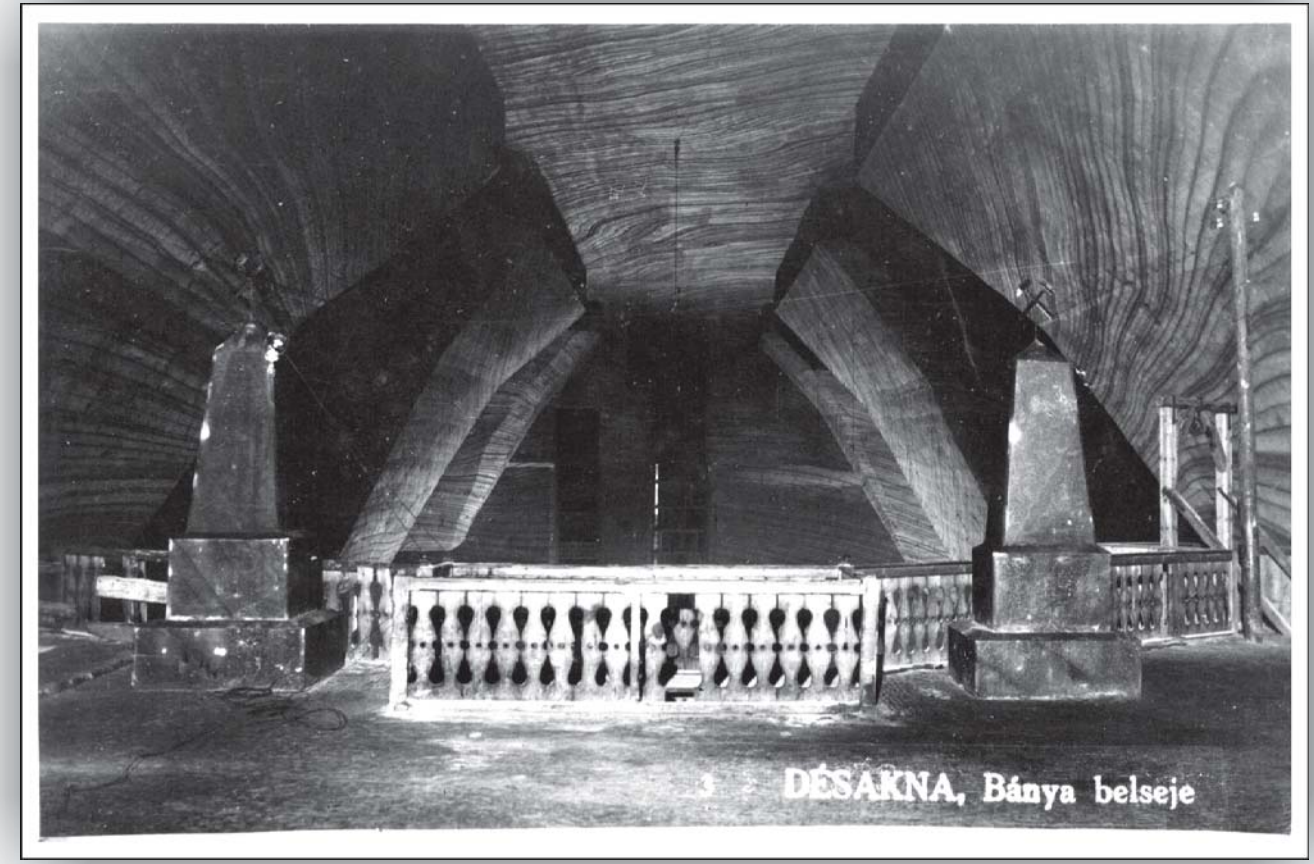
Pl.:

1248

IV. Károly az egri püspöknek adományozott egy désaknai sóbányát (üreget, aknát) szabad szállítással, árusítással

1291

III. András a gyulafehérvári püspök jelentése alapján újból leírja a dés-aknai vendégek IV. Béla és V. Istvánra hivatkozott kiváltságait, amelyek az u.n. második tatár betörés során megsemmisültek. Benne: sóaknák, sóvágás stb.

DÉSAKNA, Bánya belseje

Dés

Kép:
Magyar királyi Sóbánya
Désakna
A bánya belseje

Postabélyegző, dátum:
Dés, 1943. március 9.

Kiadó:
„Illusztráció" fénykép
sokszorosító Szamosújvár
1941.

A désaknai sóbányászat létesítésének írott nyomai már 1061 körül fellelhetők. 1884-ben Magyarországon 14 sóbánya volt művelésben, ezek között volt a Désakna is.

Az erdélyrészi területen a sótermelés értéke 1908-ban 32,2 millió korona volt 2,6 millió q termelés mellett.

Az 1910-es évekre a kősótermelés meghaladja a 300 kt-t (a századfordulón 100-150 kt volt).

Désakna az egyik legjelentősebb sóbánya.

LAJOS TARNA
1879

Dés

M. KIR. SÓBÁNYA DÉSAKNA.
A bánya bejárata.
„Illusztráció" Fényképsokszorosító Szamosujvár.
2. — 1941. Minden jog fenntartva.

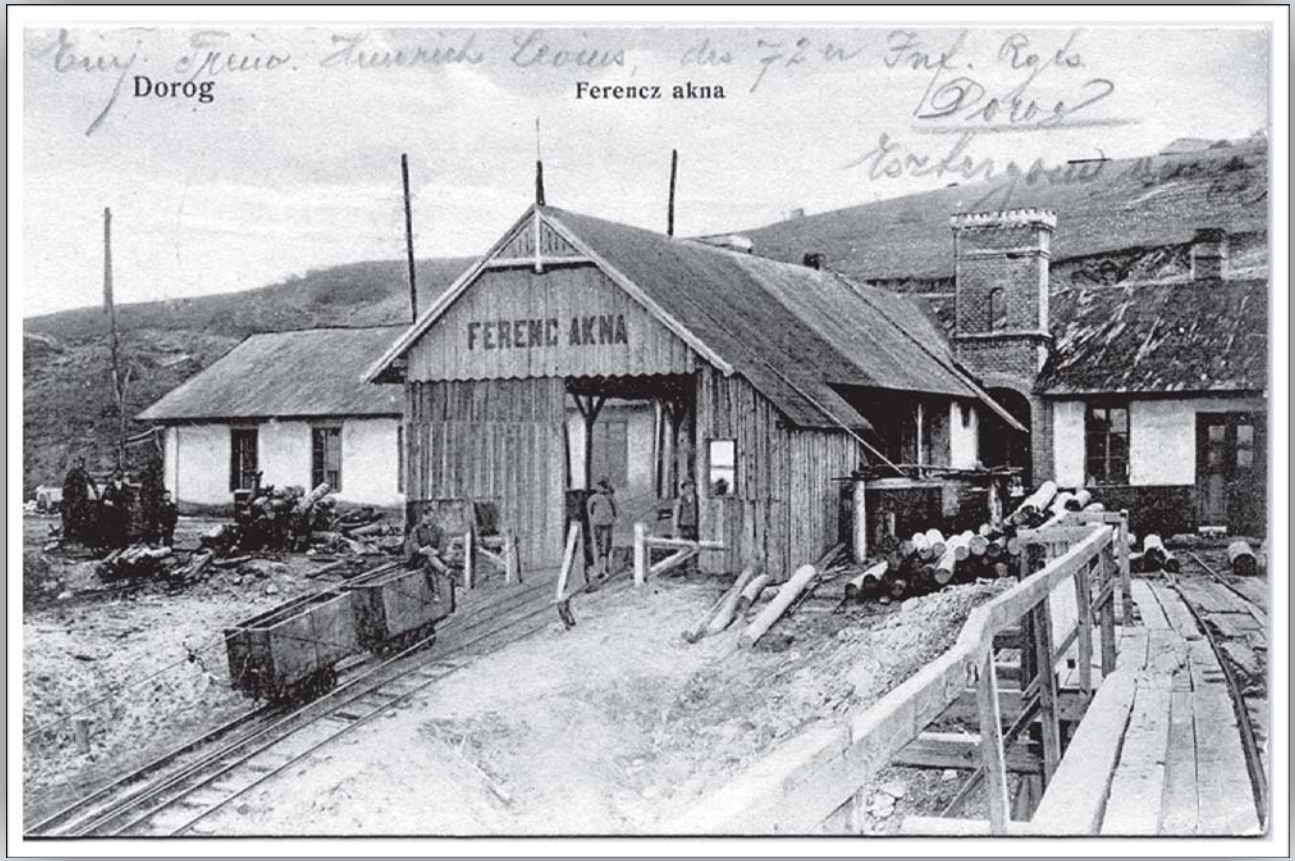
Kép:
Magyar királyi Sóbánya
Désakna
Lajos tárna, A bánya bejárata.

Postabélyegző, dátum:
1941. augusztus 6.

Kiadó:
„Illusztráció" fénykép
sokszorosító Szamosújvár
1941.

1879-ben Cseh Lajos oszt. tanácsos és kolozsvári bányaigazgató „ismerve a deés aknai sóbányák veszélyeztetett helyzetét kieszközölte a minstériumnál, hogy egy katasztrófa esetén fennakadás ne történhessék a sótermelésben. Egyidejűleg kieszközölte azt is, hogy a Ferdinánd bánya ne többé a hegyről mélyített aknából műveltessék, hanem tárnával nyitassék meg".

Cseh Lajosról elnevezett tárnát 1879. novemberében nyitották meg.

Dorog
Ferencz akna
FERENC AKNA

Dorog

Kép:
Dorog
Ferencz akna

Postabélyegző, dátum:
Dorog, 1915. Március 3.

Kiadó:

A dorogi medence földtani ismereteinek rendszerezése Hantken Miksa nevéhez fűződik, aki 1852-ben került bányatiszti minőségben e vidékre.

A széntelepek az eocén (35-55 millió évvel ezelőtt) és az oligocén (20-35 millió évvel ezelőtt) időszakban keletkeztek.

A bányászat Dorogon 1843-ban kezdődött.

A Mogyorós-Bajót-i területen a XIX. sz. közepétől folyt jelentősebb bányászkodás.

Az irodalom ezt az aknát VIII-as aknaként tarja nyilván.

A mélyítése 1935-ben kezdődött és 1937-ben fejezték be 438,6 m mélyen.

1960-ban jelentős vízemelés miatt a termelés gazdaságtalanná vált, a vízemelést leállították, az aknát feladták.

1969-ben tömedékelték be.

Üdvözlet
Doroghról.

Részlet a kőszénbányából a gépház.

23937 Helyfi László, Nagyvárad.

Dorog

Kép:
Dorog
Kőszénbánya gépház

Postabélyegző, dátum:
Dorog, 1901. június 3.
Budapest, 1901. Június 4.

Kiadó:

1891-ben a Kőszénbánya- és Téglagyár Rt. (elnöke Görgey Artúr volt) az aknapárt építette le.

A 161,4 m ácsolt Samu akna külszíni épületében helyezték el a 175 LE-s gőzszállítógépet. Ugyanitt került elhelyezésre a 2 m^3/p teljesítményű Reigner szivattyú.

1896-ban megépítették az osztályozót és iparvágányt.

A Samu aknától északra fekvő terület megnyitására telepítették 1935. május 8-án a VIII-as aknát.

1960. május 25-ig a Samu akna a VIII-as akna légvezetését szolgálta.

Görgey Artúr az 1848-as szabadságharc legendás tábornoka. 1867-ben hazatért a Klagenfurti internálásból. A Kőszénbánya- és Téglagyár Társulata Pesten - mely társulat előszeretettel törekedett arra, hogy elnöki székébe neves személyiségeket ültessenek - 1868-ban felkérte a Társulat elnökének, aki ezt a tisztséget 1871-ig töltötte be. Az esztergomi főkáptalani levéltár őrzi azt a Görgey által aláírt szerződést, amelyben a főkáptalan hozzájárult a szénmedence bányáinak átvételéhez.

Róm kath. templom
a hősök szobrával

Munkásotthon

Bányaigazgatósági épület

Bányászok róm. kath.
temploma

Dorog

Dorog

Kép:
Dorog
Munkásotthon/Róm. kath. templom a hősök szobrával/Bányaigazgatósági épület/Bányászok róm. kath. temploma

Postabélyegző, dátum:
Dorog, 1934. október 5.

Kiadó:
Monostory György
Budapest, IX. Lónyai u. 20.

A dorogi bányászkodás legelső írásos emléke 1784-ből származik. 1781. január 27.-ei az a szerződés melyet Rückschuss Antal Ruhr-vidéki bányász és Krempf József írt alá: „... Rückschuss Antal a mai naptól telektulajdonos a csolnoki Miklósberekben. Ő több szén után kutat. 25 krajcárt fizet a kasszába és 100 centner szenet a parókiának...". 100 centner kb. 50 q-nak felel meg.

Rückschuss 14 évi bányászkodás után 1795-ben bányabaleset következtében hunyt el.

Az 1923-ban létrehozott bányaleszkészség templomát 1924-ben kezdték el építeni Gáfky Zoltán építészmérnök tervei alapján. Elkészülte után, 1931-ben szentelték fel a plébániával együtt. 1938-ban önállósult a lelkészség, ekkor vált ki a dorogi Szent József Plébániából.

A lakásomról sajnos most nem tudok képet küldeni. A + megjelölt szobában vagyok en.
Üdvözlet Dorogról
Bányairoda

Dorog

Kép:
Üdvözlet Dorogról
Bányairoda

Postabélyegző, dátum:
Dorog, 1915. július 22.

Kiadó:
Solczinger Ferenc
Dorog

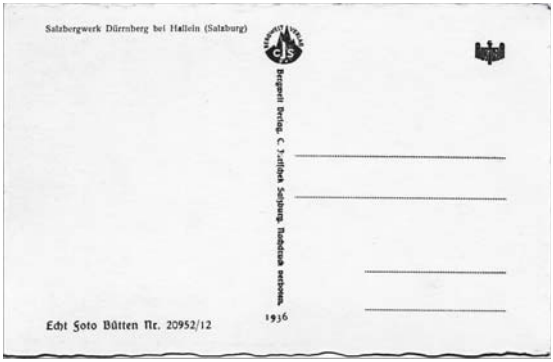
Az 1911-es évszám több szempontból is fontos történések dátuma.

Ez évben vette át a társulat Dorog környéki bányáinak igazgatóságát Schmidt Sándor és ez évben készült el az első bányairoda, melynek ízléses stukkós díszítése szecessziós jegyeket mutat.

Wolf-Dietrich
Stollen, Ausfahrt

Dürrnberg

Kép:
Salzbergwerk Dürrnberg bei Hallein (Salzburg)

Postabélyegző, dátum:

Kiadó:
Bergwelt Verlag Salzburg
1936

Dürrnberg bányászfalú. Sok, kelta időből maradt sóbányát és áshatást láthat ott az odalátogató.

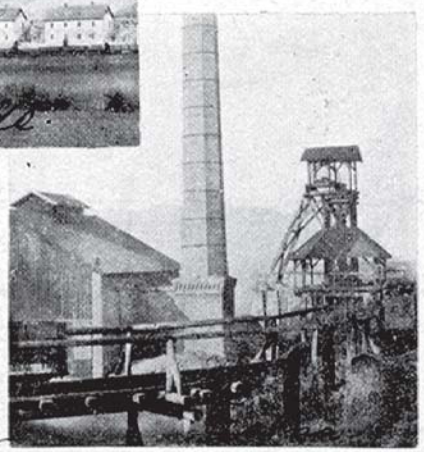
A hallein-i sóbányák közép-Európa legrégebbi sóbányáihoz tartoztak. 1654-ben épült fel a sóhivatal, melynek még hercegi szobái is voltak. Ezeket a sóbányászat témáiból vett faliképekkel ékesítettek. A városi múzeumban bányászati kiállítás is volt.

A dürrnbergi (Hallein melletti) sóbányászat a vaskorban egész közép-Európa számára fontos volt. Dürnberg, a Salzburg kerületi kapitányságában Halleintól délre, turistáktól gyakran felkeresett sóbánya, amelyben 1910-ben 350 munkás dolgozott. A bánya 2862 m hosszú, 1250 m széles és 380 m mély volt.

Hallein város többek között sósfürdővel és jelentékeny sófőzőkkel is rendelkezett, a sósvizet Dürrnbergből kapták.

A telep egy része.

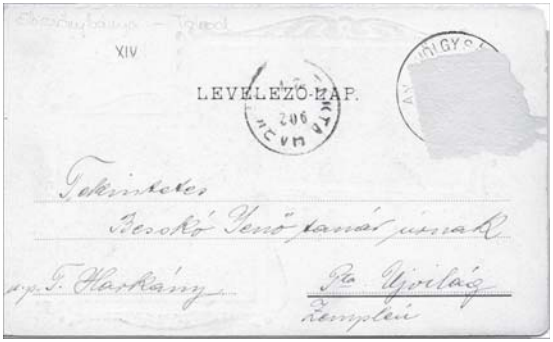

Üdvözlet Ebszönyből!

Kedves Jeno Barátom!

Soraid örömmel vettem és
minden arokra valaszolni.
Hogy vagy? Remélem jól
kivül szabad nagyjaidat
sége[illegible] marad
gleszek? Ha szabad megengedni, akarok egy hosszu level-

Ebszönybánya

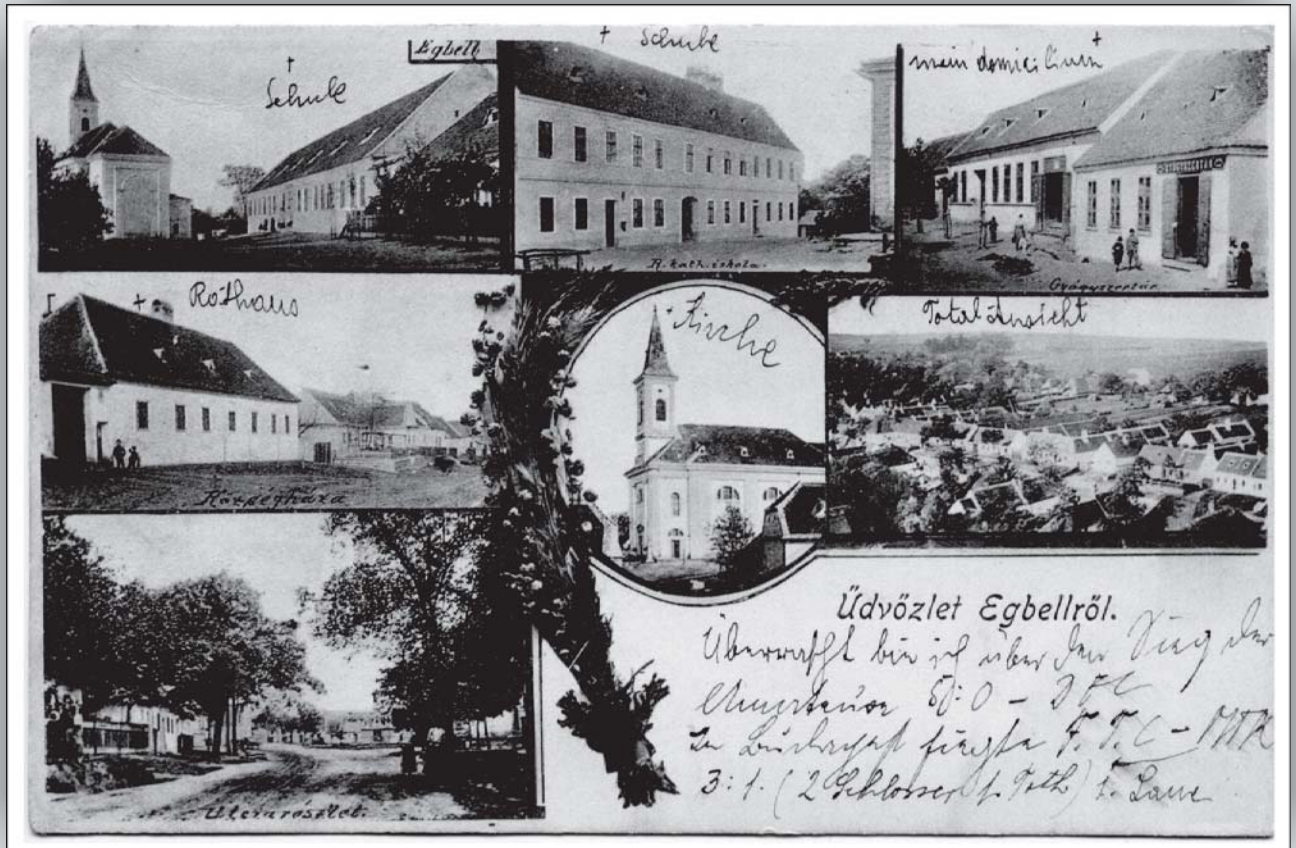
Kép:
Üdvözlet Ebszönyből!

Postabélyegző, dátum:
Ebszőny, 1902. július 20.

Kiadó:

1854-ben a kiskői szénkibúvásokon építették a kutató aknát (26,4 m) és a Járgány aknát.

1894-ben megkezdték az I-es és II-es táró (430 m) kihajtását, majd 1896-ban felépítették az osztályozót.

Egbell
Schule
Schule
R. kath. Schule
Rathaus
Kirche
Totalansicht
Üdvözlet Egbellről.

Egbell

Kép:
Üdvözlet Egbellről

Postabélyegző, dátum:
Egbell, 1913. március 19.

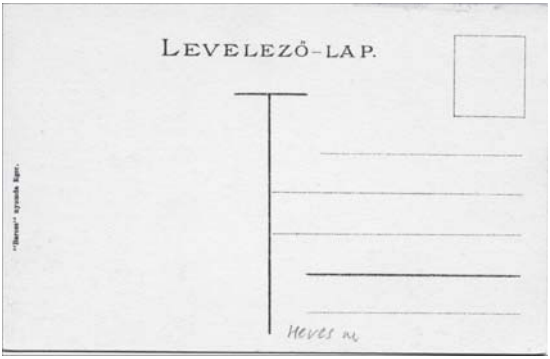
Kiadó:

Az első komoly eredményt a magyarországi ásványolajkutatás terén az állam érte el a nyitramegyei Egbellen. 1911-ben érkezett egy jelentés a Pénzügyminisztériumba, amely közölte, hogy: „... Egbell község határában egy Amerikából visszatért földmüves, Medlen János a kis földecskéjén talált földgázszivárgást a konyhájába vezette, és azzal főzött, fütött...". Az első fúrást Egbellen 1913 októberében kezdték és 166,5 m mélységben fejezték be 1914 januárjában.

1918-ig 72 mélyfúrás mélyült le. A földgáz 70-160 m, az ásványolaj 160-250 m között volt található.

Egercsehi kőszénbánya r. t. igazgatói lak.

Egercsehi

Kép:
Egercsehi Kőszénbánya Rt.
igazgatói lak

Postabélyegző, dátum:

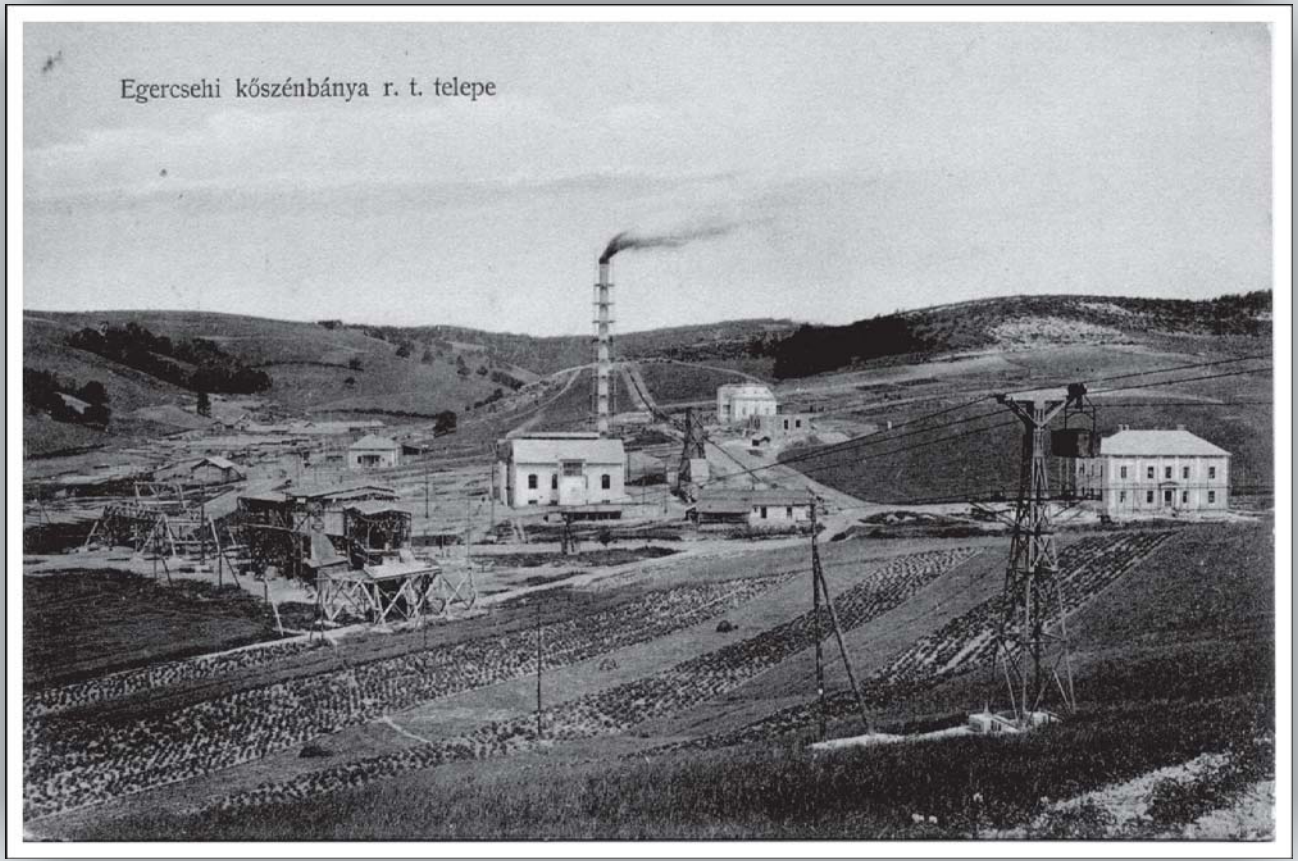
Kiadó:
„Baross" nyomda
Eger

A vidéken Fazola Henrik 1765 és 1769 között járta végig a püspöki uradalom falvainak határát és fedezte fel az Egerbakta környéki kőszénkibújásokat.

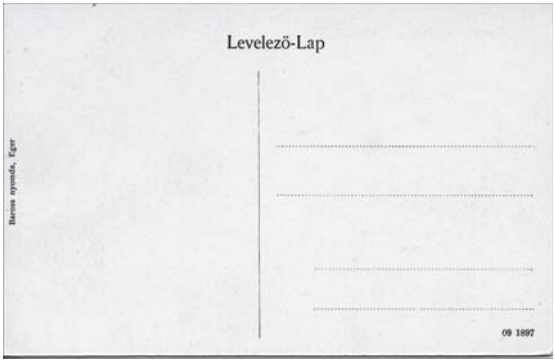
Egercsehiben az első tényleges bányanyitásra 1769 márciusában került sor.

A további kutatások is eredményesek voltak.

Az 1910-es években az egercsehi bánya a borsodi medence egyik legmodernebb bányája volt. Üzemeltetése teljes egészében villamos energián alapult.

Egercsehi kőszénbánya r. t. telepe

Egercsehi

Kép:
Egercsehi Kőszénbánya Rt. telepe

Postabélyegző, dátum:

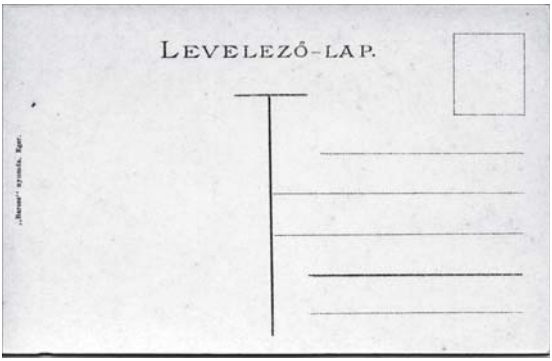
Kiadó:
„Baross" nyomda
Eger

Az Egercsehi Kőszénbánya Rt. fő részvényese a Budapest-vidéki Kőszénbánya Rt. Lett.

A külföldi részvényesek között több belga is támogatta tőkéjével az rt. létrejöttét.

Egercsehi köszénbánya r. t. telepe Mónosbélen.

Egercsehi

Kép:
Egercsehi Kőszénbánya Rt.
telepe Mónosbélen

Postabélyegző, dátum:

Kiadó:
„Baross" nyomda
Eger

Mónosbélen 1868-ban bukkantak a szénre.

A tényleges bányanyitási munkálatok 1907-ben indultak meg.

Glück auf!
aus

Eisenerz

Herzliche Grüße Anna Fridr.

Eisenerz

Kép:
Glück Auf! aus Eisenerz
Jó szerencsét! Eisenerzből

Postabélyegző, dátum:
Sopron, 1902. Augusztus. 3.

Kiadó:

Eisenerz község Leoben stiriai ker. kapitányságban található, a meredek kopár Pfaffeinstein (1862 m), a Kaisechild (2083 m) és a vörös Erzberg-től (1484 m) körülzárt völgyben (lásd Erzberg-i lapot).

Barbara-Kapelle am Erzberg., am 9/III 902

Herzlichen Gruss

5991 C. Ledermann jr., Wien Fleischmarkt 12.

Erzberg

Kép:
Barbare-Kapelle am Erzberg
Az erzbergi Borbála kápolna

Postabélyegző, dátum:
Eisenerz, 1902. július 10.

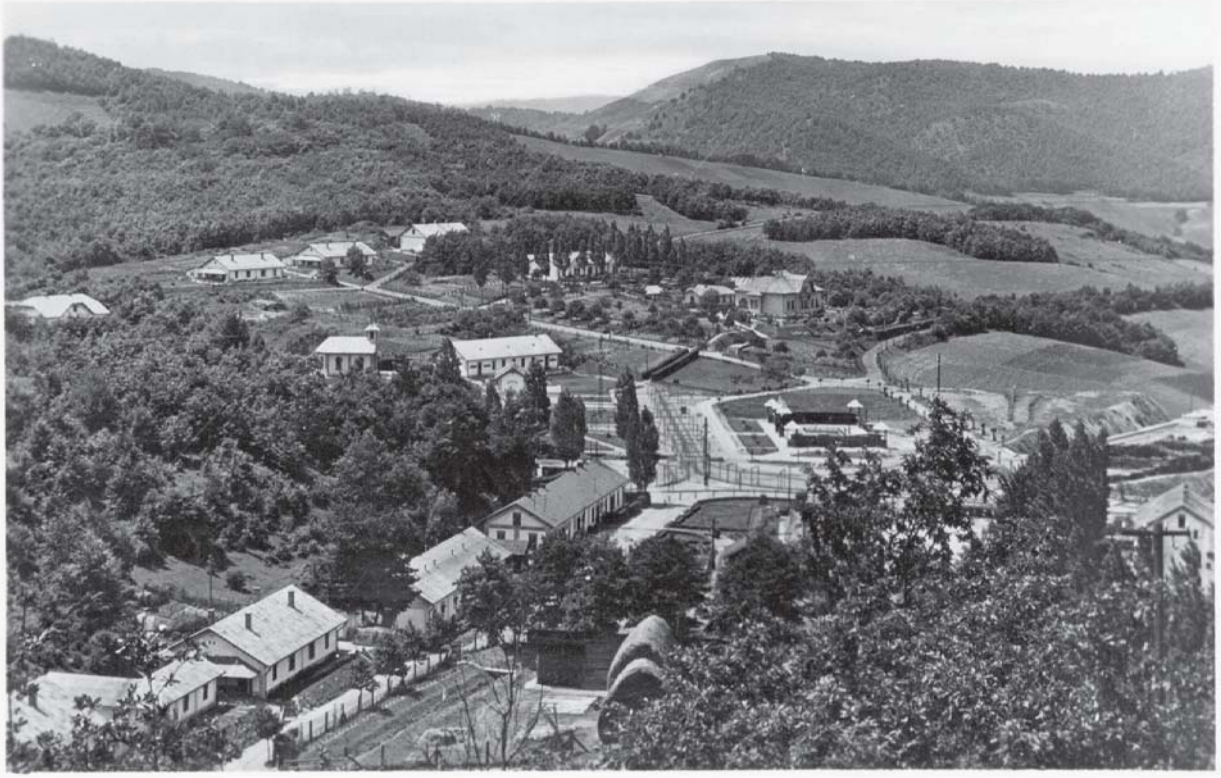
Kiadó:
5991 c.Ledermann j - Wien
Fleischmarkt 12.

Erzberg valóságos vastag vashegy, amennyiben nyáron a vasércet mint valami kőbányából, minden különös bányászati segédeszköz nélkül törik.

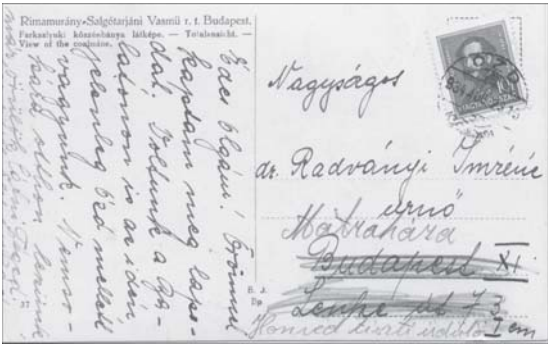
Különösen érdekesek az u.n. Schatzkammerek, a hegyben levő üregek, amelyeknek falain a vasérc fehér kivirágzásaiból a legcsodálatosabb alakok láthatók.

Az alsó-magyarországi kőszénbányászat megindulása - ha közvetve is - a steierországi Erzberg-hez kapcsolódik.

Az osztrák tartományok vaskohászati központjában kedvező minőségű kőszéntelepet fedeztek fel 1726-ban, melynek a bécsi kormányszervek olyan nagy jelentőséget tulajdonítottak, hogy magát a selmeci főkamara-grófot, J. Sternbach-ot küldték ki szakértőként. Sternbach indította el a kőszén kutatására és hasznosítására tett kísérleteket Magyarországon.

Farkaslyuk

Kép:
Farkaslyuki kőszénbánya látképe

Postabélyegző, dátum:
Ózd, 1934. augusztus. 23.

Kiadó:
B. J. Bp.

A XVIII-XIX. század fordulóján a borsodi vidéken már számos helyen folyt szakszerű bányászkodás (táróhajtás, aknamélyítés, stb.), így Farkaslyukon is.

A szénbányászat 1848 előtti korszakának társadalmi és gazdasági szempontjából legjelentősebb eseménye, a két ipari létesítmény - az ózdi vasgyár és az edelényi cukorgyár - alapításához kapcsolódik.

Igényeik kielégítésére építették az első célbányákat a borsodi medence területén.

Keleti bányatelep.

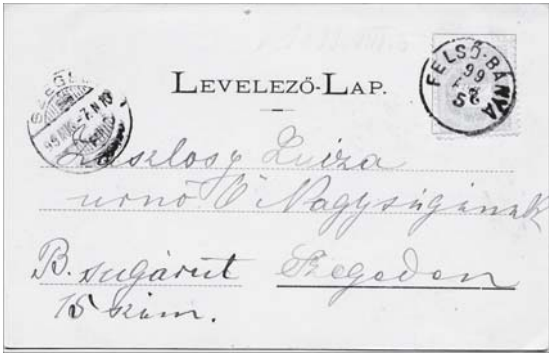
M. kir. bányaiskola.

Róm. kath. fiú- s leányiskola.

Üdvözlet Felső-Bányáról.

Felső-Bánya

Kép:
Üdvözlet Felső-Bányáról
Keleti bányatelep
M. Kir. Bányaiskola
Róm. Kath. fiú és leány iskola

Postabélyegző, dátum:
Felső-bánya
1899. augusztus 5.
Szeged, 1899. augusztus 7.

Kiadó:

Felső-Bányát egyik legjelentősebb aranylelőhelyként tartották nyilván.

Nagybányával (10 km-re van Felső-bányától) együtt már 1329-ben megemlítették az oklevelek.

Neve ekkor „Civitas de medio monte" volt.

A település első kiváltságlevelét Nagy Lajos király adta ki 1374. március 1-én.

A kincstár a bányászatot 1869-ben veszi át a várostól.

Felső-Gallai szénbánya.
Kohlenwerk Felső-Galla.

Gróf Teleki Géza akna
Graf Teleki Géza Schacht.

Nobel Adolf kiadása Tata-Tóváros

Felső-Galla

Kép:
Felső-Gallai szénbánya
Gróf Teleki Géza akna

Postabélyegző, dátum:
Alsó-galla, 1902. június 3.
Wien, 1902. június 4.

Kiadó:
Nobel Adolf kiadása
Tata-Tóváros

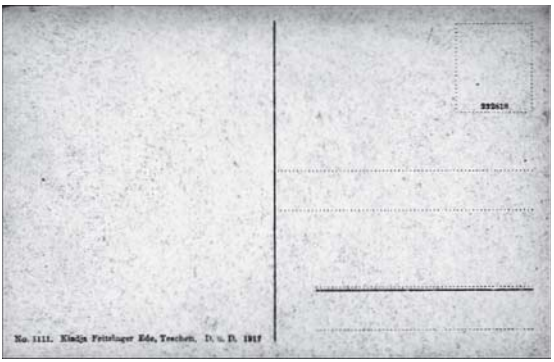
Az 1891. június 9-ei Budapesten megtartott alakuló közgyűlés 400 ezer forint alaptőkével hozta létre a Magyar Általános Kőszénbánya Részvénytársulatot (MÁK Rt.)

A részvénytársaság elnökének gr. Teleki Géza volt belügyminisztert, vezérigazgatójának Herz Zsigmondot választották.

A III. sz. lejtős akna - mely gr. Teleki Géza nevét kapta - 1898-ban érte el a széntelepet.

GÖLNICZBÁNYA, Bányahivatal.

Gölniczbánya

Kép:
Gölniczbánya
Bányahivatal

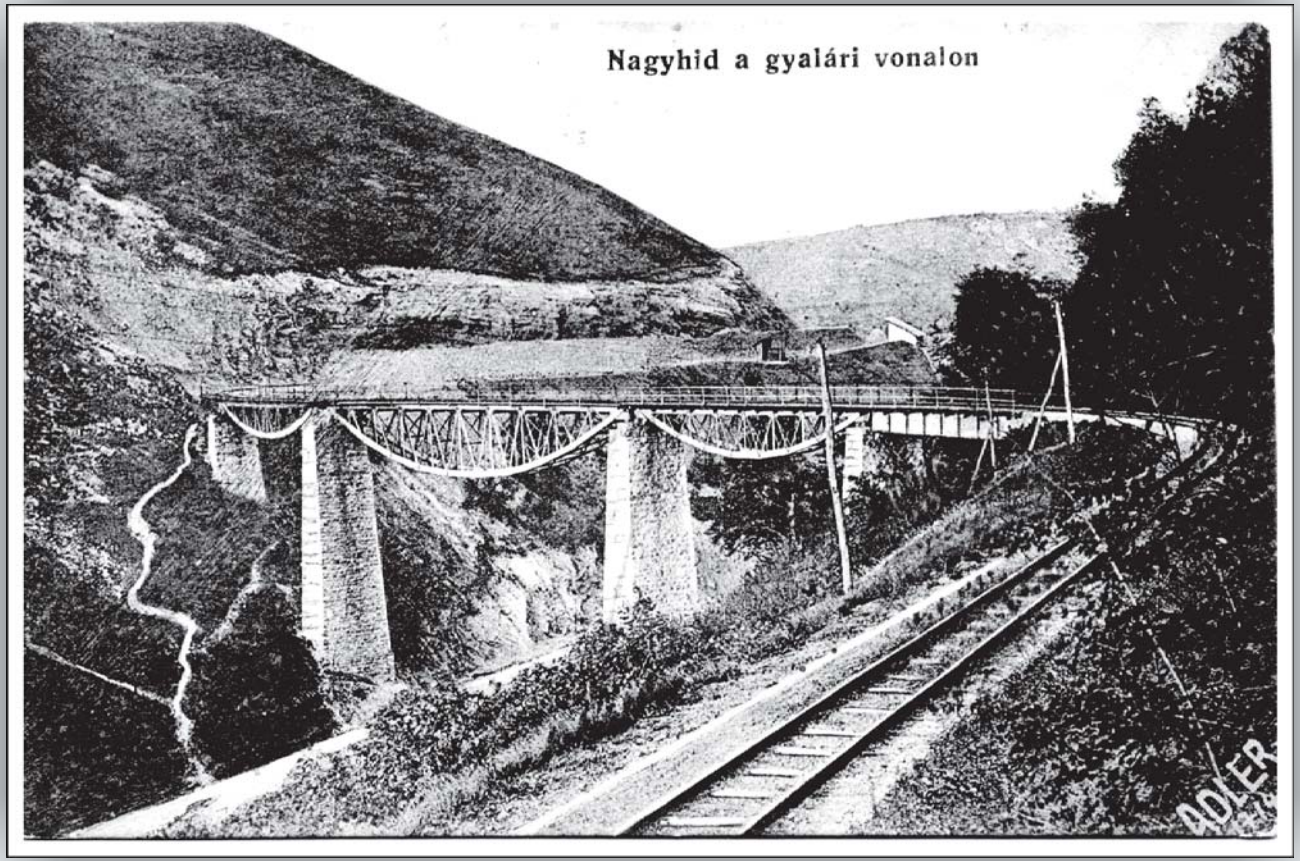
Postabélyegző, dátum:

Kiadó:
Feitringer Ede
Trochen D. u. D. 1917
No. 1111

Már 1264-ben civitasként említik. 1270-ben királyi város. I. Károly 1327-ben Selmecbányával azonos kiváltságokban részesítette. 1487-ben alakult meg „A Felső-magyarországi Bányavárosok Közössége", amelynek a királyi kiváltságot kapott hét bányaváros között Gölnicbánya is a tagja volt.

Jogi kapcsolataikat, bíráskodási rendszerük működési formáját az 1487. december 26-27-ei kassai összejövetelükön határozták meg. Ebben többek között megállapodtak abban, hogy bányaigazgatási és bíráskodási ügyekben a közülük legrégibb város, Gölnicbánya jogát fogadják el.

A 16. századi gölnici bányaművelésről fennmaradt, hogy az ottani négy bányában 300-400, a szomszédságában lévő bányákban kb. 100 vájár dolgozott egy munkaszakaszban (schicht).

Nagyhid a gyalári vonalon
ADLER

Gyalár

Kép:
Nagyhíd a gyalári vonalon

Postabélyegző, dátum:

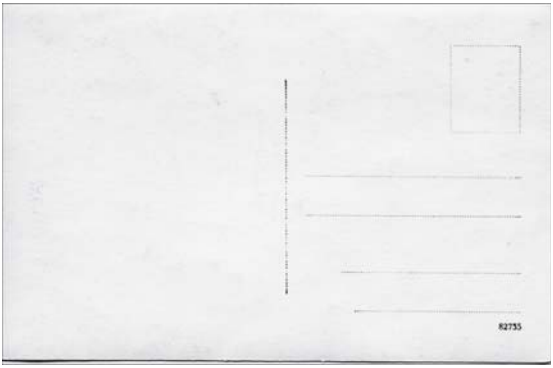
Kiadó:

Gyaláron már a rómaiak is bányászkodtak. Apaffy Mihály 1865-ben Baresay Ábrahám ókabai (Zalasd) lakosnak ad bányajogot. Ezt 1870-ben vásárolja vissza a kincstár a gr. Csáky családtól (a kincstárnak is volt bányája 1754-ben).

A vasércbányában az elején jobbágyok dolgoztak, majd a fejlődés következtében agyalári vasércbányák igazi nagyüzemek lettek. Termelésüket a Vajdahunyad környéki kohó dolgozta fel.

DIE EINFAHRTS-
KARTEN SIND AM
BERGFÜHRER PER
SÖNLICH ABZUGE
BEN.
1 AUG
GLÜCK-AUF 3
SALZBERGWERK - HALLSTATT
ALOIS MERANER FOTOGRAF
SALZBERG 1935
1931

Hallstatt

Kép:
Glück Auf! Hallstatt, Salzbergwerk
Jó szerencsét! Hallstatt, Sóbánya

Postabélyegző, dátum:

Kiadó:

Sóbányái már a történelem előtti időben művelés alatt voltak. 1295-ben IV. Breitenfurth Konrád salzburgi püspök megrohanta Hallstatt-ot és teljesen elpusztította a sóbányákat, úgy, hogy azoknak üzeme 1311-ig szünetelt.

A korabeli (1881) lexikonok szerint a csodálatosan szép fekvésű község, mely egy 200 méter mélységű, 2000 méter magas hegyfallal körülvett tó nyugati partján fekszik, a sóbánya igazgatóságnak is helyet adott.

Érdekesség, hogy a tó partján álló sófőzőt november 17-től február 2-ig nem érte a napsugár.

HODRUSBÁNYA – Felső sötéttáró 1917 IX/24.

Hodrusbánya

Kép:
Hodrusbánya
Felső sötéttáró

Postabélyegző, dátum:
Hodrusbánya,
1917. szeptember 25.

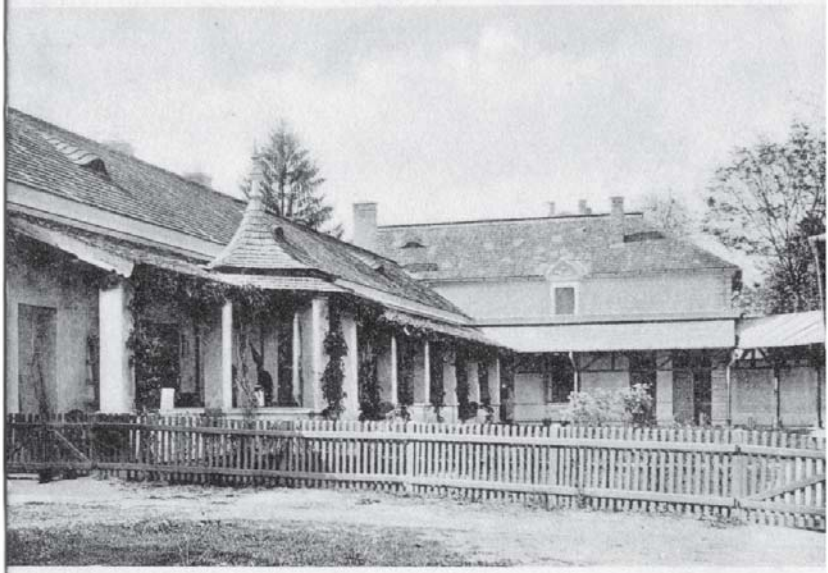
Kiadó:
Weisz Jakab kiadása
Hodrusbánya

Az első megmaradt írásos jelentés szerint (1535) „Hodrusbányán (Selmecztől 10 km-re) jó bányák vannak, a telérek vastagok, ezüstöt és aranyat atrtalmaznak".

Selmecbánya ezüst-, ólom-, arany- és réztermelése évszázadokon keresztül jelentős volt, és bár a XX. sz. elején az érctelérek kimerüléséről volt szó, még az 1990-es évek végén is találtak Hodrusbányán a XIV szinten jelentős Au ércesedést. Hodrusbányán nagyon érdekesek az emeletes bányászházak.

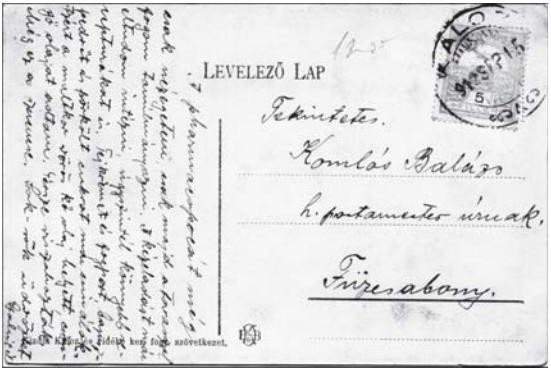

Parkrészlet.

Belmajor. — Kulcsárság.

Kálóz

Kép:
Üdvözlet Kálozról
Parkrészlet
Belmajor-Kulcsárság

Postabélyegző, dátum:
Káloz, 1912. szeptember 15.

Kiadó:
Káloz és vidéke ker. fogy. szövetkezet.

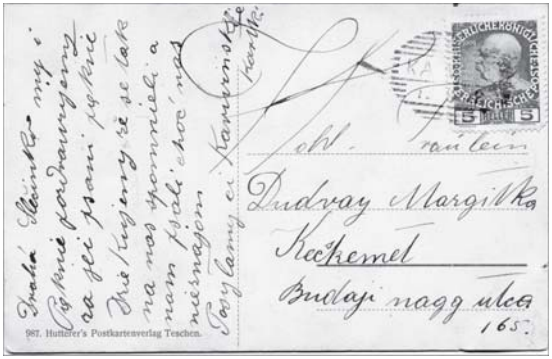
1995. május 23-án levelet kaptam dr. Zsámboki Lászlótól a Miskolci Egyetem Levéltár- és Múzeum vezetőjétől, a Könyvtár főigazgató-helyettesétől: „Ha lesz időd elolvasni ezt a kis füzetet (Zsámboki László: Szerencse föl! Szerencse le! Kunoss Endre (1811-1844) Bányászdalai és a Bányászhimnusz eredete, 1995. Miskolc) azt hiszem föl fog ébredni Benned a vágy, hogy tégy valamit Kunoss sírja ügyében... a sír elhanyagolt, minden keret, rács nélkül".

A BDSZ és az OMBKE rendbehozatta a sírt a kálozi temetőben. 1995. október 27-én már sor is kerülhetett a rendbehozott sír felavatására.

Az avató beszédet dr. Zsámboki László tartotta: „Két bányászdalod soraiból ollózódott össze az a dal, amelyet immár háromnegyed évszázada a magyar bányász-kohász társadalom legelsődalának, himnuszának tart".

Karwin.
Karwina
Gabrielenzeche.
Szyb Gabrieli
Ruda 20stawam z Bogiem
Marie Sikora

Karwin

Kép:
Karwin
Gabrielenzeche

Postabélyegző, dátum:

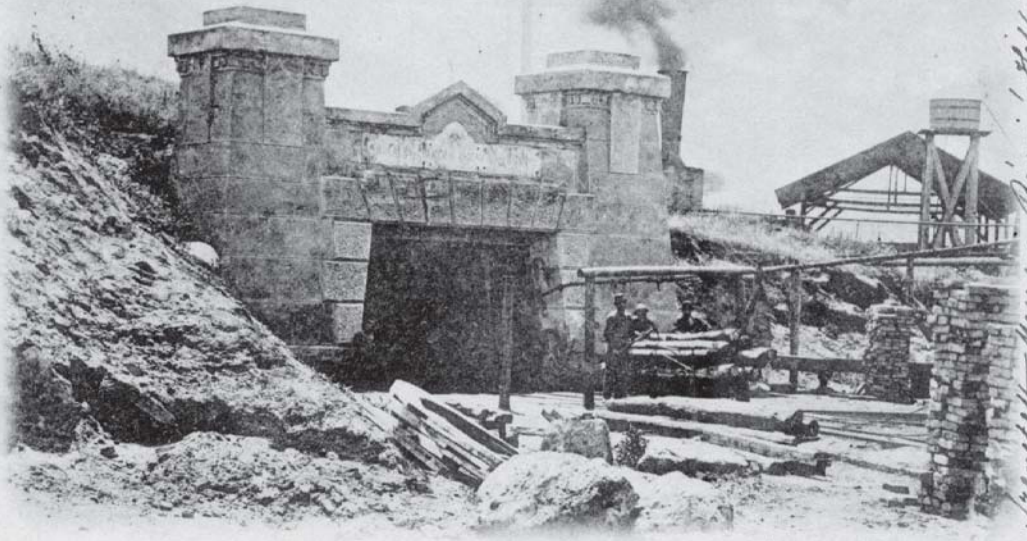
Kiadó:
987. Hutterer's
Postkartenverlag

Karwin mellett találták meg 1776-ban az első kőszéntelepet. Karwin bányászatáról dr. Scheffer Ödön így számol be 1913-ban a selmeczbányai főiskola negyedéves bányamérnöki hallgatóinak június havi tanulmányútjáról:

"Karwinba megérkezve az Ausztriai Bánya és Kohóművek Részvénytársaság igazgatója fogadott az állomáson... a társaság vendégei voltunk... Utunkon végig kitartott... az osztrani telepek Karwinban is megvannak érintetlen állapotban... Karwin rendelkezik a legnagyobb szénmennyiséggel. Az üzemi dolgokra vonatkozó adatok le lettek írógépelve, s így kaptuk mindnyájan kézhez, mi a fontosabb dolgokra vonatkozó folytonos kérdezősködést elkerülhetővé tette, s azonkívül, hogy magunknak megtarthattuk..."

A m. ált. kőszénbánya r. t. tatai bányászata.

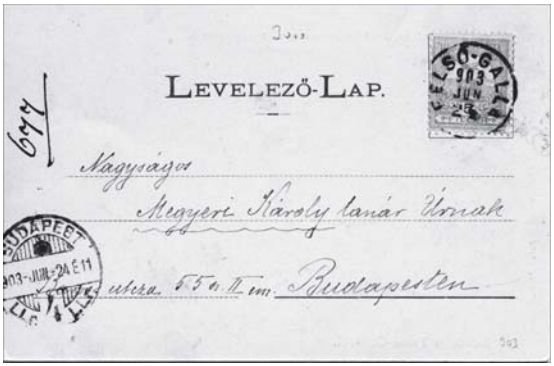
Királdi Herz Zsigmond-akna.

Üdvözlet Felső-Galláról.

Kiadja Engländer és Társa nyomdai műintézete, Tata. Utánzat tilos.

Királd

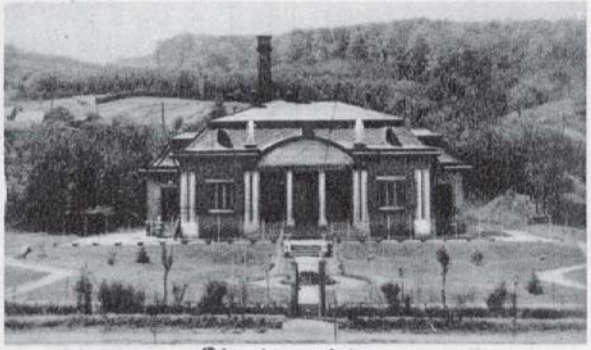
Kép:
Üdvözlet Felső Galláról
Királdi Herz Zsigmond akna

Postabélyegző, dátum:
Felsőgalla, 1903. június 23.
Budapest, 1903. június 24.

Kiadó:
Engländer és Társa nyomdai
műintézete
Tata

Lejtős aknája függő sínpályás volt. Az akna Herz Zsigmondnak a nevét - aki a MÁK vezérigazgatója volt - kapta, akinek minden nehézséget leküzdő akaratereje és kitartása kellett ahhoz, hogy a sorra felmerülő akadályok ellenére a szénmedencét megkutassák és ezzel hazánk egyik leggazdagabb szénterületén egy virágzó bányászat alapjait lerakják.

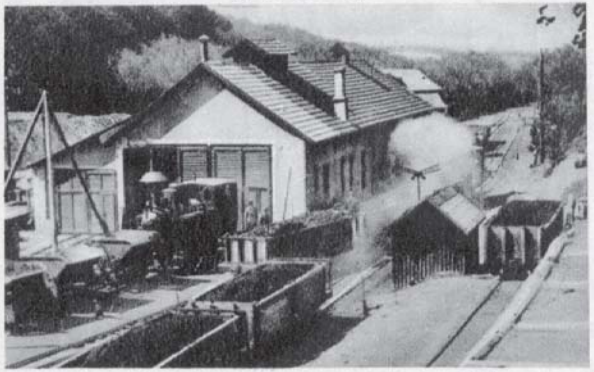
Az akna 1898-1930 között üzemelt és 3.976 kt szenet termelt.

Bányaigazgatóság

Kolónia

Fűtőház

Kisgyóni bányatelep

Igazgatói lak

Kisgyón

Kép:
Kisgyóni bányatelep, Bányaigazgatóság/Kolónia/Fütő ház/Igazgatói lak

Postabélyegző, dátum:
Székesfehérvár, 1938. július 20.

Kiadó:
Monostory György Budapest, IX. Lónyai u. 17.
Obernyik Ferenc felvétele - Mór

A kisgyóni területet a katonai kincstártól először Freund Béla vette haszonbérbe. Terrágium a kiaknázott szén után 3%-os bér volt. A bérlet a szén befogyásáig tartott.

A szén szállítására tőkére volt szüksége, ezért 1923. IX. 26-án a báró Wolfner családdal megalapították a „Kisgyóni Kőszénbánya Rt"-t, amely 1934-től „Kisgyóni és Bakonyvidéki Kőszénbánya Rt." néven működött tovább.

Vájártanuló Intézet Komlón. Az intézetben korszerűen berendezett hálótermek, ebédlő, kultúrterem, könyvtár, tornaterem és fürdőszobák állanak a tanuló ifjúság rendelkezésére

Feladó : Négh Endréné
Békéscsaba Rózsa u. 8sz.

100/52. IV.

Képzőművészeti Alap Képcsarnoka, Bp. V., Dohány-u. 22

Ára 10 fill.

LEVELEZŐLAP

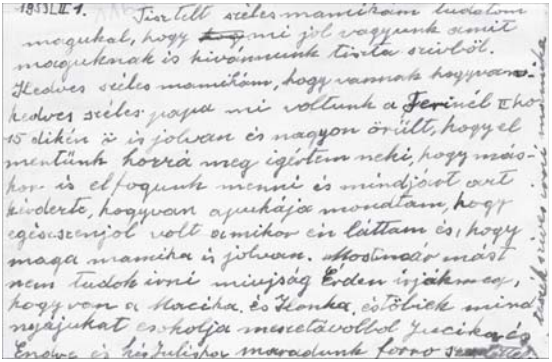

Szt.

Széles Ferenc.

Érd
Zoltán u. 6 sz.

Komló

Kép:
Komló
Vájártanuló intézet

Postabélyegző, dátum:
Komló, 1953. február 1.

Kiadó:
100/52/IV
(ára 10 fillér)

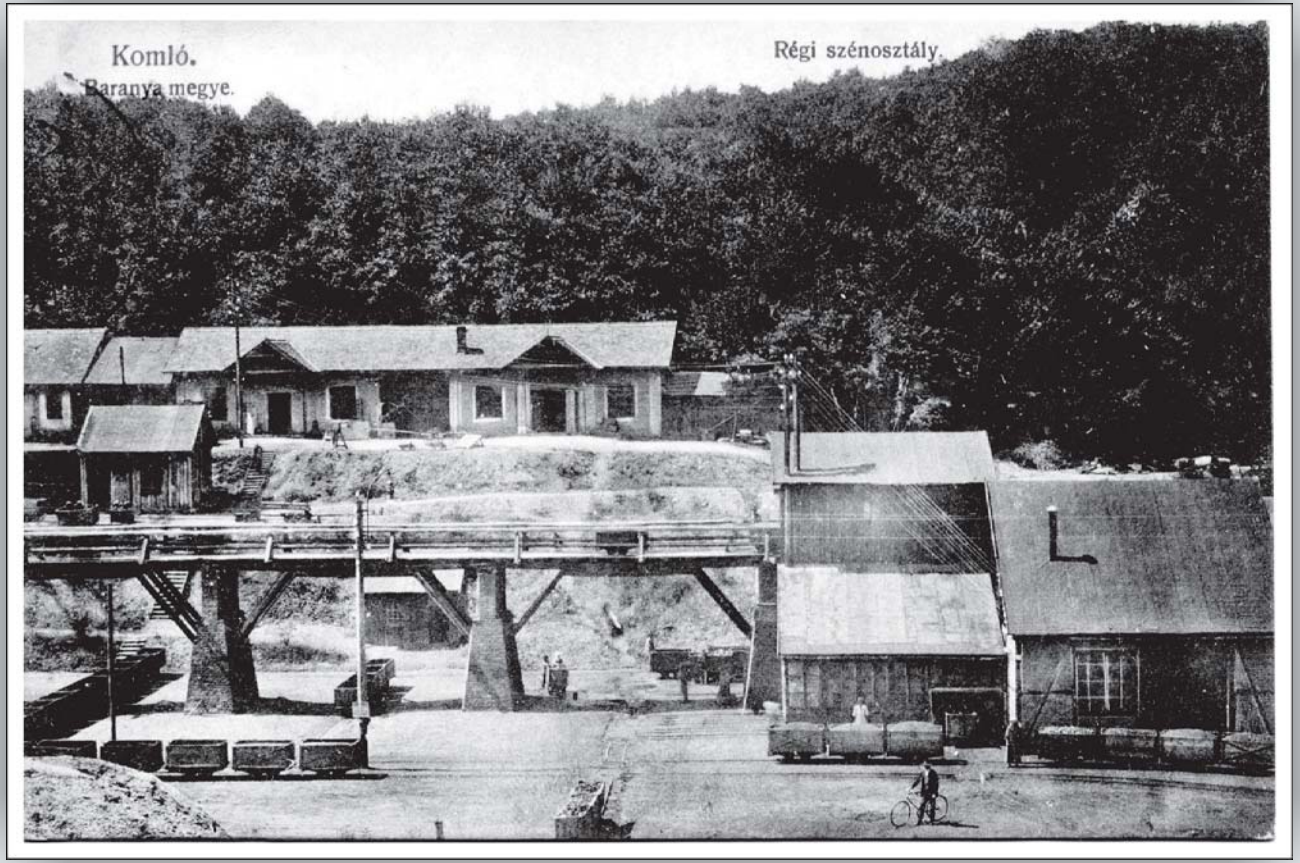
A vájár munka 1937-ig tapasztalati úton megszerezhető szakmai foglalkozás volt.

Az 1937-től szakmaként bejegyzett, előtanulmányokhoz és vizsgához kötött szakmunka ezentúl minősítést is jelentett.

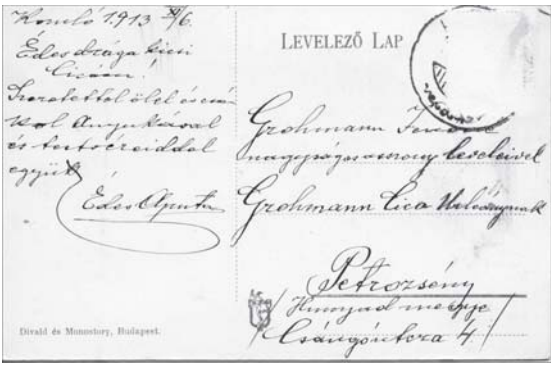
Bizonyos bányászati feladatokat csak vájár képesítéssel lehetett elvégezni.

A komlói - és általában a mecseki szénbányászati fejlesztés - a vájár szakmunkások nagy számát igényelte.

A vájár szakmunkás képzés két ágon történt: a fiatalok iskolarendszerű, a felnőttek tanfolyami képzés keretében.

Komló.
Baranya megye.
Régi szénosztály.

Komló

Kép:
Komló
Régi szénosztályozó

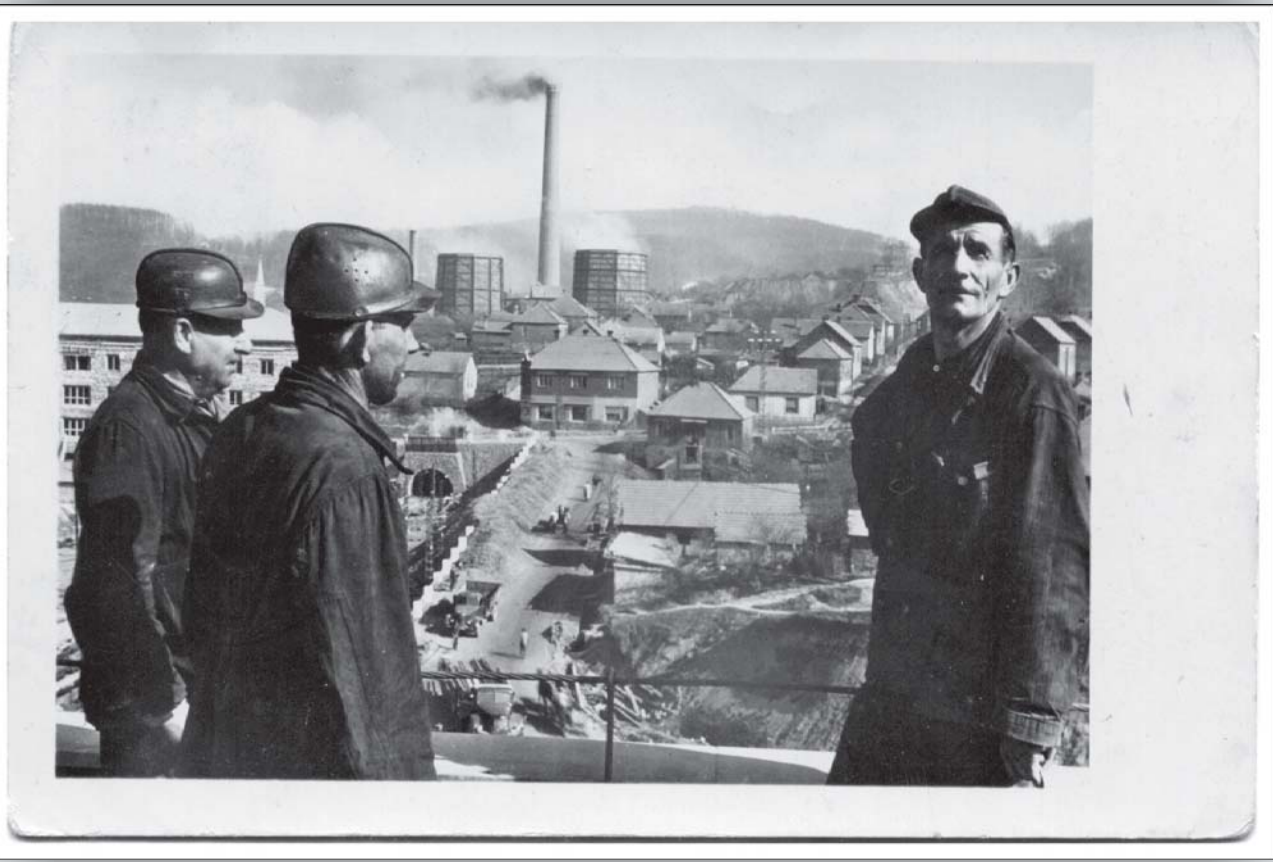
Postabélyegző, dátum:
Komló, 1913. november 6.

Kiadó:
Divaldi és Monostory
Budapest

A komlói medencerész igazi értéke csak a második világháború után derült ki. Itt a legértékesebb területrészek rétegei nem futnak ki a felszínre.

A régi idők kutatásai alapján csak az Anna akna környékét ismerhették meg. Az első fúrásokat (7 db) Komlón 1907-1909 között mélyítették a Budafához és Mecsekfaluhoz tartozó részeken.

A zobáki terület megismerése 1923-1929 között került sor.

Komló

Kép:
Üdvözlet Komlóról

Postabélyegző, dátum:
Komló, 1954. november 6.

Kiadó:
Képzőművészeti Alap 5. sz. fiók
Bp., VII. Dohány u.22.

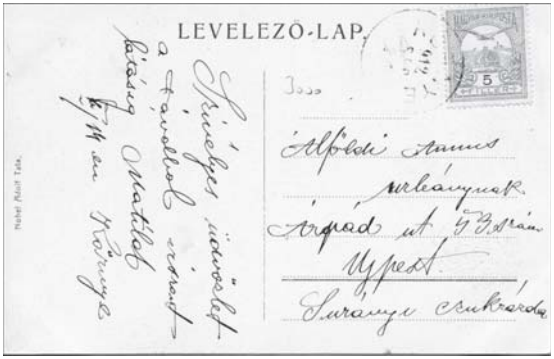
Komló kőszénbányászatának kezdetét az 1812. évre helyezik. Az 1812-1826 között folyt szerény méretű bányászat megszűnése után a komlói kőszénbányászat majdnem a századfordulóig feledésbe merült.

A kincstári szénbányászat Komlón 1944-re olyan fejlődési szintet ért el, hogy a megkutatott szénvagyonból 300 kt/év termelésre volt képes.

A kutatás intenzivebben 1947-ben indult meg. A medence széntermeléséből 1961-re a komlói terület 47%-os részesedést vállalt, a termelés 1444 kt/év volt.

Környei köszénbánya „Az első köszén 1911 Február 19.“

Környe

Kép:
Környei kőszénbánya
„Az első kőszén 1911 február 19”

Postabélyegző, dátum:
Környe, 1912. szeptember 14.

Kiadó:
Nobel Adolf
Tata

1905-ben megkezdett kutatás eredménynek, az 5,2 m-es vastag széntelepnek nem tulajdonítottak nagyobb jelentőséget a közeli elmeddülés és a nagysomolyói kiékelődés miatt.

1910-ben a bécsi Hauser Lipót nagykereskedő cég megbízásából Zsigmondi Béla mélyfúró vállalkozása a környei területen ismét megfúrta az 5 m-es kiváló minőségű telepet.

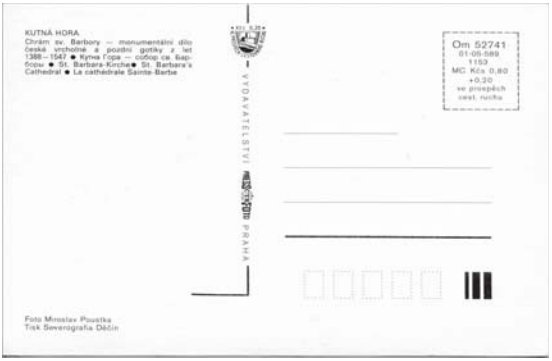
A szénjog megszerzése után gyors bányanyitás következett.

Megalakult a Hungária Kőszénbányászat, Hauser Lipót és társa Rt., 1911-ben 8 kt termeléssel.

A bányászat a szénvagyon kimerülésével 1930-ban fejeződött be 1915 kt összes termeléssel.

Kutná Hora

Kép:
Kutná Hora
Chrám sv. Barbory
Szent Borbála Templom

Postabélyegző, dátum:

Kiadó:
Vydavatelstvi, Praha
Foto Miroslav Poustka

A középkorban Prága mellett Kutná Hora Csehország legnagyobb városa volt, egyidejűleg királyi székhely is. Jelentőségét, gazdagságát a XIII-XVII. század között bányászott környékbeli ezüst adta.

A Borbála utcában található a Bányászati Múzeum és a csodálatosan szép késő gótikus nagytemplom, a Szent Borbála templom.

Amikor a prágaiak nekifogtak a Szent Vitus templom építésének a Hradzsinban, a Kutná-Horaiak még nagyobb és még szebb templomot óhajtottak emelni. Mindkét templom tervezője Peter Parler volt. Az építését 1388-ban Parler kezdte el és Benedik Rejt és Matej Resk fejezet be. Renoválására 1884-1905 között került sor.

Az öthajós, karzatfolyosós, belső kápolnákkal koszorúzott, oszlopdíszes templom ékessége a főhajó fölé épült három sátor formájú hegyes tető. A templom belsejét, számos bányászéletet bemutató freskó és szobor díszíti.

Loschwitz bei Dresden. 17. VII. 1902.

Die erste Berg Schwebebahn der Welt.

Viele Herz-
liche Grüs
se sendet
Euch Lie-
ben
Edmund
u.
Rosa

Loschwitz

Kép:
Loschwitz bei Drezden
Die erste Berg Schwebebahn der Welt
A világ első függővasútja.

Postabélyegző, dátum:
Drezden, 1902. július 17.
Sopron, 1902. július 18.

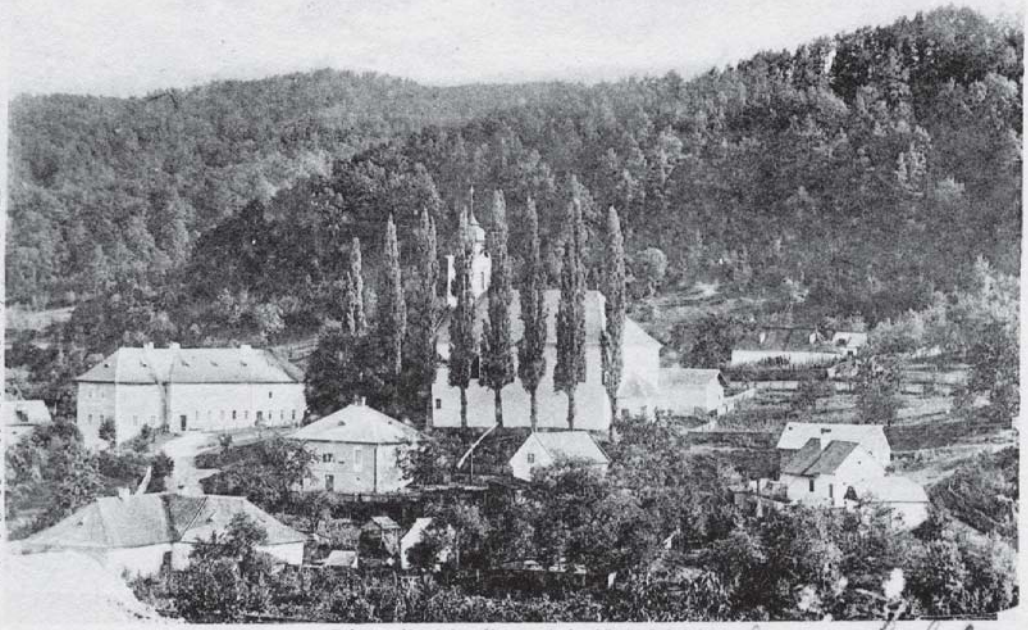
Kiadó:
Kunstverlag Max Föhler
Dresden

Loschwitz falu (ma Drezda városrésze) az Elba jobbpartján fekszik, 3 km-re Drezdától. Itt helyezték üzembe a világ első függővasútját, 1901. május 6.-án.

A 33 oszlopon álló több mint 300 tonna összsúlyú acélszerkezet 274 m hosszan, 84 m magasságkülönbséget hidal át, a kabinok mozgatását 2 db 59 kW-os gőzgép biztosította.

A még ma is említésre méltó műszaki teljesítménynek számító berendezés szerencsés módon sérülés nélkül túlélte a háborús időket, így a vasút több mint 80 évig üzemelhetett majd egy alapos felújítás után 1991-től újra üzemeltették.

Érdekessége a lapnak, hogy még százév után is a feladó város és az érkező város postabélyegzője is kitűnően látszik. Jó lenne, ha a XXI. században is érvényesülne az akkori posta gyorsasága, ugyanis a Drezdában feladott lapot egy nap múlva már Sopronban kezelték és kézbesítették.

Kaufman Ábrahám kiadása M.-Sziget-en.

Rónaszéki bányahivatal és főnöki lakás.

Üdvözlet Máramarosból.

Máramaros

Kép:
Üdvözlet Máramarosból
Rónaszéki bányahivatal és
főnöki lakás

Postabélyegző, dátum:
Máramarossziget
1899. december 30.

Kiadó:
Kaufman Ábrahám Kiadása
M-Szigeten

Máramaros megye természeti kincsekben, főleg kősóban, igen gazdag vidék.

Az 1800-as évek közepén már Máramaros adta az ország sótermelésének 56%-át.

Máramaros szigettől 21 km-re van a Róna patak völgyében Rónaszék fürdőhely.

Sós vize mozgásszervi, perifériás idegrendszeri valamint női betegségek gyógyítására alkalmas.

Rónaszéken iszapfürdő és 1766 óta földalatti tó is van.

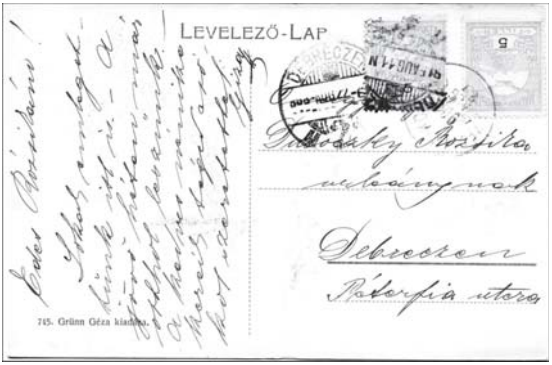
Marosujvár 1908 VII 21.

Gőzfürdő

Fürdő-út

Sóbánya

Marosujvár

Kép:
Marosujvár
Sóbánya/Fürdő-út

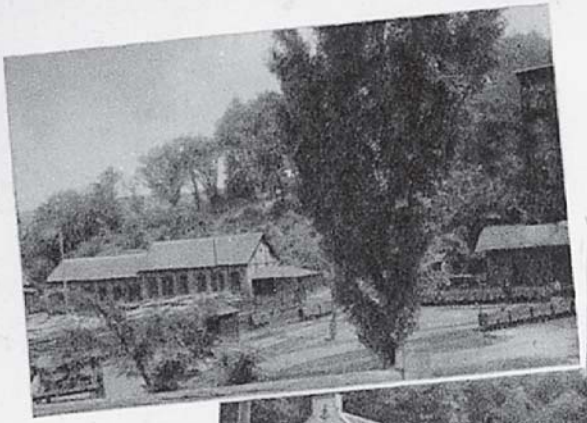
Postabélyegző, dátum:
Debreczen,
1908. augusztus 21.

Kiadó:
Grünn Géza kiadása

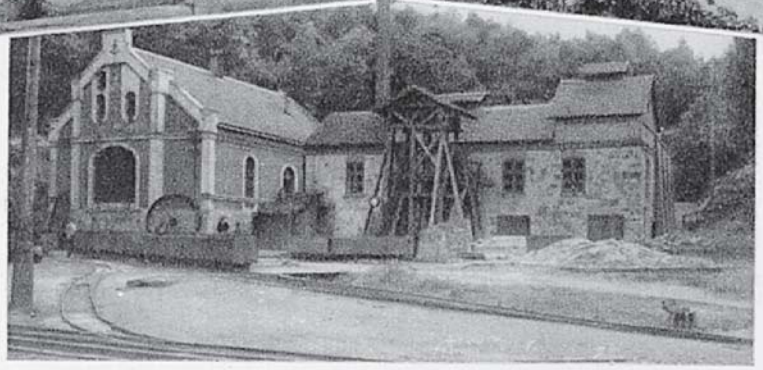
Az erdélyi sóbányászatban döntő fordulatot hozott a 18. sz. végén megnyitott marosujvári bányászat. Ezeket a sótelepeket, amelyek a Maros medréhez közel helyezkedtek el, már a rómaiak is hasznosították, bár a honfoglalás óta nem folyt itt bányaművelés.

A rendkívüli gazdag, jó minőségű sót tartalmazó, szállítási szempontból kiváló helyen fekvő sótelepek kiaknázását a 18. sz. végén már nem halogathatták tovább.

1791-1867 között 4 aknát mélyítettek.

Mecsekszabolcs. *Ferenc József akna.*

Mecsekszabolcs

Kép:
Mecsekszabolcs
Ferenc József akna

Postabélyegző, dátum:
Pécs, 1942

Kiadó:
Kurnik Ferencné fűszer- és vegyeskereskedő kiadása

A mecsekszabolcsi Ferenc József (későbbi Béke) aknát 1865-ben helyezték üzembe és 100 év után, 1965-ben hagyták fel.

Miskolc

Kép:
Miskolc
Egyetemváros

Postabélyegző, dátum:
Miskolc Egyetemváros

Kiadó:
VII-F. 379/561.

1949. április 19-én jelent meg az 1949. évi 23. törvény a Nehézipari Műszaki Egyetem miskolci székhellyel történő alapításáról.

A törvény kimondta, hogy „Az egyetem bánya- és kohómérnöki karra valamint gépészmérnöki karra tagozódik". Az új egyetem első rektora dr. Szádeczky-Kardoss Elemér tszv. egyetemi tanár volt. Az oktatás 1949. szeptember 18-án egy fizika órával kezdődött, 500 első éves bánya-, kohó- és gépészmérnök hallgató részvételével a miskolci Földes Ferenc gimnáziumban. Az új egyetem (tervezője a Magasépítő Tervező Iroda, Janáky István tervező építészmérnök vezetésével) építése 1950. májusában kezdődött.

Az egyetem építkezésénél „politikai elítéltek" vettek részt. A lapon jól láthatók a barakkok egy része és a drótkerítés. Az egyetemi hallgatók - így e sorok írója is - a kiskapukon mehettek be az egyetem területére.

A képeslap vélhetően 1953-ban készült.

A MÁSODIK VIZESÉS A SZTÚRI VÖLGYBEN.

A KEREKSZTHEGYI TÁRNA BEJÁRATA

Nagybánya: Kovács Gyula kiadása.

1910 7/16. ún.

ÜDVÖZLET NAGYBÁNYÁRÓL

Vasárnap küldjük a csomagot, a melyet mi időjében kaptunk meg.

Kívánjuk csókolunk.

Szerető Stanád.

Nagybánya

Kép:
Üdvözlet Nagybányáról
A kereszthegyi bánya
a második vízesés a sztrai
völgyben

Postabélyegző, dátum:
Nagybánya, 1910. február 16.

Kiadó:
Nagybánya: Kovács Gyula
kiadása

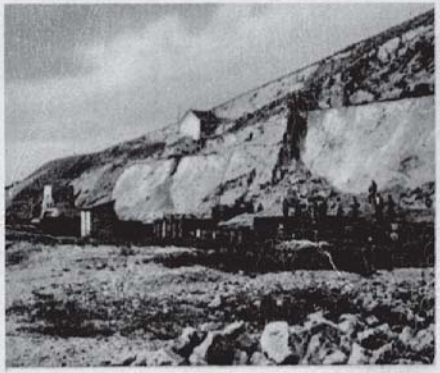
A Nagybánya a Gutin hegység déli szegélyén elterülő ércmező andezit és riolit vulkánizmushoz kapcsolódik.

A bányaterület teléreit a Rózsaly, Feketehegy és Gutin hegyláncolata tartalmazza.

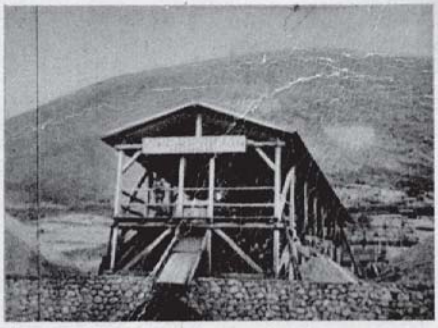
Kereszthegy művelt bányahely volt, ahol egy vízoszlopos gép működtette a vízemelést, majd 1870-ben építettek be egy gőzgépet, ami lehetővé tette a mélyebb szintek folyamatos művelését.

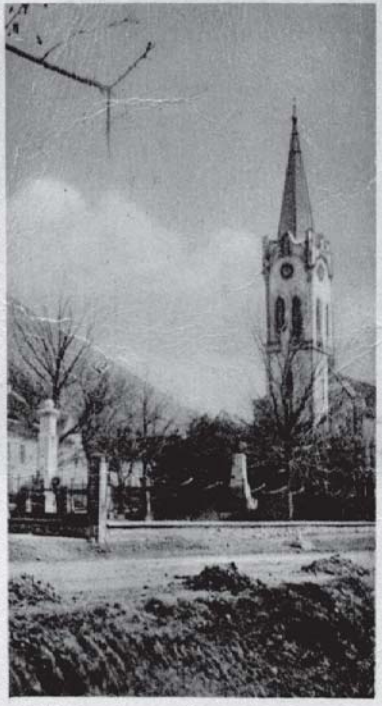
Röm. kath. templom

Kőbánya

Magyar bauxit-bánya

Ref. templom a Kossuth-szoborral és Hősök szobrával

Nagyharsány

Nagyharsány

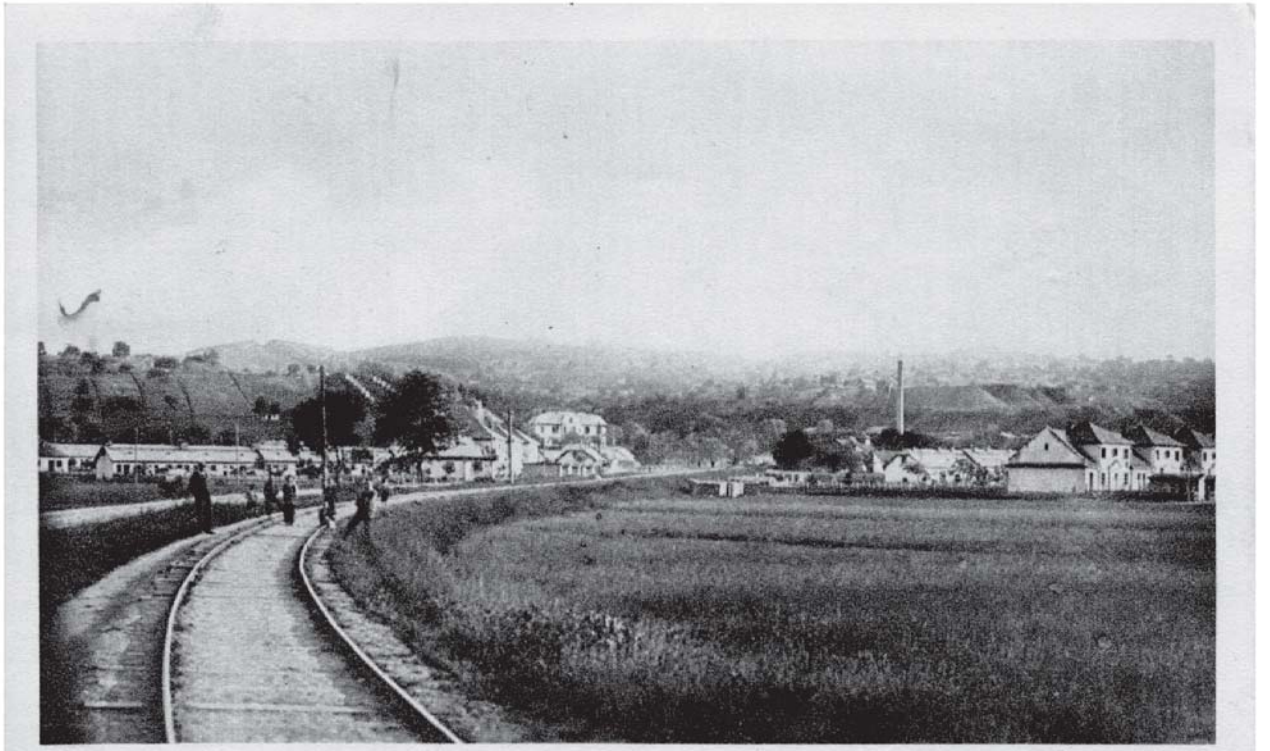
Kép:
Nagyharsány
Kőbánya/Magyar bauxit-bánya
Róm. Kath. Templom
Ref. templom Kossuth szoborral

Postabélyegző, dátum:
Nagyharsány, 1943. május 11.

Kiadó:

Dr. Telegdi Róth Károly egyetemi tanár - aki 1930-ban mutatta ki a bauxit jelenlétét - javaslatára telepítettek az első tárót (Lajos táró) majd 40-40 méterenként az Elemér, Antal- és Károly tárókat.

A nagyharsányi feltárt ércvagyont az 1940-es évek elején 350-400 000 tonnára becsülték.

Nagymányok *Bányatelep*

Nagymányok

Kép:
Nagymányok
Bányatelep

Postabélyegző, dátum:
Nagymányok, 1938. május 5.

Kiadó:
Cziráky Ferenc kiadása,
Nagymányok 1927.
NOVITAS, Bpest

Nagymányokon a széntermelés az 1800-as évek elején kezdődött, az első termelési adat (700 kg-os termelés) 1817-ből maradt ránk.

A folyamatos termelés 1878-ban kezdődött, és 1964-ben fejeződött be. Ezalatt 3.638.653 t szenet termeltek ki.

1965-ben falazták be a Szarvas táró bejáratát, amelyen emléktábla hirdeti a nagymányoki szénbányászatot.

8 Nyárádszereda — Furó torony

Nyárádszereda

Kép:
Nyárádszereda
Furó torony

Postabélyegző, dátum:
Várpalota,2000. július 10.

Kiadó:
Fotofilm Kolozsvár
Kolozsvár, Deák F. u. 6.

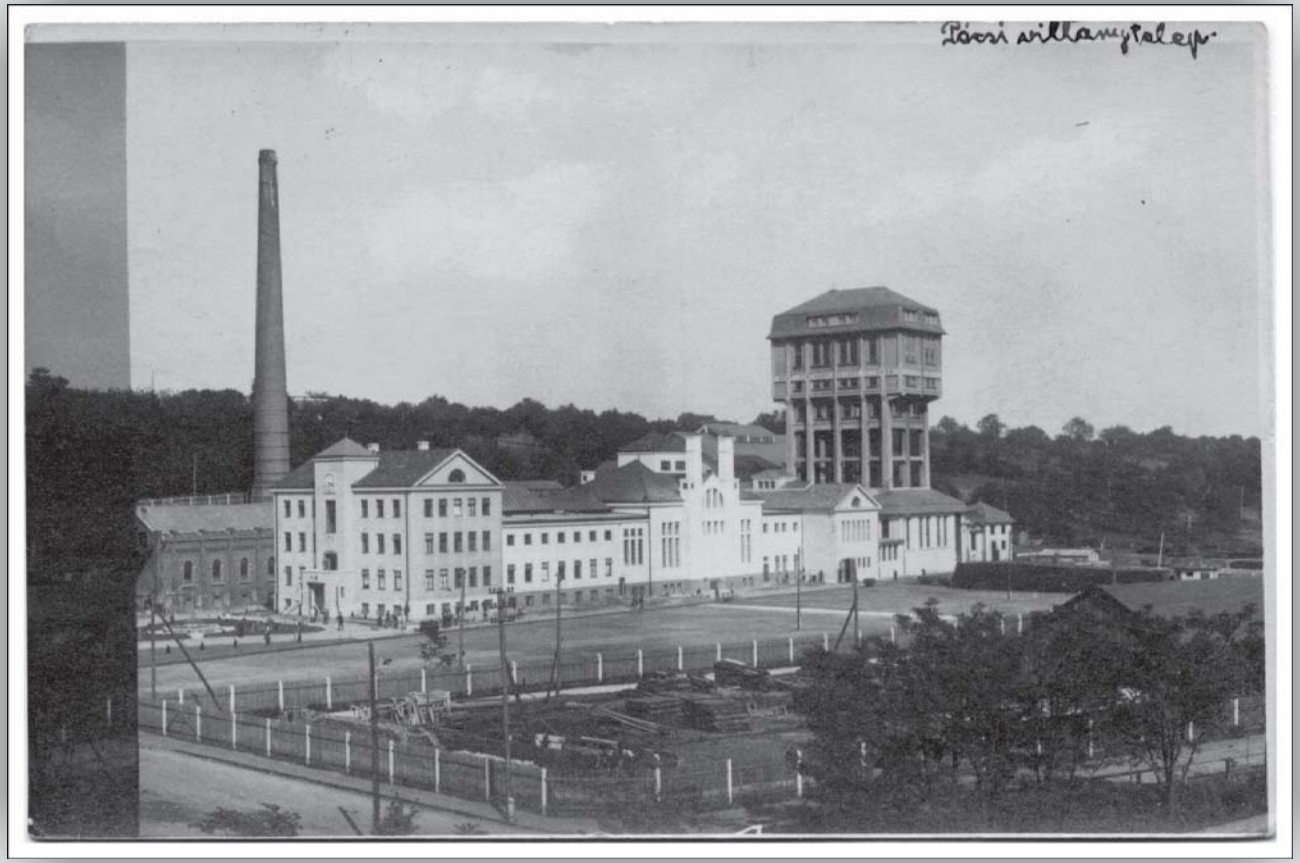
Erdélyben nagy hagyományai voltak a földgázbányászatnak. Már 1908-ban megkezdődtek a földgázkutatások, mely Európa hírű kissármási mező feltárását eredményezte.

A nyárádszeredai kutatófúrások 1940. november 27-én kezdődtek. Az első szerény, de hasznosítható földgázt a Nyárádszereda I. fúrásban találták. Ezen a területen 11 mélyfúrást végeztek 1944 novemberéig. A képen a 8-as fúrás látható.

A képeslapot Jolsvai Artúr írta, aki 1941 és 1944 között Nyárádszeredán dolgozott mint üzemvezető-helyettes majd üzemvezető.

A lap érdekessége, hogy a postai forgalomban együtt szerepelt az 1945 előtti, és a ma használatos bélyeg.

(A lap a M.O.I.M tulajdona.)

Tápai villanytelep.

Kép:
Gróf Széchenyi István akna
(Pécs bányatelep)

Postabélyegző, dátum:
Pécs, 1930. június 27.

Kiadó:

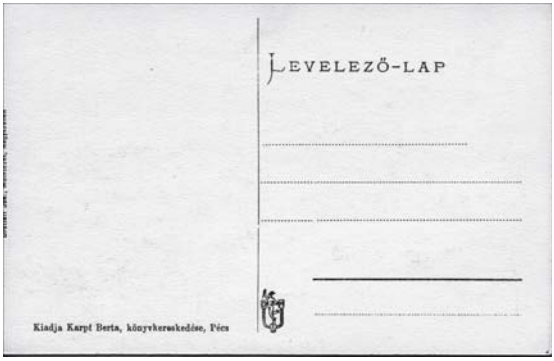
Az I. világháborút megelőző években az DGT arra a következtetésre jutott, hogy a sok apró korszerűtlen bányából a termelés tovább nem fokozható. Átfogó korszerűsítési tervnek a szellemi atyja dr. Jaroslav Jicinski cseh - morva bányamérnök volt. A terv lényege az volt, hogy három széntermelő területet hoz létre: a pécsbányait, melyet az új gróf Széchenyi István aknára (felavatták 1926-ban), a mecsekszabolcsit melyet az újonnan épített Szent István aknára (felavatták 1925-ben) és a vasasit, melyet a rekonstruált Thommen aknára alapoztak.

A pécsbányai bányakerület fő szállító aknája a gróf Széchenyi István akna. A külszínen gépesített aknarakodóról körbuktatón és gumiszalagos szállítópályán át juttatták a szenet az Újhegyre befutó normál nyomtávú villamos vasútpálya fölé épített vasbetonbunker csoportokba. Az aknaudvari épülettömb magába foglalta az irodákat, a felolvasót, a tiszti-altiszti legénységi fürdőt, az anyagraktárakat, a vendégszobákat, a lámpakamrát és a bányamentő állomást is.

Pécs bányatelep

Pécs

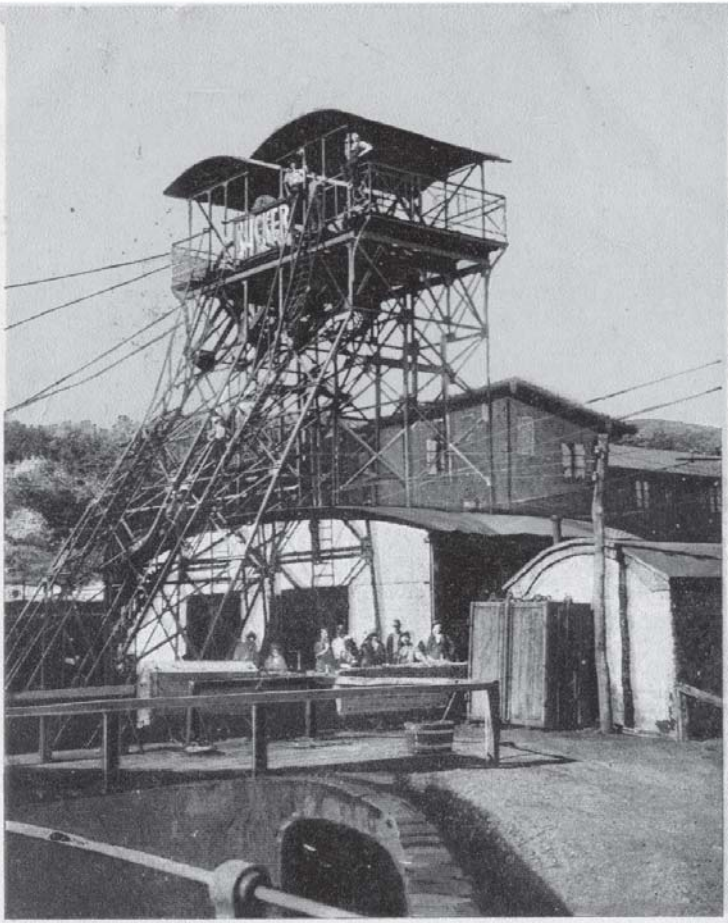
Kép:
Pécs bányatelep

Postabélyegző, dátum:

Kiadó:
Drotleff Jos műintézet
Nagyszeben
Karpf Berta könyvkereskedése
Pécs

Pécsett az iparszerű széntermelés kialakulását 1852-től számítják. Az Első Duna Gőzhajózási Társaság (DGT) ekkor vásárolta meg a Pécs szomszédságában lévő első bányabirtokot, az András aknát.

Ez az akna az ország egyik leghosszabb ideig működő aknája volt (1992-ben tömedékelték be).

Rücker akna szénfelvonó készüléke — Kohlenaufzüge des Rücker-Schacht.

Üdvözlet Somogy Bánya.

1158) Kiadja Fürst Lipót dohány nagyárus, Pécs.

Pécs

Kép:
Rücker akna szénfelvonó készüléke (Somogy bánya)

Postabélyegző, dátum:
Pécs, 1905. június 10.

Kiadó:
Fürst Lipót dohánynagyárus, Pécs

A Pécs környéki kőszénterület bányászatát 1852-től fokozatosan a DGT szerzi meg. 1874-ben a Somogy Rücker aknát is megvásárolja az Egyesült Magyar Gőzhajózási Társaságtól.

A DGT vasasi bányakerületéhez három termelő egység tartozott: Vasas III. (később Rücker), Heinrich táró, Vasas I-II. (később Thomen) aknák.

1877-ben üzembe helyezték az 1 km hosszú Szabolcs szállítótárót, amelyhez 2 km-es felszíni bányavasút csatlakozott. A táron kezdetben a Rücker akna és a vele föld alatt egyesített Heinrich táró szenét szállították a szabolcsi feldolgozó- és rakodó állomásra.

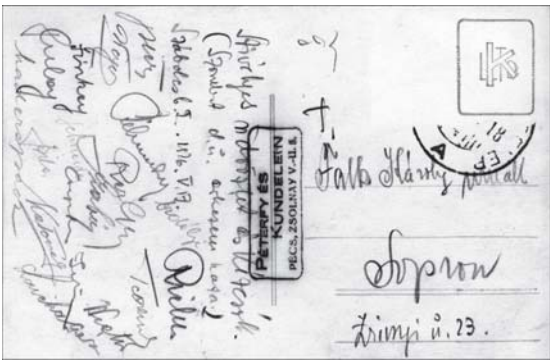
1893-ban elkészült a 3.250 m hosszú függőkötélpálya Rücker- és Thomen akna között.

Rücker akna udvarán döntő-rakodó állomást hoztak létre a kiszállított és a kötélpályán érkező szén csillébe rakására a Szabolcs-táróba való továbbítás céljából.

A Rücker aknát 1993-ban tömedékelték be.

Szt. István akna

Pécs

Kép:
Szent István akna

Postabélyegző, dátum:
1926. május 17.

Kiadó:
Péterfy és Kundelein
Pécs, Zsolnay u. 5.

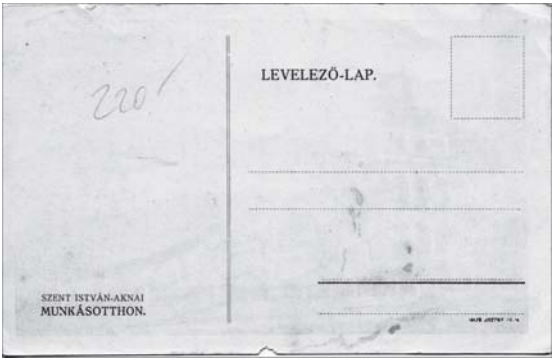
A gyűjteményem egyik legértékesebb darabja ez a képeslap, amit az egyetemi hallgató Falk Richárd a későbbi NME professzora írt szüleinek egy szakmai kirándulásról.

A lap értékét emeli, hogy ezen a lapon az aláírók közül szépen kiolvasható Finkey József professzor aláírása, aki az egyetem kiváló professzorai közül is kiemelkedő személyiség volt.

A lapon még további 15 aláírás szerepel, az egyik feltehetően Szilas A. Pálé, aki később a NME Olajtermelési Tanszék világhírű professzora lett.

Pécs

Kép:
Szent István-aknai munkásotthon

Postabélyegző, dátum:

Kiadó:

Az Első Duna Gőzhajózási Társaság (DGT) vezetése egy átfogó korszerűsítési terv alapján hozta létre a mecsekszabolcsi Szent István aknát.

1913-1920 között Szent István aknán 210 munkás elhelyezésére impozáns legénységállót építettek (emellett 21 tisztviselői, felvigyázó lakás és 72 munkáslakás is épült).

Az épületben közös konyhát és étkezdét is berendeztek. Építésekor központi fűtést és gőzmosdót szereltek fel. A szállóban, 1925-ben 96 bányász lakott.

Bányatelep.

Üdvözlet Pécsről. — Gruss aus Fünfkirchen.

Pécs. 1901. julius 15.

K. P.! Tegnap reggel vittek el Pista a gyermekeket, ma éjjel jön vissza. — Szerdán reggel indulunk Abbáziába. Majd vagy küldünk értesítést. — Csókol Irénke

Kiadja özv. Tausz Vilmosné.

Pécs

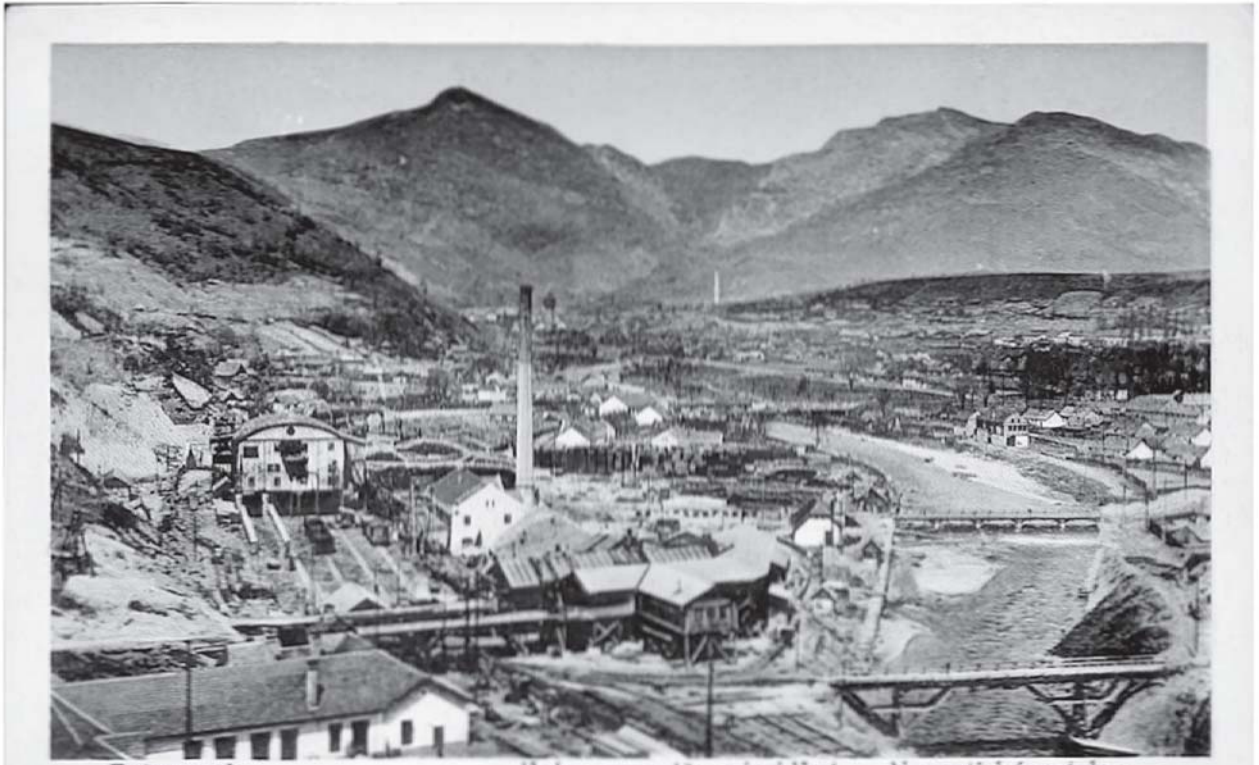

Kép:
Üdvözlet Pécsről, Bányatelep

Postabélyegző, dátum:
Pécs, 1901. július 16.
Búzás, 1901. július 17.

Kiadó:
Özv. Tausz Vilmosné

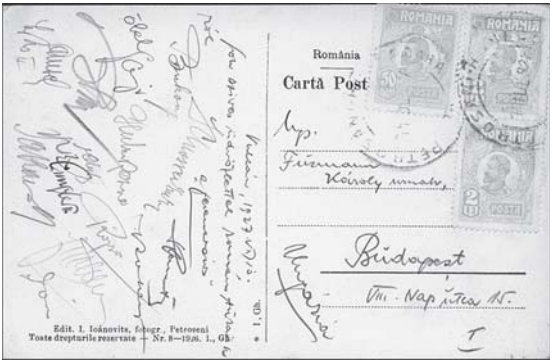
Az 1850-es évektől a DGT jelentős infrastruktúrát épített ki, magas fokú kolonizáltságot biztosító lakótelepeken kívül legényotthonokat, iskolákat, templomokat, könyvtárat és élelmiszerellátó hálózatot alakítottak ki.

Petroşeni

Vedere generală a minei Vest — Nyugati bányatelep

Petrozsény

Kép:
Petroseni, Nyugati bányatelep

Postabélyegző, dátum:
Petroseni,1927. július 10.

Kiadó:
Edit. I. Ioánovits, fotogr.,
Petroseni

Petrilla és Petrozsény helységek között fekvő „Ferencz árok" - ban már 1870-ben 21 - kisebb-nagyobb vastagságú - telepet tártak fel, melyeknél a tiszta kőszénrétegek összes vastagsága kb. 36 méter volt.

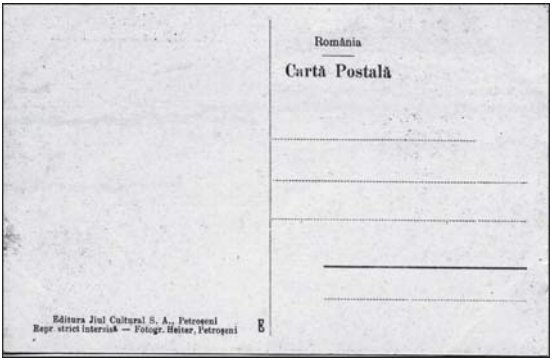
Az első Ganz villamos erőmű 1894-ben Petrozsényben épült.

A Salgó Rt. 1985-ben vette át a Brassói Bánya- és Kohó Egylettől a bányászatot, majd azt több községre is kiterjesztette.

A termelés 1908-ban indult meg intenzíven, kezdetben tárokkal, majd két szállító-, és két légaknával.

Petroşeni
Stradă din Colonia minieră

Petrozsény

Kép:
Petroseni,
Stadă din Colonia minieră

Postabélyegző, dátum:

Kiadó:
Editura Jiul Cultural S. A.,
Petroseni

A bányászatban a mozdonnyal végzett szállítás kezdetekor a gépek hajtására gőzt, később forróvízet ill. sűrített levegőt majd az elektromosoknál akkumulátort ill. felsővezetéses áramot használtak.

A magyar találmányú akkumulátorok 1885-ben kezdtek elterjedni.

A villamosmozdonnyal végzett szállítás 1893-ban jelenik meg.

A dízel motort 1898-ban kezdték használni.

Pilisvörösvár. Kőszénbánya telep

Kőszénbánya munkás lakások

Pilisvörösvár

Kép:
Pilisvörösvár
Kőszénbánya telep és munkás lakások

Postabélyegző, dátum:
Pilisvörösvár, 1915. június 3.

Kiadó:

A Pilis előterében és a Budai hegység medencéiben létesített szénbányák négy község (Pilisszentiván, Pilisvörösvár, Nagykovácsi, Solymár) területére korlátozódtak.

A Lipót aknáról drótkötélpályán érkező szenet a Solymár alsó telepen 1905-ben létesített bunkerbe buktatták, és innen rakodták a vasúti vagonokba.

A pilisvörösvári és pilisszentiváni bányászok 1928-ban sztrájkot hirdettek a Parlament elé. A csendőrség a 2000-2500 fős tömeget Óbudánál megállította és csak kis létszámú küldöttséget engedett Vass József miniszterelnök-helyetteshez.

"Az ürömi vasútállomás mellett táborozó több ezer bányász asszonyostól, gyerekestül a szitáló esőben dideregve várta a képviselőházba vonult küldöttséget és a tárgyalás eredményét."

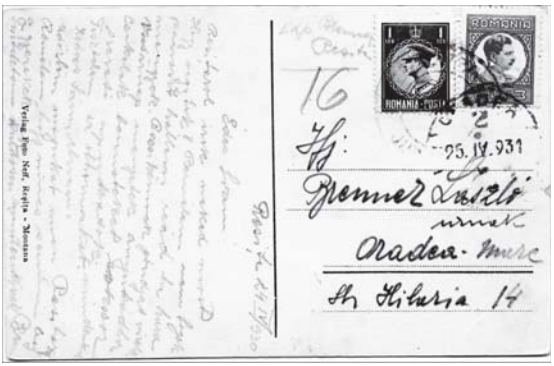
Az egy hónapig tartó demonstrálás csak részleges eredményt hozott, számtalan sztrájkvezetőt és harcos munkás elbocsátottak.

A sztrájk a magyar bányamunkás-mozgalom egyik leghősiesebb és legnagyobb jelentőségű megmozdulása volt.

Reşiţa - Montana

Resita-Montana

Kép:
Resita-Montana

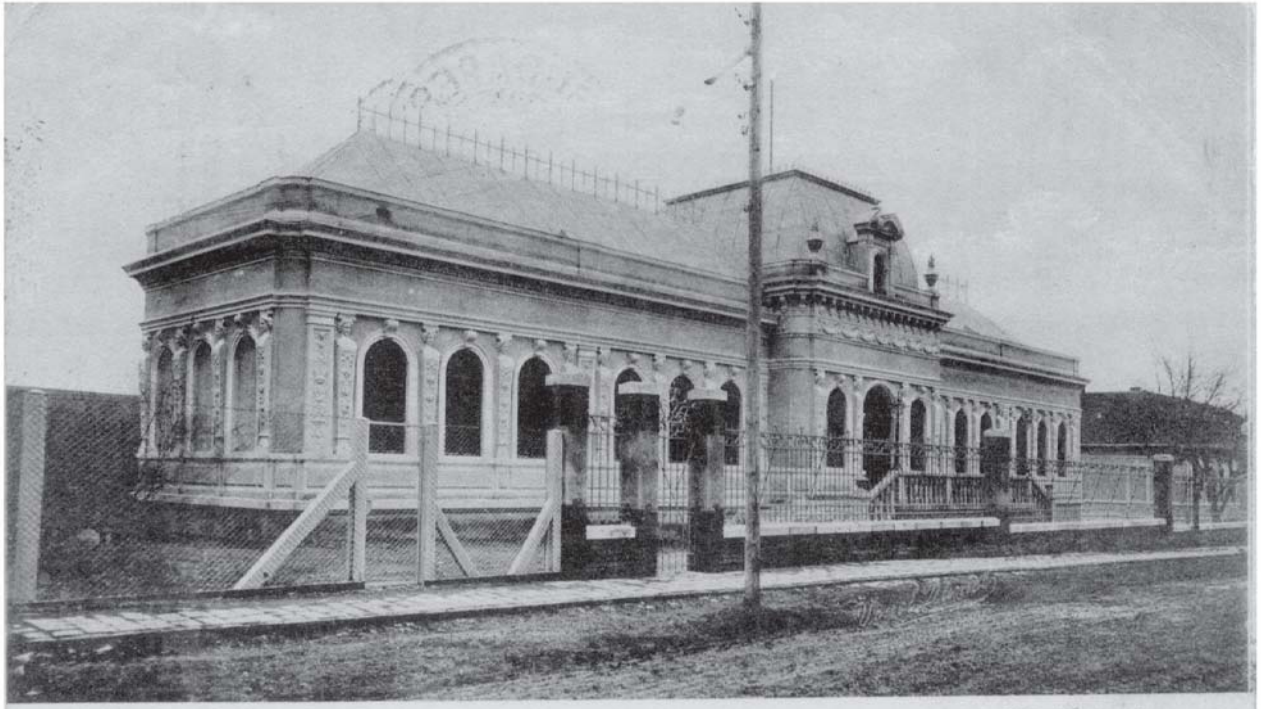
Postabélyegző, dátum:
1931. április 25.

Kiadó:
Verlag Foto Neff
Resita-Montana

Resita (Resica bánya) az egész bányavidék központja volt, de a helység vasmű-telepéről lett híres. A kincstár egyik legnagyobb üzeme Resicán volt (a többi: Diósgyőr, Libetbánya, Vajdahunyad, stb.).

Resicán már az 1780-as években volt szénbányászat, a nagy tőkeerejű Osztrák Államvasút Társaság 1885-től magyarországi viszonylatban is kiemelkedő színvonalú termelést honosított meg a Bánságban, így Resicán is.

1908-1912 között újabb korszerűsítésre került sor, a Resica-dománi Kőszénbányáknál a táró bányászatból, aknabányászattá fejlődött.

ROZSNYÓ.

Bányászati múzeum.

Vogel D. fölvétele.

Rozsnyó

Kép:
Rozsnyó
Bányászati Múzeum

Postabélyegző, dátum:
Rozsnyó, 1907. augusztus 4.

Kiadó:
Vogel D. fölvétele

Számos közlemény jelent meg a Bányászati és Kohászati Lapokban az 1895-1900-es években, melyben kezdeményezték egy bányászati múzeum létrehozását.

Konkrét lépésre azonban a Borsod-Gömöri osztály megalakulásakor került sor.

Eisel Gusztáv javasolta a múzeum alapítását, aki a gömöri bányásztörténettel foglalkozott.

Az épület tervezését és a kivitelezést Müller Sándor végezte.

A múzeum 1902-ben nyílt meg, első igazgatója dr. Hazslinszky Rezső volt.

Rudabánya

Kép:
Rudabánya
A rudabányai
barnavasércbányászatnak
„Andrássy II" bányarésze.

Postabélyegző, dátum:
Szuhakálló, 1942. Október 13.

Kiadó:
Rosenblatt művészi
fényképészete
Miskolcz

Rudabánya a hét felső magyarországi bányaváros szövetségének (Gölnicz, Szomolnok, Ruda, Jászó, Telkibánya, Rozsnyó, Igló) rangban a harmadik tagja volt.

Andrássy Manó gróf 1872-ben kezdett kutatni Rudabányán. A rendszeres bányaművelés 1880-ban vette kezdetét „…amidőn a vaskőbánya-műveket részben adás-vétel, részben újabb adományozás útján Andrássy Manó gróf szerezte meg. Az 1880. év folyamán a witkowitzi bánya- és vaskohómű társulattal szövetkezve „Borsodi Bányatársulat" néven új bányatársulatot alapított és annak bányabirtokát eladta".

KAZINCZI KŐSZÉNBÁNYA.
RAKODÓ ÁLLOMÁS

Sajókazinc

Kép:
Kazinczi Kőszénbánya
Rakodó állomás

Postabélyegző, dátum:
…. november 30.
1900-as évek eleje

Kiadó:
Vértes fényképész felvétele
Miskolcz

Sajókazinc térségében az első tárókat - Anna és Emil - 1894-ben hajtották ki a Herbolya völgyben.

Ezeket követték a Zsófia-, Ilona-, Sándor- és Géza tárok kihajtása.

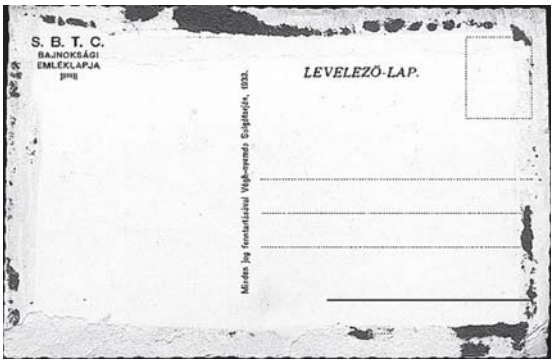
1920-ban új bányákat létesítettek (Új táró és Kis lejtős akna).

1923-ban megindították a Radvánszky táró kihajtását, ez a táró 1945 után a Terv-táró nevet kapta.

1926-ban a szénkereslet erőteljes csökkenése miatt a MÁK leállította a Kazinc- völgyi bányászatot.

SBTC
Emléklap
A SALGÓTARJÁNI BÁNYATELEPI TORNA CLUB
CSAPATÁNAK 1932-33 ÉVI ÉSZAKMAGYARORSZÁG BAJNOKSÁGÁBAN, BÁTOR ÉS BECSÜLETES HÖZDELEMMEL ELNYERT
ÉSZAKMAGYARORSZÁG LABDARÚGÓ BAJNOKA
CÍMÉNEK MEGEMLÉKEZÉSÉRE
MAKSBTCPTKDACMVSC.SAC.OVTKPBÜSE.SSEDVTK
SBTC.DVTKPTKSSEPBÜSE.DACMVSC.SAC.OVTKMAK.

Salgótarján

Kép:
S. B. T. C. Bajnoksági Emléklapja

Postabélyegző, dátum:

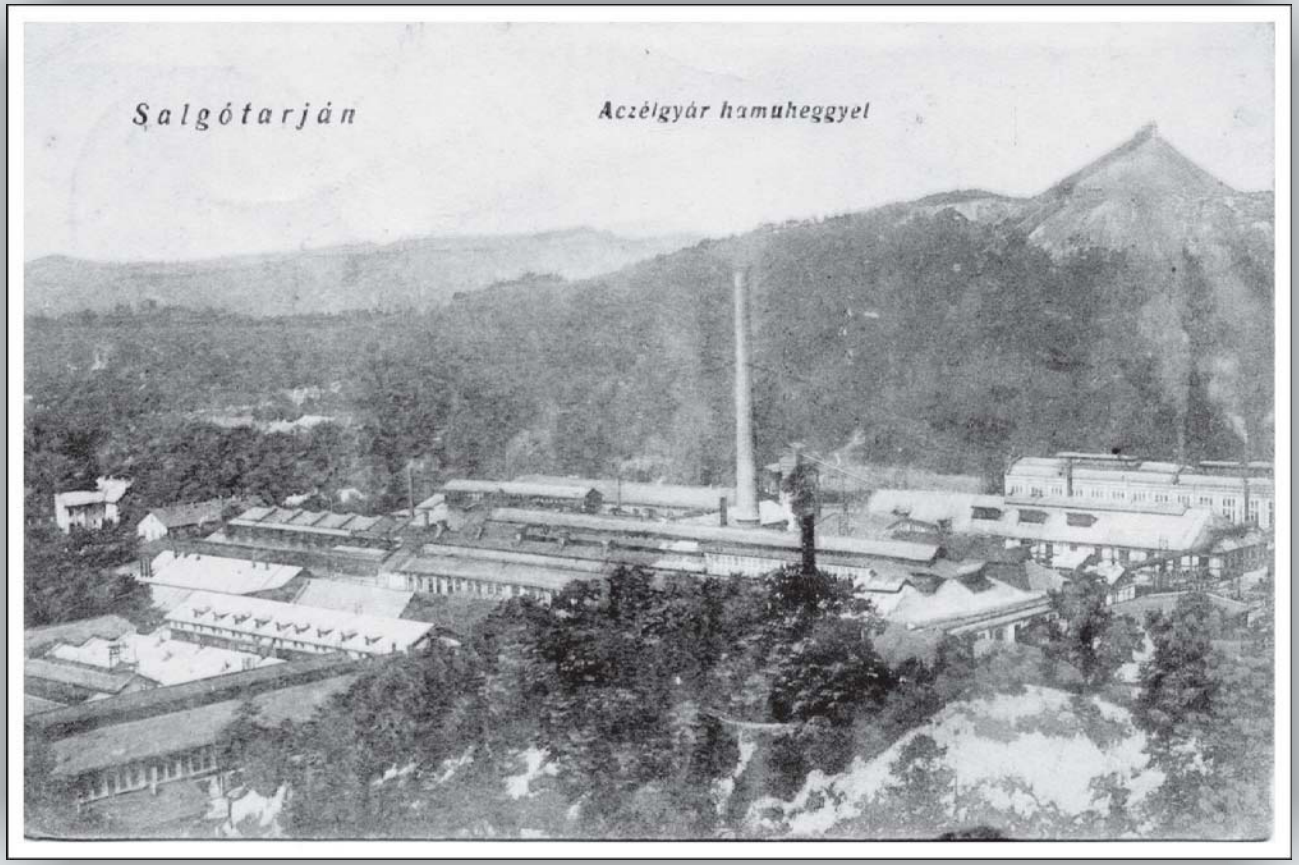
Kiadó:
Végh-nyomda Salgótarján
1933

Salgótarjánban a Salgótarjáni Torna Club a „Takács bandá"-nak nevezett utcai csapatokból és a vele fuzionáló zagyvai rakodókból állt.

Az alapszabályt 1921-ben fogadták el, a védnök szerepét Róth Flóris bányaigazgató vállalta el.

A bányatisztviselők és így az rt. támogatása mind nyilvánvalóbbá tette azt a szándékot, hogy az egyesületet a bányavállalat kívánta működtetni, ezért 1922-ben felvették a „Bányatelepi" nevet anélkül, hogy a város szimpátiáját elvesztették volna.

„A Salgótarjáni Bányatelepi Torna Club csapatának 1932-33 évi északmagyarországi bajnokságában bátor és becsületes küzdelemmel elnyert Északmagyarország Labdarúgó Bajnoki címének megemlékezésére" adták ki a lapot.

Salgótarján
Acélgyár hamuheggyel

Salgótarján

Kép:
Salgótarján
Aczélgyár hamu heggyel

Postabélyegző, dátum:
Salgótarján, 1927. augusztus 9.

Kiadó:
Özv. dr. Németh Dezsőné
kiadása

A salgótarjáni szénmedence északi részén, Salgóbánya telepen 1869-ben a Rimamurány - Salgótarjáni Vasmű Rt. nyitott bányákat az acélgyár szénellátására.

Salgótarján

Bányaigazgatósági épület

Salgótarján

Kép:
Salgótarján
Bányaigazgatósági épület

Postabélyegző, dátum:

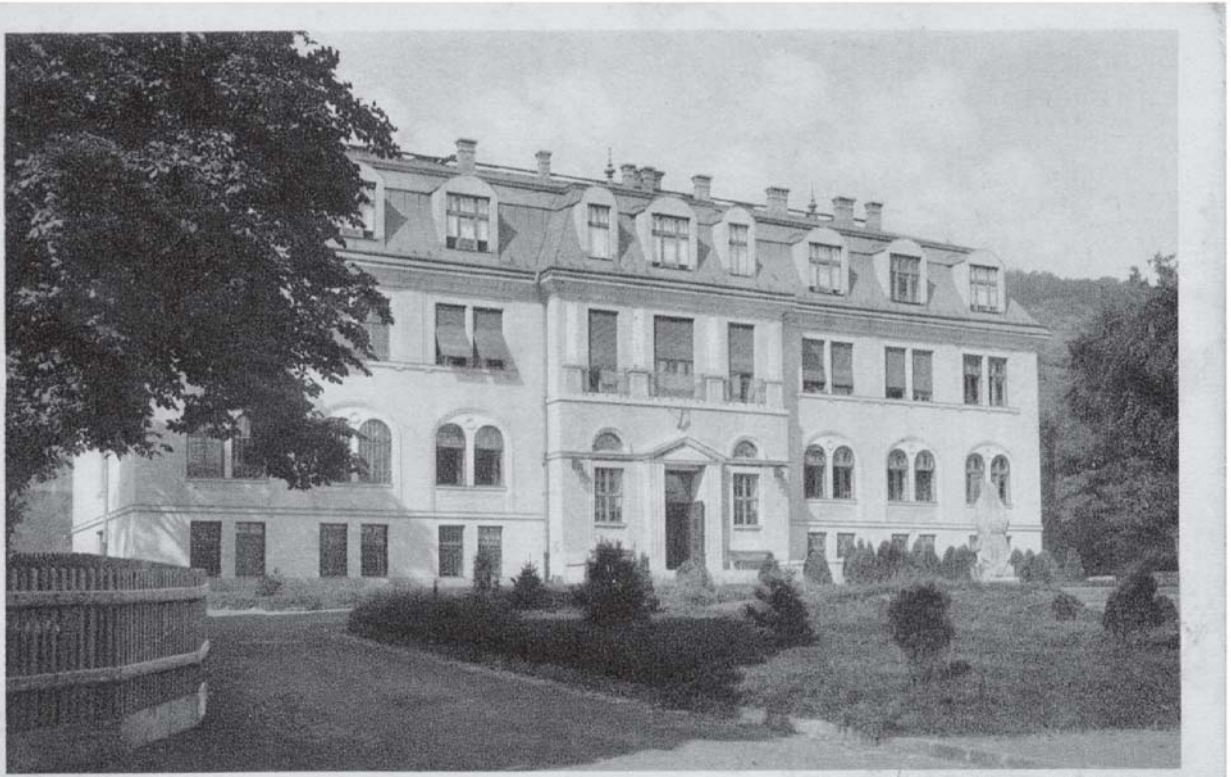
Kiadó:
Laufer Ernő papírkereskedése
és könyvnyomdája

A Salgótarjáni Kőszénbánya Rt. 1868. augusztus 6-i megalakulása után vette kezdetét település dél-nyugati részén, az un. bányatelep kiépítése.

Pár év alatt munkásbarakkok, altiszti- és tiszti épületek épültek.

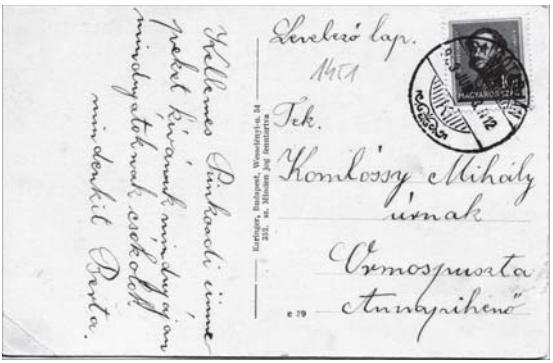
Ekkortájt emelték az igazgatóság székházát is, a Chorin Ferenc utcában, amit 1925-ben lebontottak, mert mögötte kezdték el építeni az új igazgatósági épületet.

Egykori helyén parkot alakítottak ki.

Salgótarján *Bányatársulati iroda*

Salgótarján

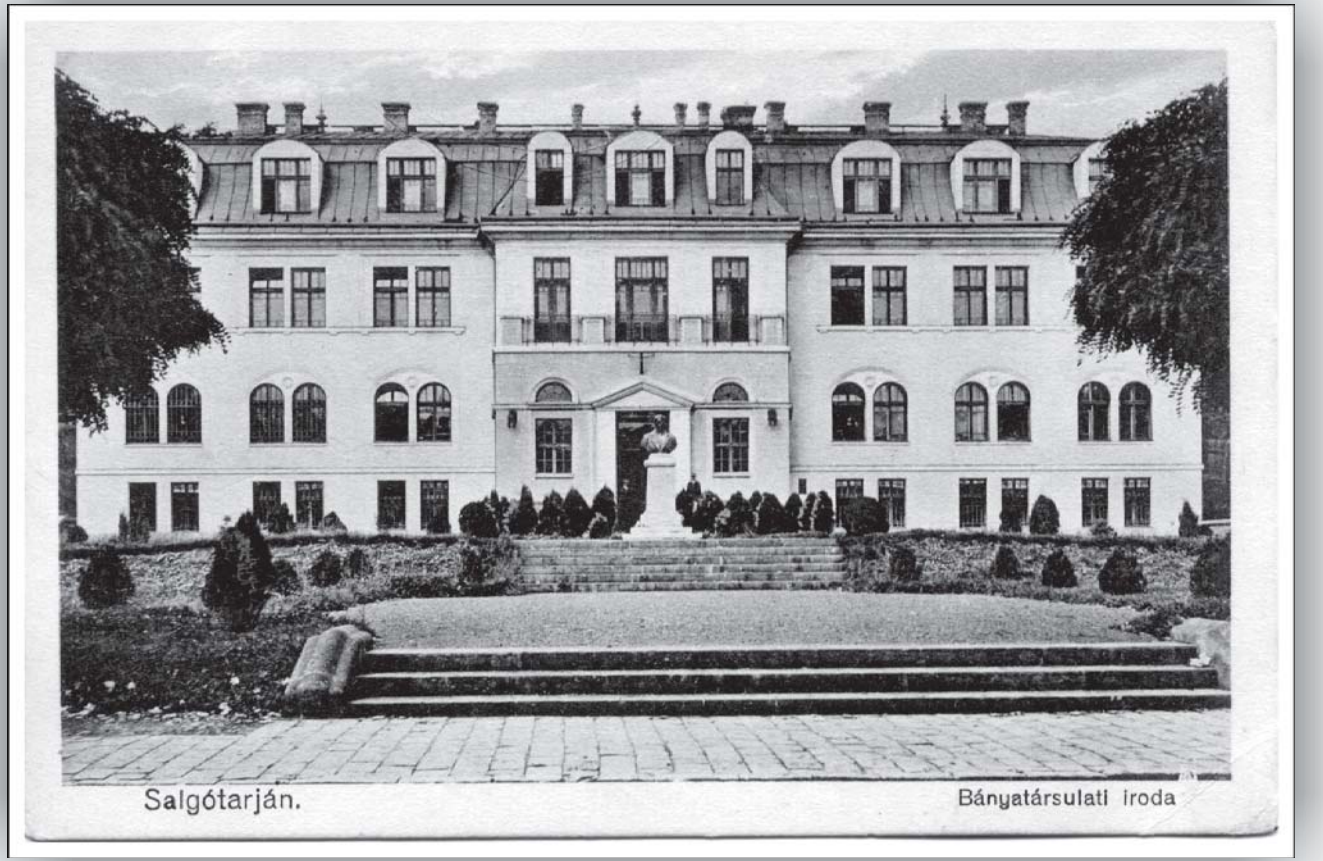
Kép:
Salgótarján
Bányatársulati iroda

Postabélyegző, dátum:
Salgótarján, 1933. június 3.

Kiadó:
Karinger
Budapest, Wesselényi u. 54.
352.sz.

Az új igazgatósági palota az egykori Chorin Ferenc utcában, a régi épület mögött épült fel Fleisch Róbert fővárosi építész tervei alapján 1922-1925 között.

Alapozásánál egy hatalmas mamutagyarat találtak.

Salgótarján.

Bányatársulati iroda

Salgótarján

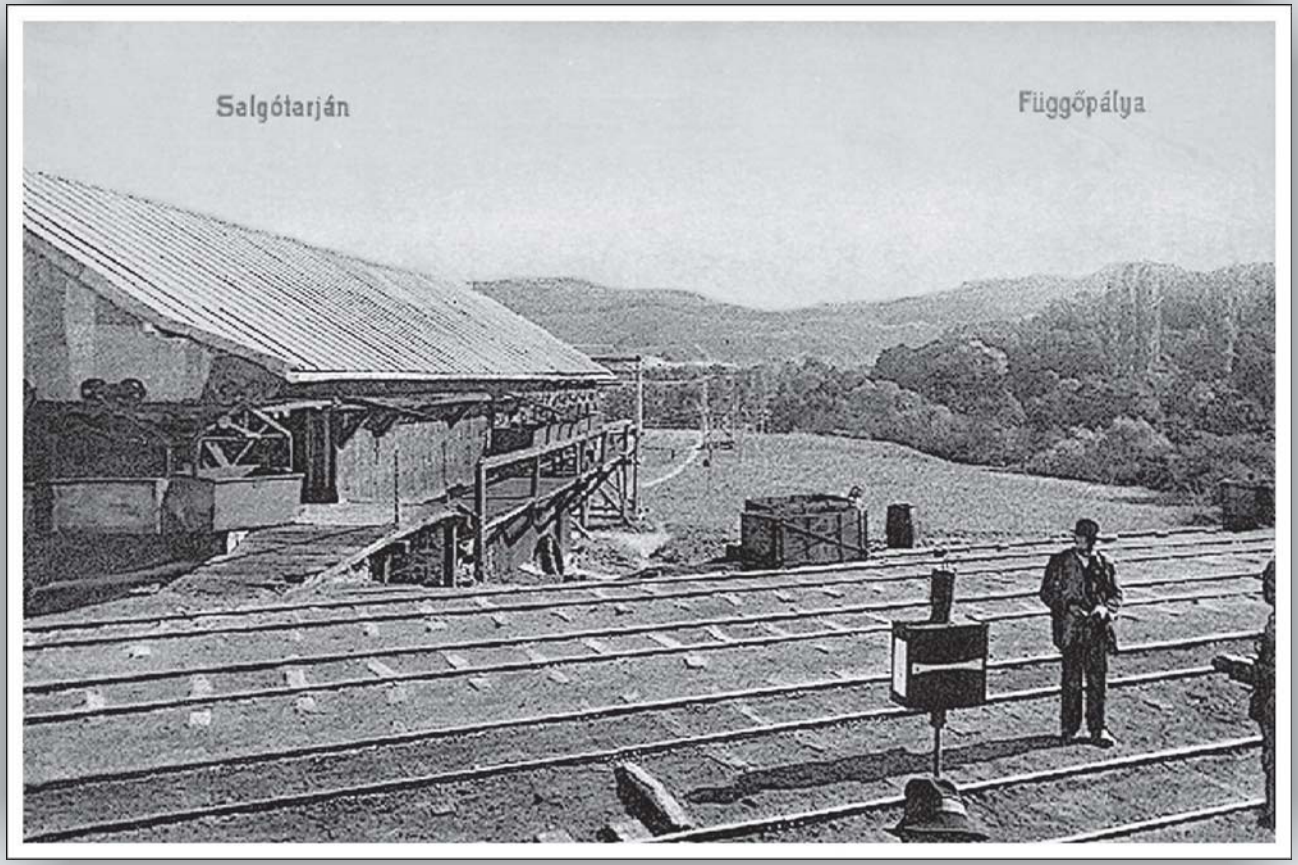
Kép:
Salgótarján
Bányatársulati iroda

Postabélyegző, dátum:
Somoskőújfalu
1928. augusztus 11.

Kiadó:
Novitas, Budapest
Friedler Samu kiadása,
Salgótarján

Az épület előtt 1927-ben helyezték el Beck Fülöp, Chorin Ferencet ábrázoló mellszobrát, aki 1889-től volt a Salgótarjáni Kőszénbánya igazgatója.

A székház 1946 után pártépület lett.

Salgótarján
Függőpálya

Salgótarján

Kép:
Salgótarján
Függőpálya

Postabélyegző, dátum:
Tapolcza, 1928. április 17.

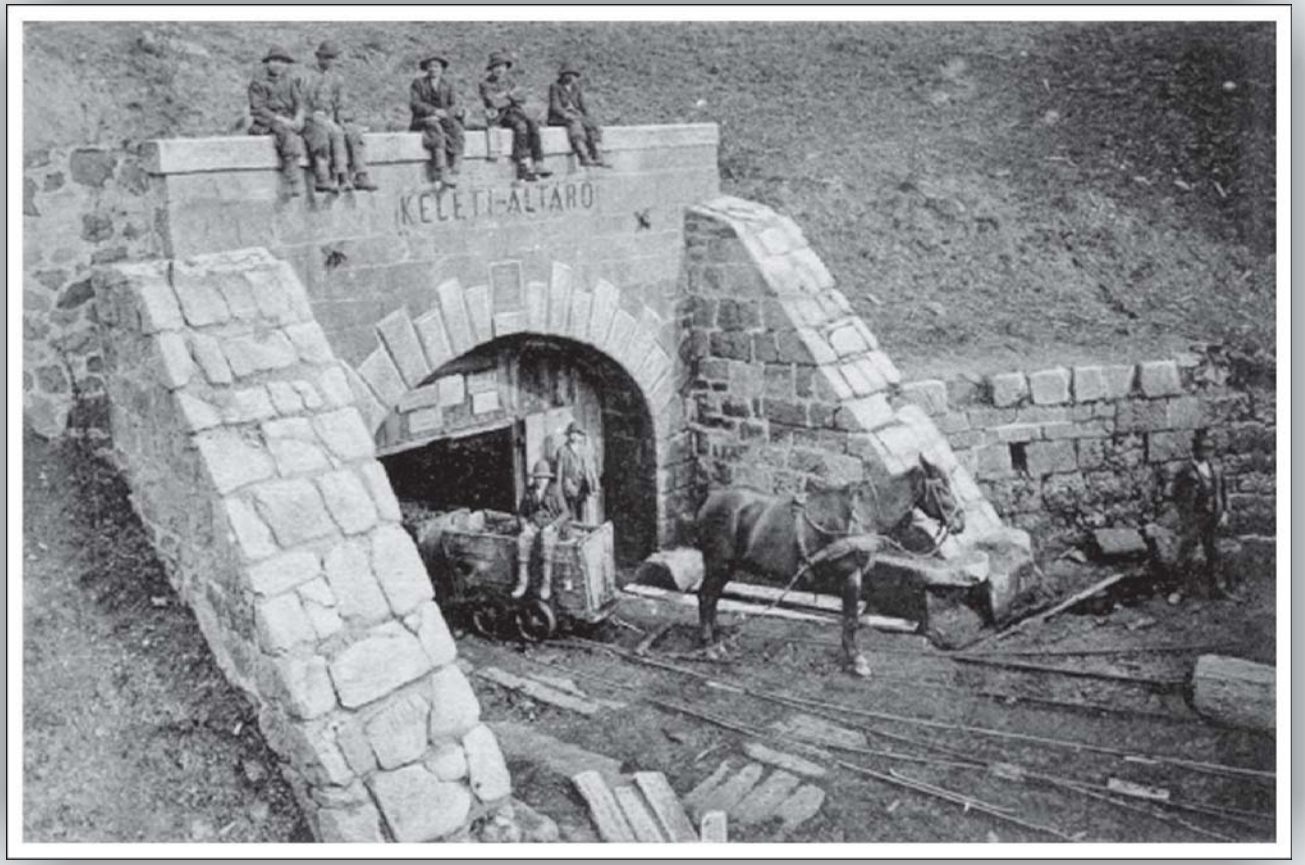
Kiadó:

A képen a Salgótarjáni Kőszénbánya Rt. vízválasztói erőműve melletti függő kötélpálya fogadó állomása.

Előterében az Inászó bányatelepre vezető keskenynyomtávú iparvasút sínpárjai láthatók.

A függőpályán a Rónabányáról érkező barnakőszenet Vízválasztón fogadták, osztályozták és rakodták.

A kötélpálya hossza 4 km volt.

KELETI-ALTARO

Salgótarján

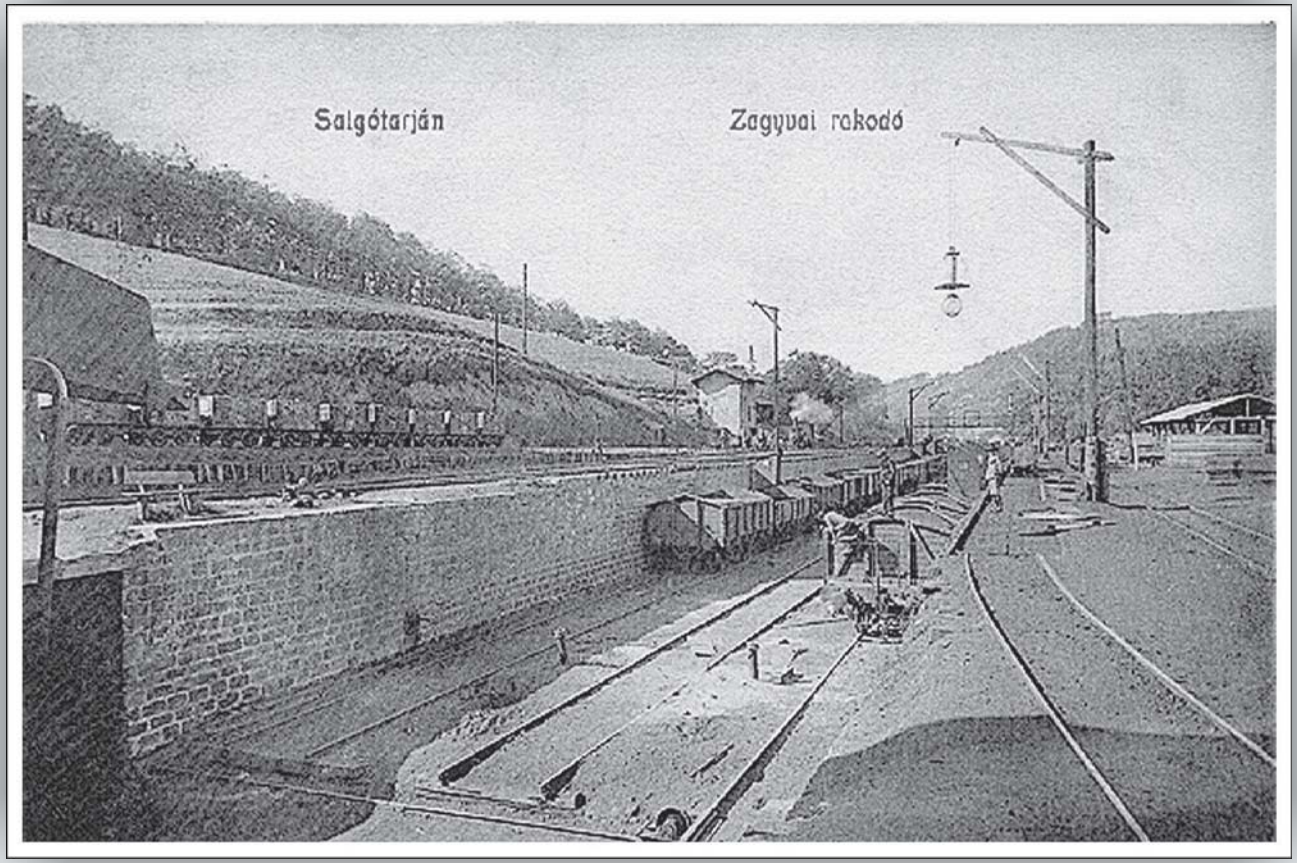
Kép:
Salgótarján
Keleti altáró

Postabélyegző, dátum:
Salgótarján, 1927. május 18.

Kiadó:
Újlaki Ignácz
Újságvállalat kiadása
(6292)

A XIX. Század végén vezető szerephez jutott a SKB Rt. 1894-ben kilépett a megyei határok közül és felvásárolta a fizetési zavarokkal küszködő Brassói Bánya és Kohó Részvényegylet Zsil-völgyi bányáit.

Az irodalom alapján, Salgótarjánban nem található keleti altáró, de a munkaruha viselet alapján vélhetőleg a SKB Rt. egyik erdélyi bányájában készült a fénykép.

Salgótarján
Zagyvai rakodó

Salgótarján

Kép:
Salgótarján
Zagyvai rakodó

Postabélyegző, dátum:
Salgótarján, 1912. június 27.

Kiadó:
Singer Lajos papírkereskedő
kiadása (931)

Salgótarján észak-keleti szélén 1870-ben épült meg a Zagyvai rakodó.

A 3,6 m magas támfallal biztosított rakodóvágányzat a MÁV vasútvonalból ágazott ki.

A szénosztályozóját 1893-ben építették meg. Többszöri átépítések után 1967-ben szűnt meg a működése.

A rakodó az inászói iparvasút végállomása volt.

Salgótarján
Zagyvai rakodó

Salgótarján

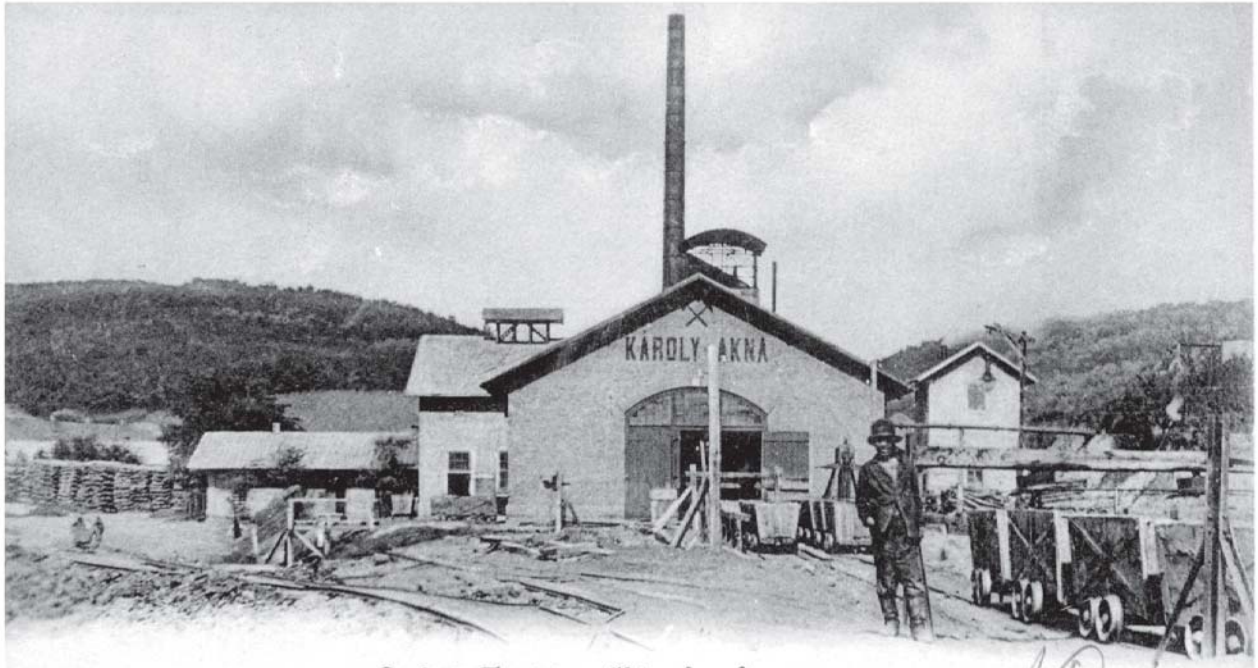

Kép:
Salgótarján
Zagyvai rakodó

Postabélyegző, dátum:
Salgótarján
1924. december 12.

Kiadó:
Friedler Samu kiadása (5527)

A képen a Zagyvai-rakodó teljes kiépítése után (1893), a szénosztályozóval, a fateleppel, műhelyekkel.

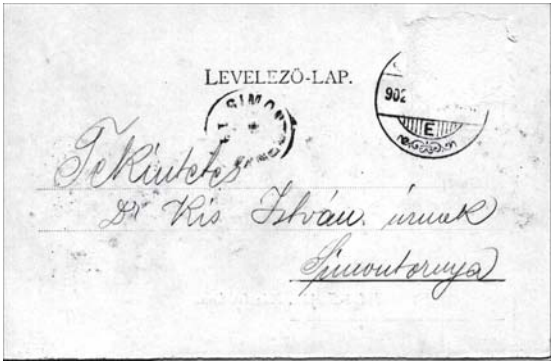

Salgó-Tarján, Károlyakna.

1902 VIII/12 Udvözlet Salgó

Friedler Armin kiadása. 9196 b

Salgótarján

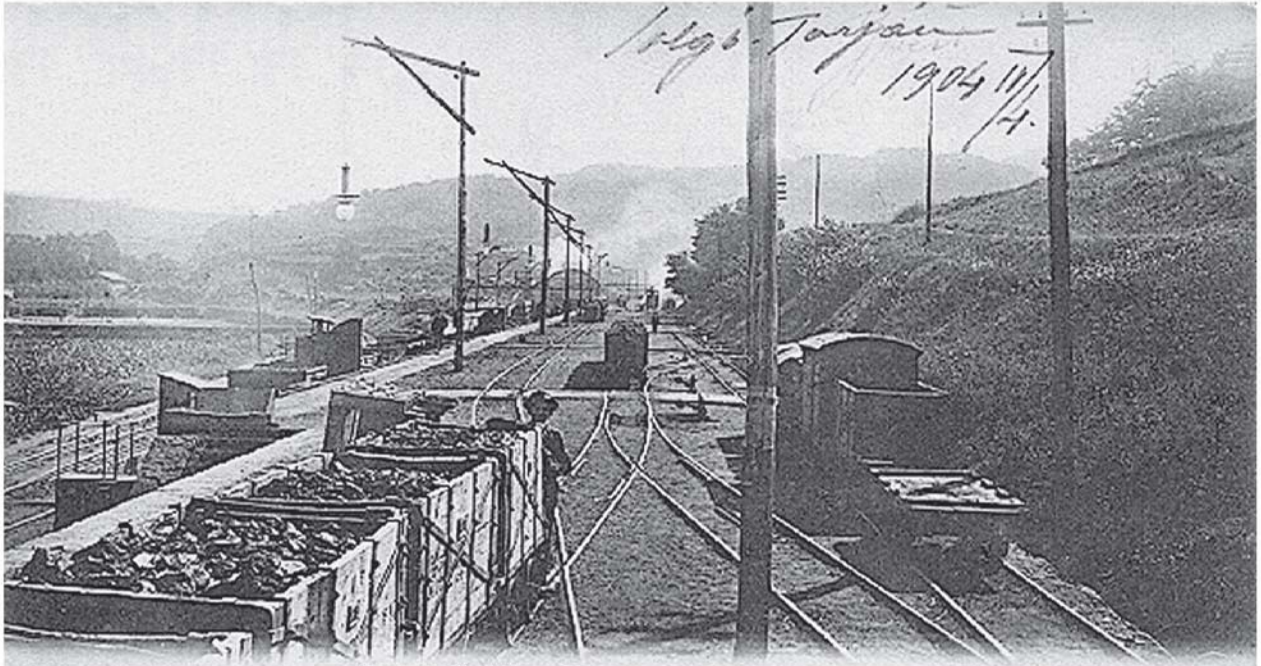
Kép:
Salgó-Tarján
Károly akna

Postabélyegző, dátum:
Salgótarján, 1902. július 12.

Kiadó:
Friedler Armin kiadása
(9196 b)

A Salgótarjáni Kőszénbánya Rt. aknája Salgótarján nyugati részén, a Karancs utca jobb oldalán létesült.

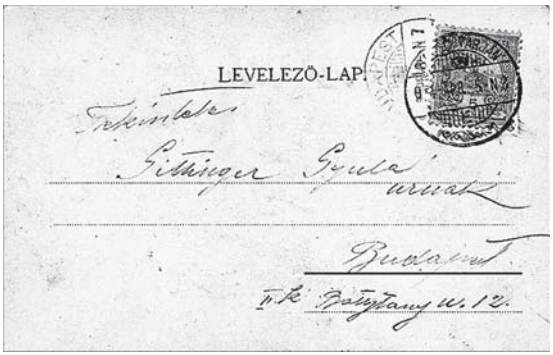
Az akna a bánya salgótarjáni körzetéhez tartozott, 1889-ben kezdték el mélyíteni, amelyből kimerüléséig, 1914-ig kitűnő minőségű szenet bányásztak.

Salgó-Tarján, Zagyvai rampa.

Friedler Armin, kiadása. 1025.

Salgótarján

Kép:
Salgó-Tarján
Zagyvai rampa

Postabélyegző, dátum:
Salgó-Tarján, 1904. április 5.

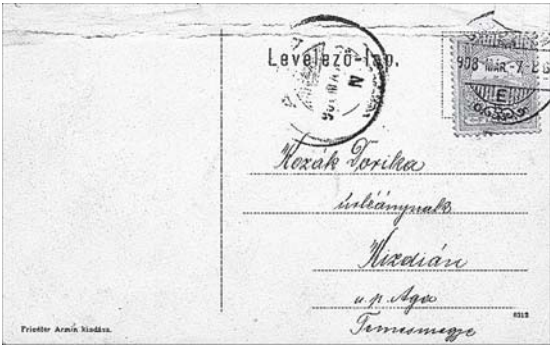
Kiadó:
Friedler Ármin kiadása
(10251)

Az Ináncsra vezető keskenynyomtávú vasútvonalat 1871-ben építették meg, 1893-tól kettős vágányúra építették át 8 km hosszúságban.

Lásd még: Zagyvai-rakodó

Salgó-Tarján (Róna.)
Sodronypálya. — Drahtseilbahn.

Salgótarján

Kép:
Salgó-Tarján (Róna)
Sodronypálya

Postabélyegző, dátum:
1908. március 7.

Kiadó:
Friedler Armin kiadása
(0212)

A Salgótarjáni Kőszénbánya Rt. rónabányai feladó állomásáról, Gusztáv tárótól Vízválasztóra vezető függő kötélpálya hossza 2,1 km volt.

1891-ben épült, 1938-ben lebontották, 1940-ben újjáépítették. Teljes hossza 4 km lett.

Salgótarján
Bányatársulati Villamos Központ

Salgótarján

Kép:
Salgótarján
Bányatársulati Villamos
Központ

Postabélyegző, dátum:

Kiadó:
Özv. dr. Németh Dezsőné
kiadása (9527)

A Salgótarjáni Kőszénbánya Rt. villamos centráléjának építését 1910-ben kezdte el Zagyvaróna határában. Üzembe helyezésére 1912. június 1-én került sor.

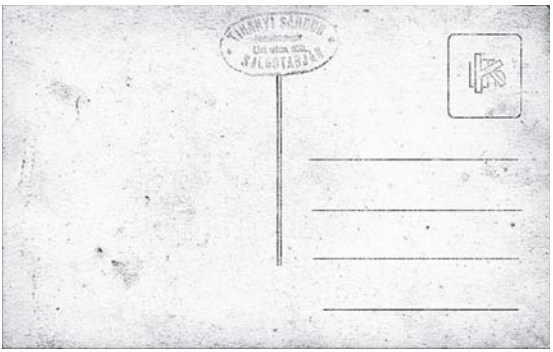
Az üzem 1993-ben szűnt meg.

Villamosszállításunk ezévben ünnepli 110. születésnapját. 1892. szeptemberében indították el az első bányamozdonyt a csibaji János aknától, a mizserfai rakodóra.

A vasutat az egykori Ganz és Társa cég szállította le. A pályán 2 km hosszan, 18-20, egyenként 1200 kg összsúlyú csillékből álló vonatok szállítottak.

Salgótarjáni bányatelepi közp. elemi népiskola

Salgótarján

Kép:
Salgótarjáni bányatelepi közp elemi népiskola

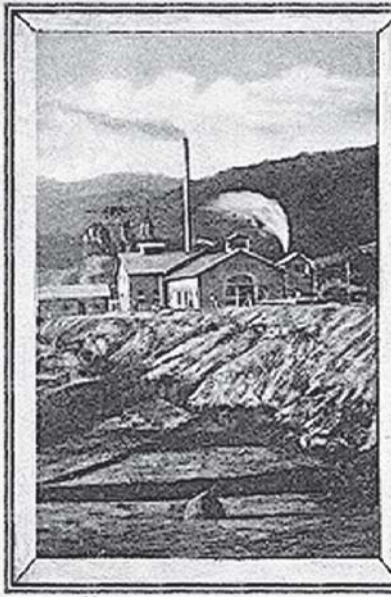
Postabélyegző, dátum:

Kiadó:
Tihanyi Sándor fényképész
Salgótarján

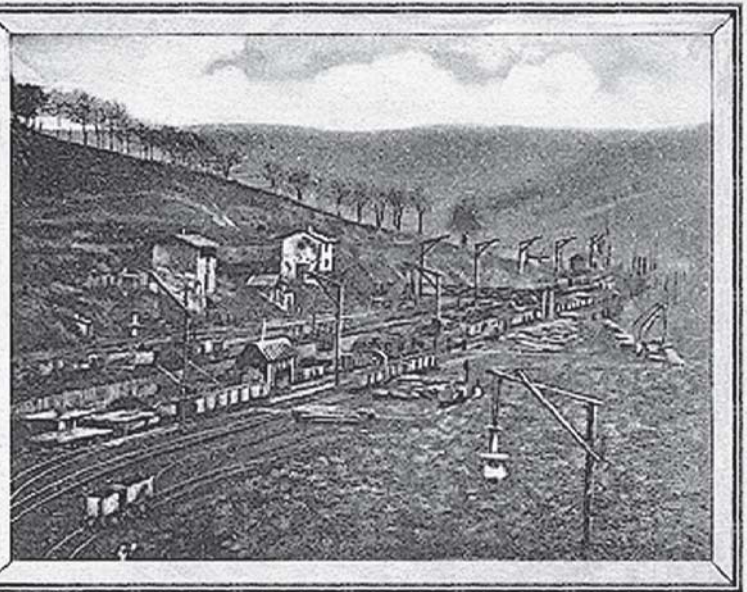
A Salgótarjáni Kőszénbánya Rt. bányatelepi központi, emeletes népiskolája a volt Hunyad utcában (Bartók Béla út) állt.

Építési ideje: 1894

Károly akna.

Zagyvai köszén rakodó

C. O. H. M. Nr. 6481.

Üdvözlet S. Tarjánból.

Szerencse fel!

Salgótarján

Kép:
Üdvözlet S. Tarjánból
Károly akna
Zagyvai kőszén rakodó

Postabélyegző, dátum:
Salgó-Tarján, 1899. október 30.

Kiadó:
C. O. H. M. Nr. 6481.

A Salgótarjáni Kőszénbánya Rt. zagyvai kőszénrakodójának első korszakából származik a kép, az osztályozó még nem épült meg.

A Károly-aknát 1889-ben mélyítették Salgótarján belső részeitől nyugatra, a Karancsaljára vezető út melletti Mikó-pusztán.

1914-es bezárásáig összesen 29,3 millió q szenet termeltek ki belőle.

Üdvözlet Salgótarjánból
Forgách-akna

Salgótarján

Kép:
Üdvözlet Salgótarjánból
Forgách-akna

Postabélyegző, dátum:
Salgótarján
1902. augusztus 22.
Budapest, 1902. augusztus 22.

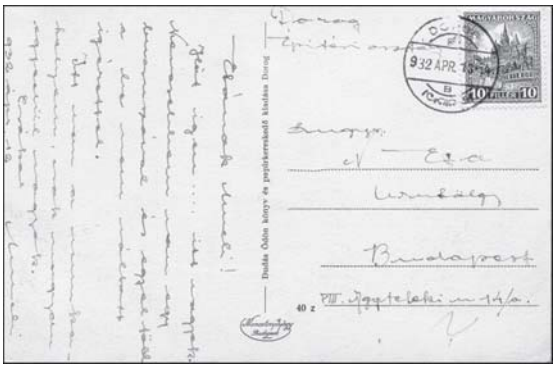
Kiadó:

A Salgótarjáni Kőszénbánya Rt. 1880-ben kezdte mélyíteni Salgótarján falu déli részén a Forgách-aknát.
Termelése 1883-ben kezdődött, 1907-ben zárták be.

Működése alatt összesen 18 millió q szenet termeltek ki belőle.

Sashegyi akna.

Sashegy

Kép:
Sashegyi ikerakna

Postabélyegző, dátum:
Dorog, 1932. április 13.

Kiadó:
Dudás Ödön könyv és papírkereskedő
Dorog

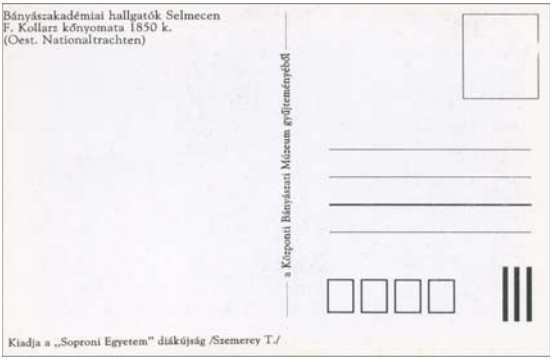
1920 áprilisában kezdték meg a sashegyi aknapár építését, és 1921-ben elkészült a 120 m-es szállítóakna, 1923-ban a légakna.

1938. március 7-én az aknát (vízbetörés után) felhagyták, majd 1939. július 10-én betongáttal elzárták.

„... a barátság éljen köztünk, míg a halál elragad!"

Selmecbánya

Kép:
Bányászakadémiai hallgatók Selmecen

Postabélyegző, dátum:

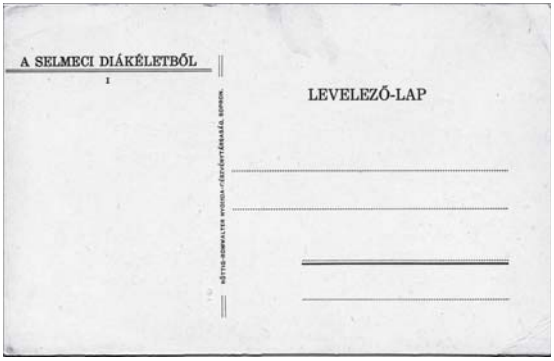
Kiadó:
Soproni Egyetem diákújság

„… a barátság éljen köztünk, míg a halál elragad"

F. Kollarz könyomata (1850 körül) mutatja be a bányászakadémia hallgatókat, Selmecen.

Barnai
1
2
3
stb
Balek huss!..

Selmecbánya

Kép:
A selmeci diákéletből I.
1,2,3,stb.§ Balek kuss!...

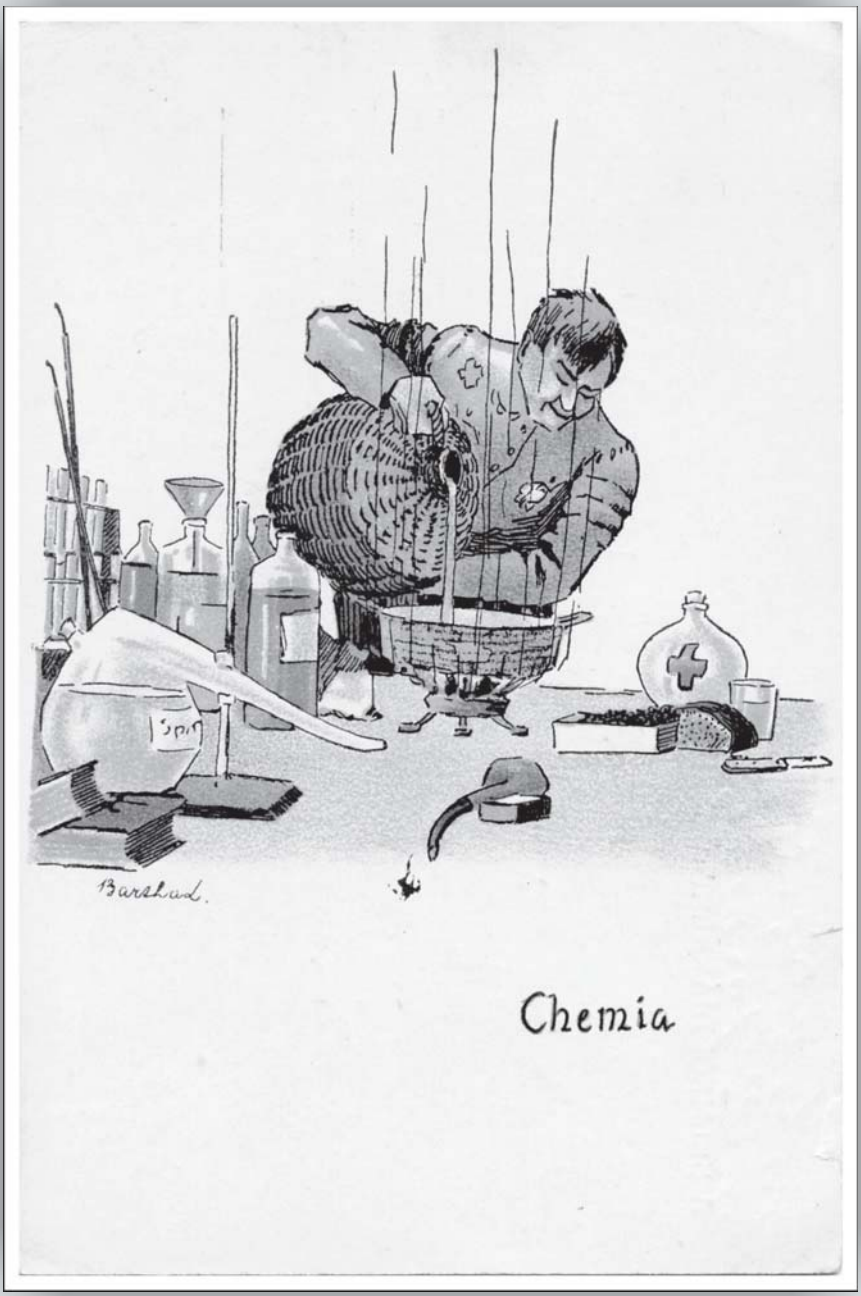
Postabélyegző, dátum:

Kiadó:
Röttig-Romwalter Nyomda Rt.
Sopron

A selmeci diákélet hagyományait eleveníti fel a levelezőlap.

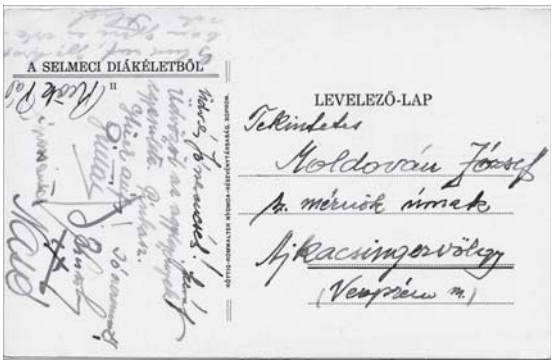
Balekoktatás: a pogányság (pogány: végtelenül kicsiny, abszolút fekete test; még meg nem keresztelt főiskolás) több héten keresztül való felhomályosítása, hogy az arra érdemeseket balekká avassák a Firmák.

Firma: szorgalmas, bölcs, jóindulatú, mértéktartó, barátságos és közben Isteni Fényben tündöklő. A balekság nélküle semmire sem jutna. Sok terhes feladata mellett Ő a gyengébb nem fő támasza. A firma harmadéves vagy idősebb diák. Majdnem mindegyik zseni…

Chemia

Selmecbánya

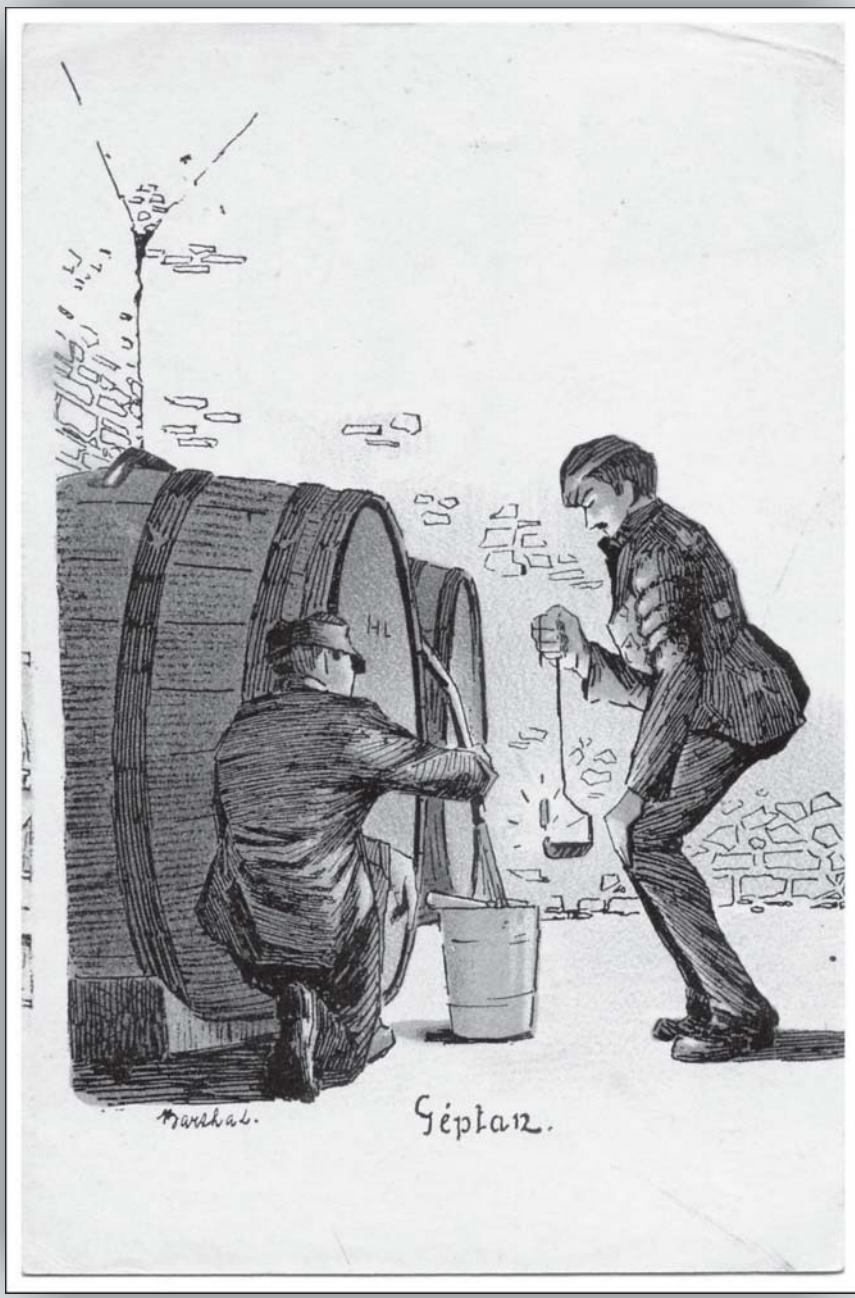
Kép:
A selmeci diákéletből II.
Chemia

Postabélyegző, dátum:

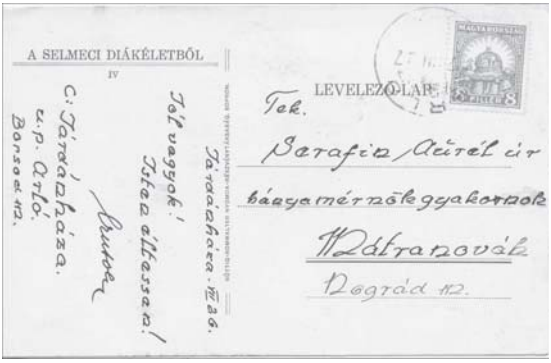
Kiadó:
Röttig-Romwalter Nyomda Rt.
Sopron

A selmeci diákélet hagyományait eleveníti fel a levelezőlap.

„Az agglegények egyesülete" aláírásával küldték a lapot Ajkacsingervölgybe. A sok aláíró közül kiolvasható az 1935-ben végzett Reök Pál, és az 1939-ben végzett Sipos Antal bányamérnökök aláírása is.

HL
Markhard.
Géptan.

Selmecbánya

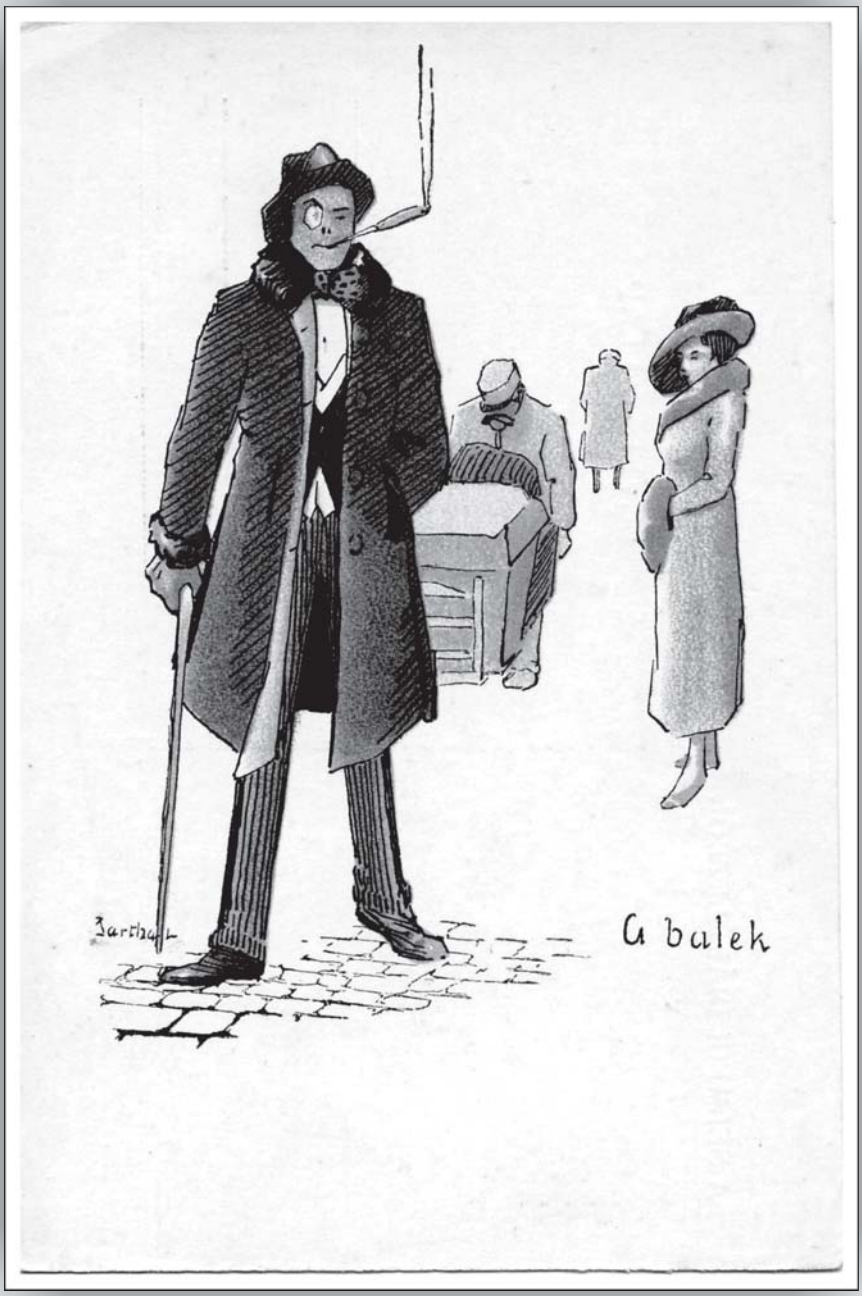

Kép:
A selmeci diákéletből IV.
Géptan

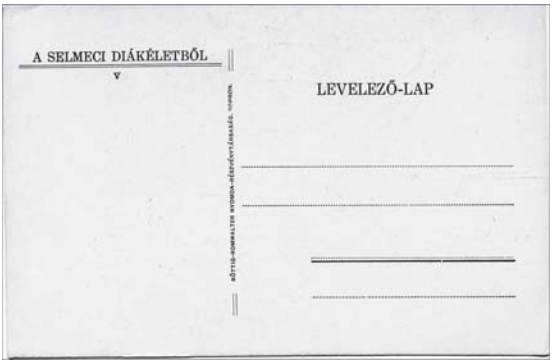
Postabélyegző, dátum:
Arló

Kiadó:
Röttig-Romwalter Nyomda Rt.
Sopron

A selmeci diákélet hagyományait eleveníti fel a levelezőlap.

Barthel
A balek

Selmecbánya

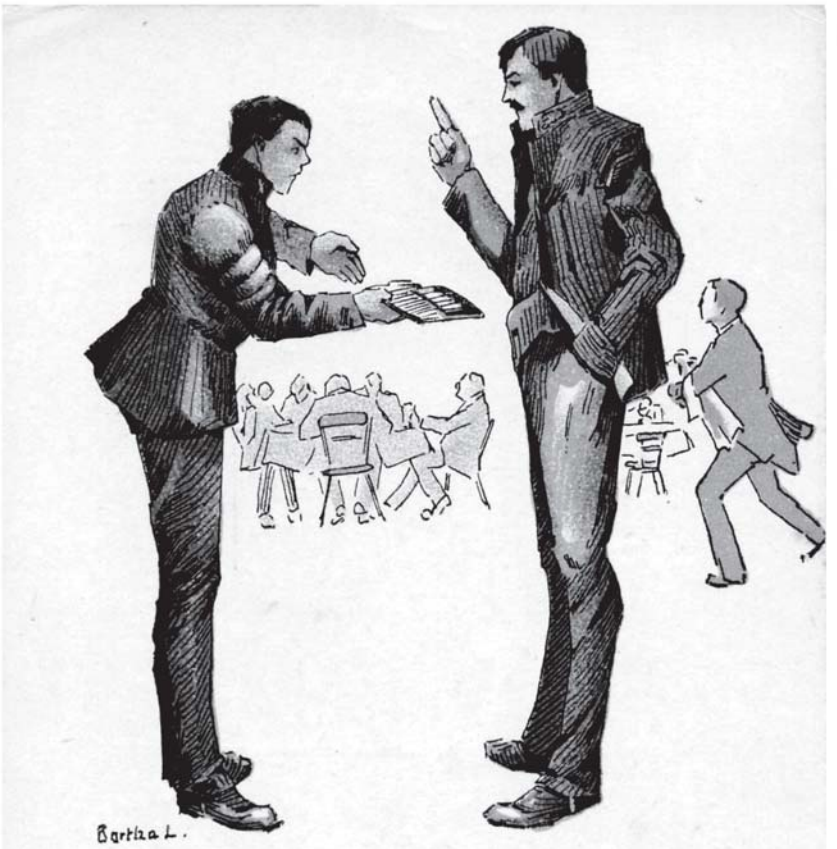
Kép:
A selmeci diákéletből V.
A balek

Postabélyegző, dátum:

Kiadó:
Röttig-Romwalter Nyomda Rt.
Sopron

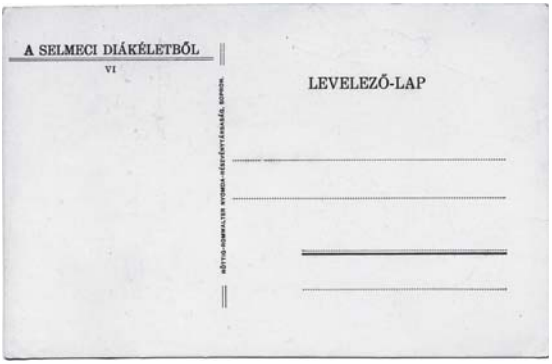
A selmeci diákélet hagyományait eleveníti fel a levelezőlap.

Balek: elsőéves, a „keresztelésen" már túlesett diák. Egyébként „zöldfülű, poros hasú, ész és értelem nélküli véglény, amely minden tekintetben, az Isteni Fényben Tündöklő Dicső Firmák támogatására szorul".

Vulpes semper magnam quantitatem cigarrarum secum portat.

Selmecbánya

Kép:
A selmeci diákéletből VI.
Vulpes semper magnam quantitatem cigarrarum secum portat.

Postabélyegző, dátum:

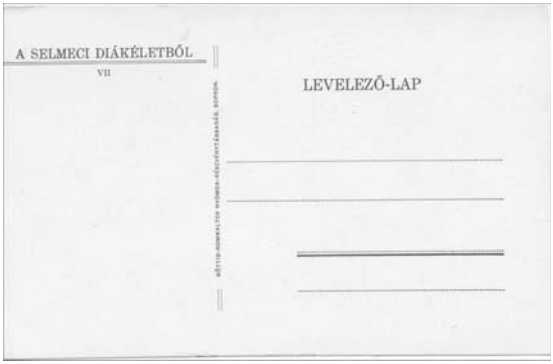
Kiadó:
Röttig-Romwalter Nyomda Rt.
Sopron

A selmeci diákélet hagyományait eleventi fel a levelezőlap.

Bachus ujonnan felkent papja.

Selmecbánya

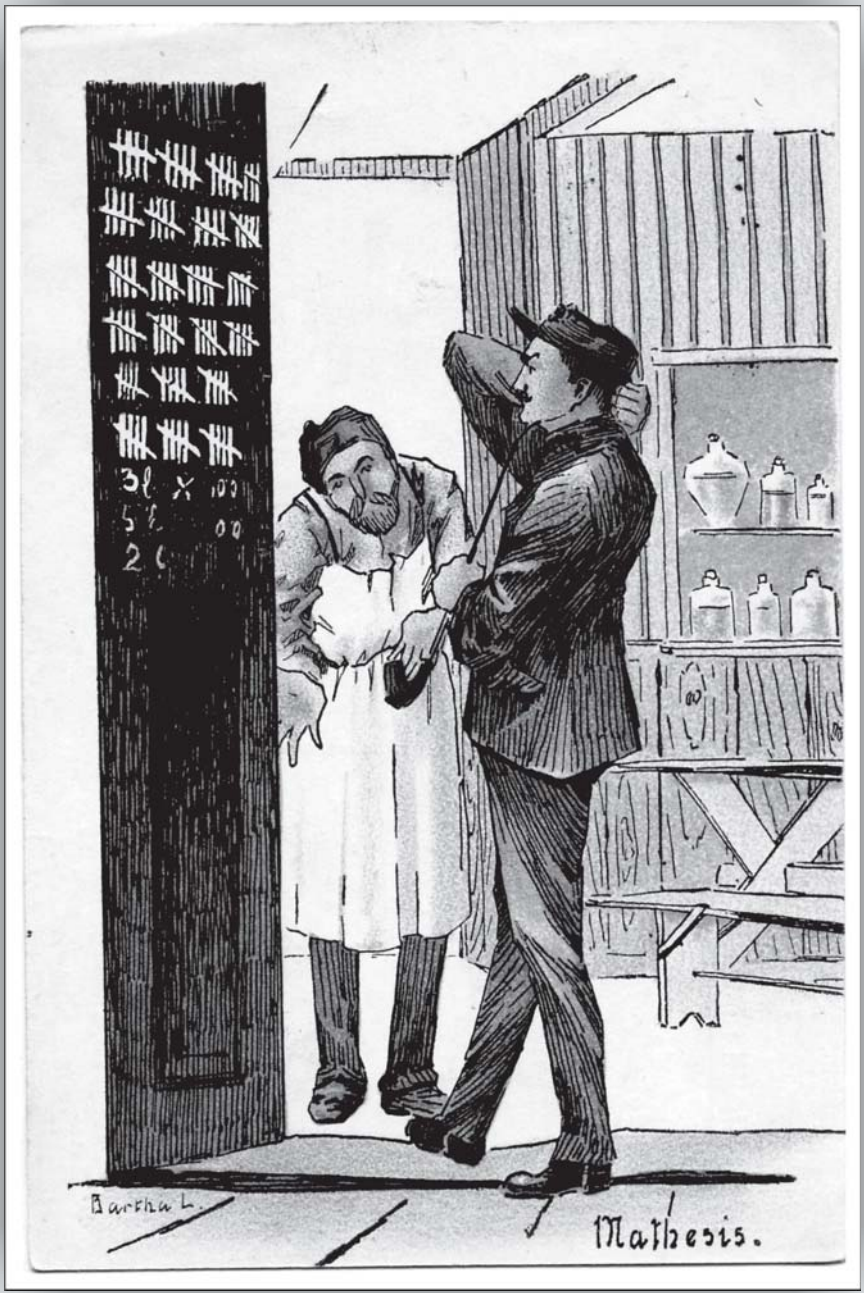

Kép:
A selmeci diákéletből VII.
Bachus ujonnan felkent papja.

Postabélyegző, dátum:

Kiadó:
Röttig-Romwalter Nyomda Rt.
Sopron

A selmeci diákélet hagyományait eleveníti fel a levelezőlap.

Barthal
Mathesis.

Selmecbánya

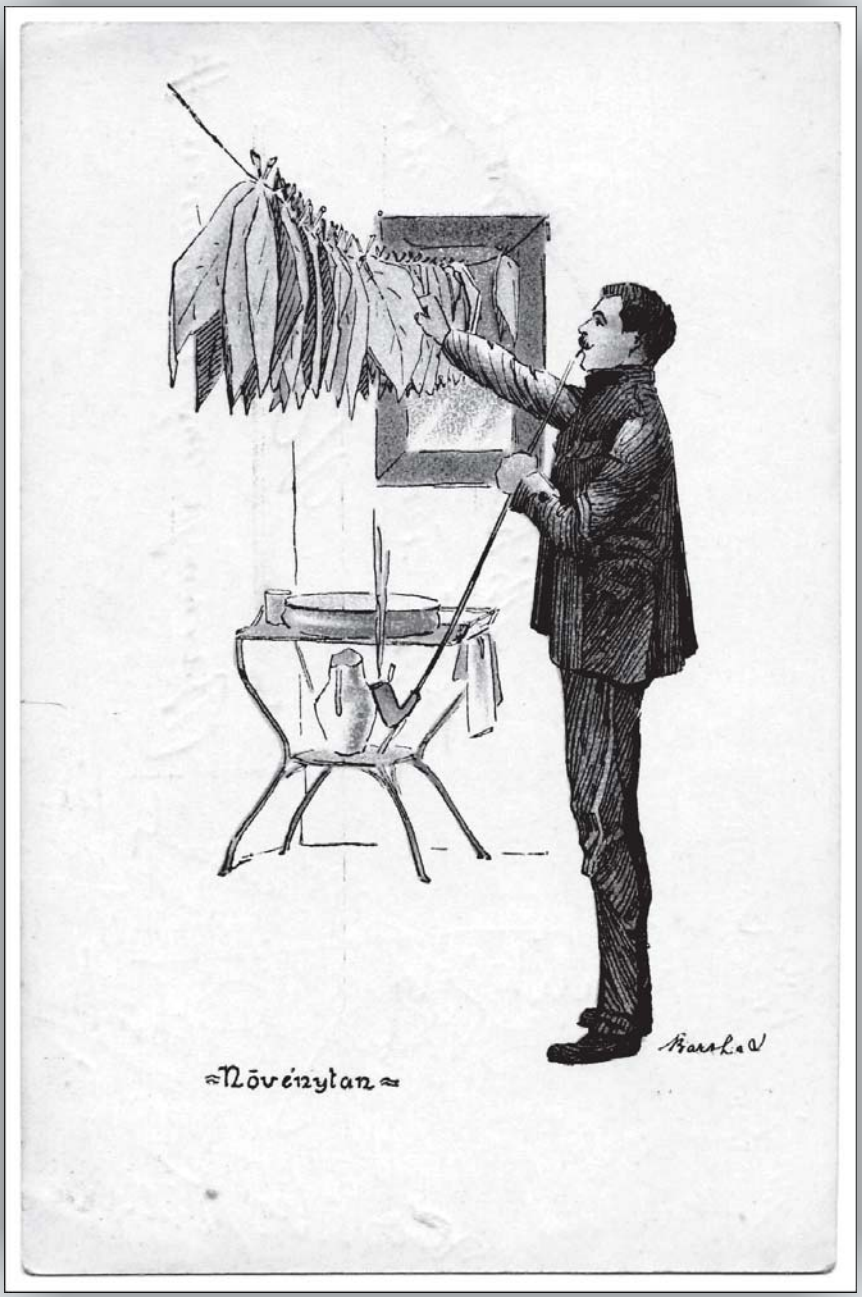
Kép:
A selmeci diákéletből VIII.
Mathesis.

Postabélyegző, dátum:
Galyatető, 1927. augusztus 30.

Kiadó:
Röttig-Romwalter Nyomda Rt.
Sopron

A selmeci diákélet hagyományait eleveníti fel a levelezőlap.

A lapot Höchinger Miklós (Höci) 1931-ben végzett bányamérnök írta még 1927. augusztus 29-én Galyatetőről Serafin Aurél bányamérnök hallgatónak, a soproni főiskolába.

≈Növénytan≈

Selmecbánya

Kép:
A selmeci diákéletből X.
Növénytan

Postabélyegző, dátum:

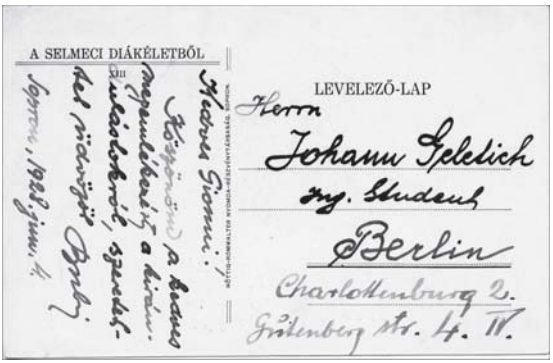
Kiadó:
Röttig-Romwalter Nyomda Rt.
Sopron

A selmeci diákélet hagyományait eleveníti fel a levelezőlap.

A Mihalics Imre I. DGT üzemi mérnök úrnak (Vasas, Thommen akna) címzett lap aláírói között olvasható az 1936-ban végzett Majerszky Béla aláírása.

=Bier scandál=

Selmecbánya

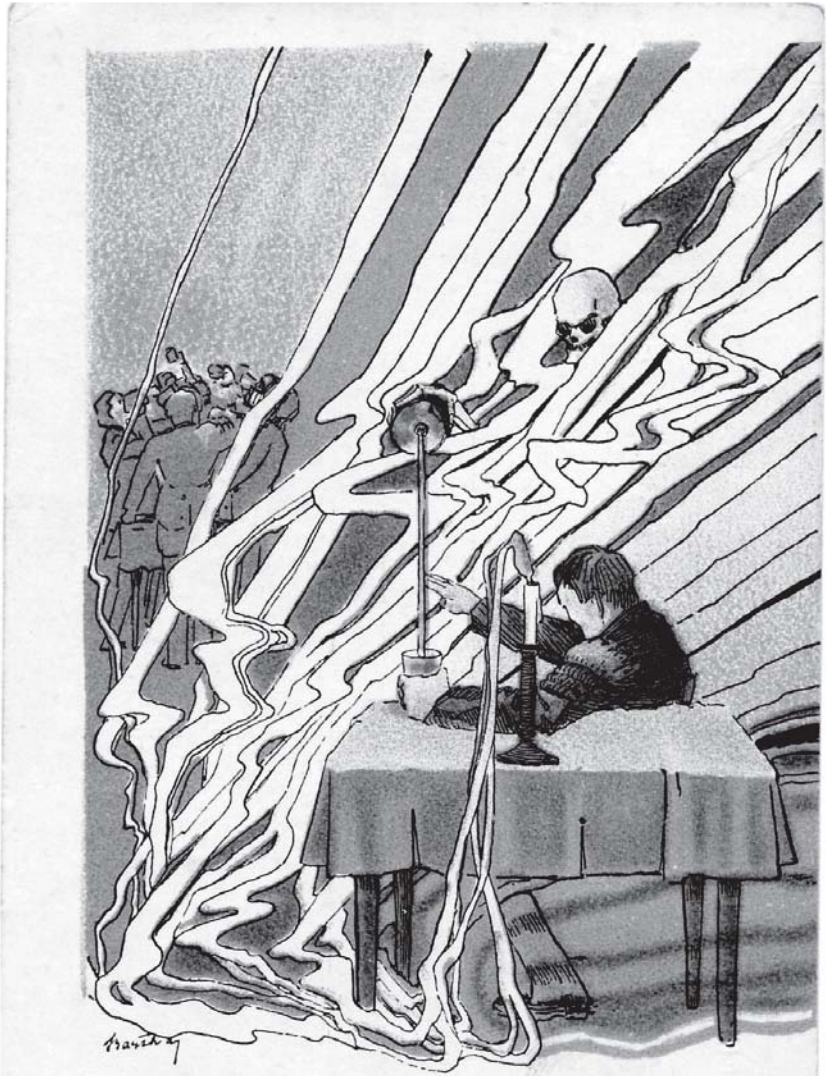

Kép:
A selmeci diákéletből XIII.
Bier scandál

Postabélyegző, dátum:
Sopron, 1928. június 4.

Kiadó:
Röttig-Romwalter Nyomda Rt.
Sopron

A selmeci diákélet hagyományait eleveníti fel a levelezőlap.

Fiuh! ha majd remeg kezemben . . . . .

Selmecbánya

Kép:
A selmeci diákéletből XVIII.
Fiuk!ha majd remeg kezemben…

Postabélyegző, dátum:
Kapuvár, 1929. március 27.

Kiadó:
Röttig-Romwalter Nyomda Rt.
Sopron

„Fiúk! ha majd remeg kezemben…"

Ez a Praeses dala, eredetét nem ismerjük. A „Cimbora most rád köszöntjük a legelső poharat" című dalt követő eks után a szakestély leül, az elnök állva marad és ő (vagy nevében a Cantus Praeses) szokta viszonzás képpen énekelni.

Praeses: elnök, a szakestélyek első embere, legfőbb tisztségviselője

Cantus Praeses: nótabíró, a szakestélyek fontos szereplője

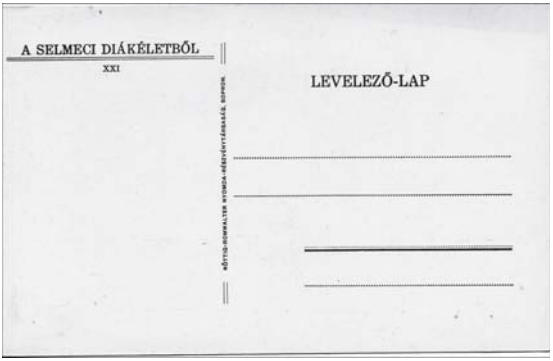
Eks: a szakestély elnökét illető vezényszó. Elhangzása után mindenki köteles az italát maradék nélkül elfogyasztani.

Cimbora most…: Dal az elnökhöz. A dal az elnököt közfelkiáltással megválasztó - Vivát! - után automatikusan következik melyet a Cantus(ok) énekelnek a Praeses tiszteletére és a dalban szereplő „legelső pohár" valójában az első hivatalos pohár.

≈ Rendezés ≈

Selmecbánya

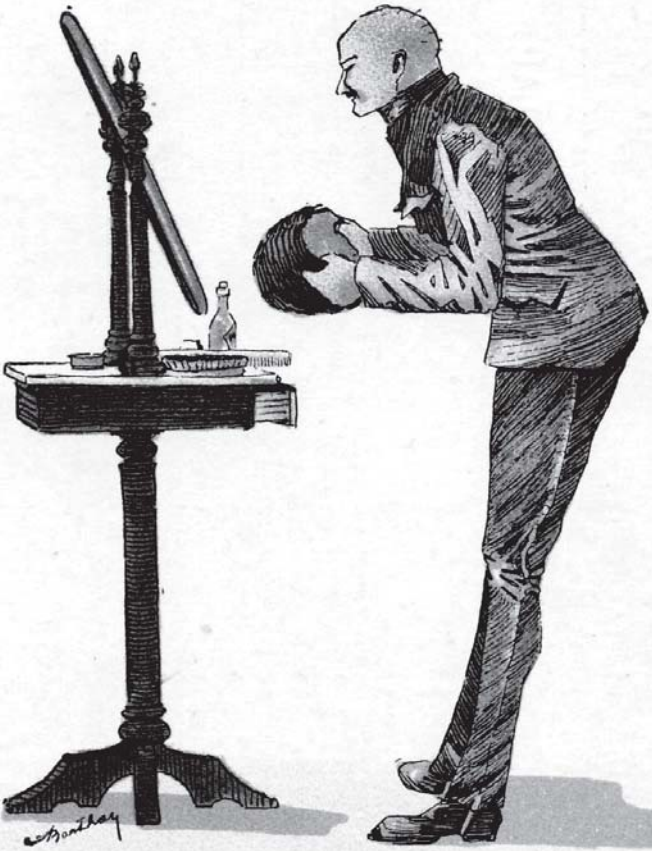
Kép:
A selmeci diákéletből XXI.
Rendezés

Postabélyegző, dátum:

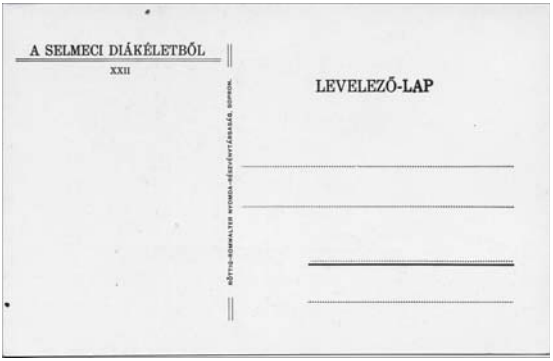
Kiadó:
Röttig-Romwalter Nyomda Rt.
Sopron

A selmeci diákélet hagyományait eleveníti fel a levelezőlap.

Kopárok megkötése

Selmecbánya

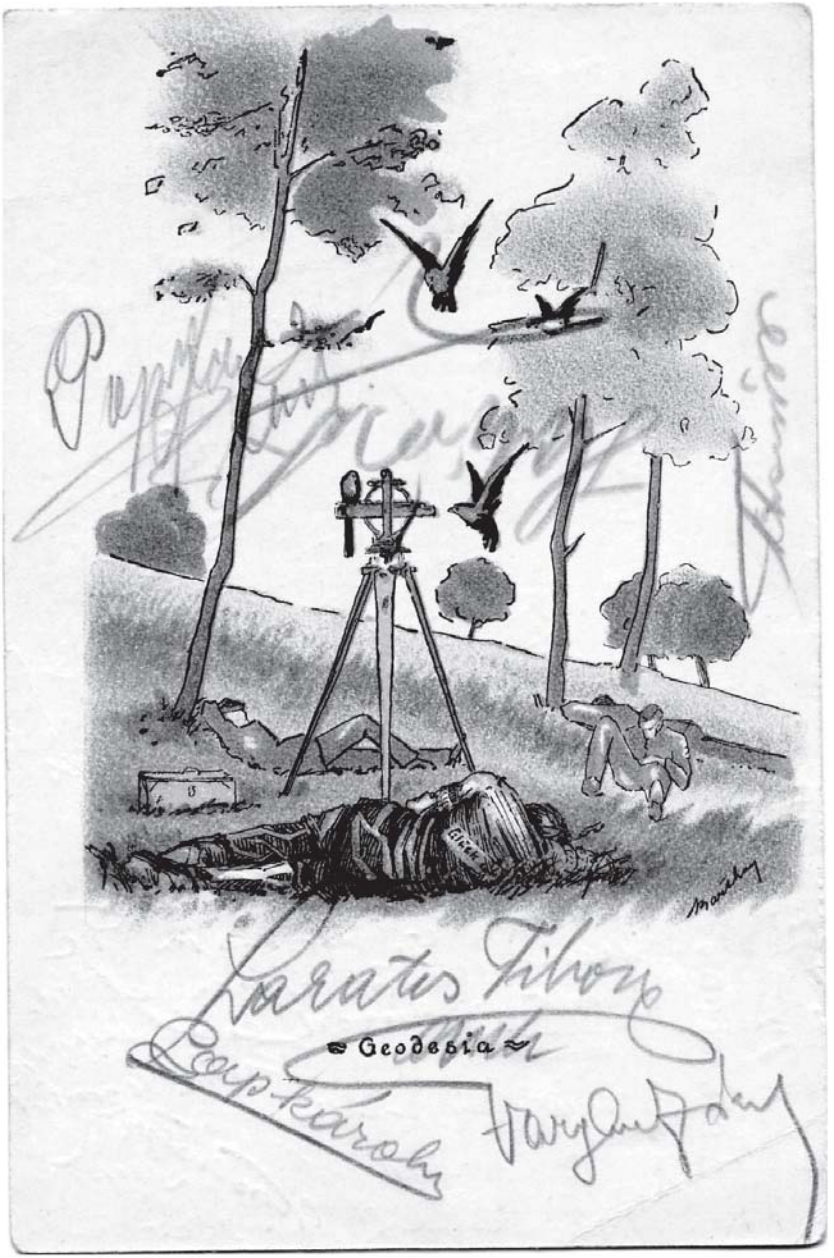

Kép:
A selmeci diákéletből XXII.
Kopárok megkötése

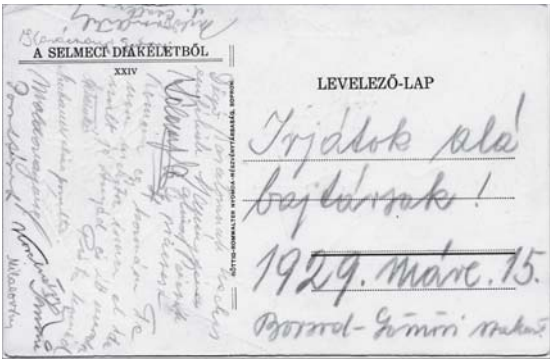
Postabélyegző, dátum:

Kiadó:
Röttig-Romwalter Nyomda Rt.
Sopron

A selmeci diákélet hagyományait eleveníti fel a levelezőlap.

Geodesia

Selmecbánya

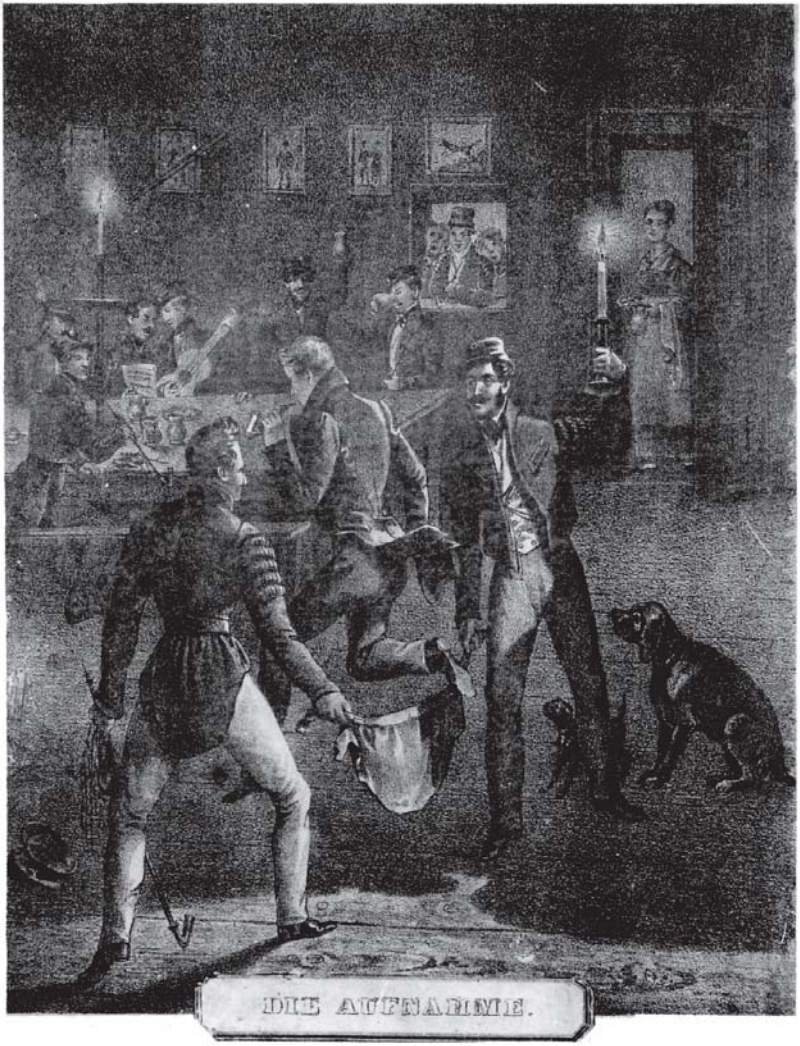

Kép:
A selmeci diákéletből XXIV.
Geodesia

Postabélyegző, dátum:
1929. március 15.

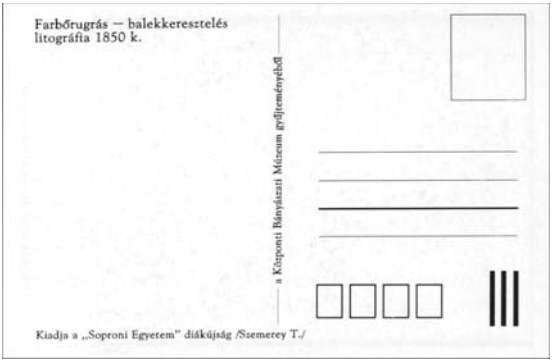
Kiadó:
Röttig-Romwalter Nyomda Rt.
Sopron

A selmeci diákélet hagyományait eleveníti fel a levelezőlap.

„Balek! Válassz magadnak keresztapát és
keresztanyát az isteni fényben tündöklő
Firmák eme díszes társaságából!"

Selmecbánya

Kép:
Balek! Válassz magadnak keresztapát és keresztanyát az isteni fényben tündöklő Firmák eme díszes társaságából.

Postabélyegző, dátum:

Kiadó:
Soproni Egyetem diákújság

Farbőrugrás-balekkeresztelés selmeci diákhagyomány.

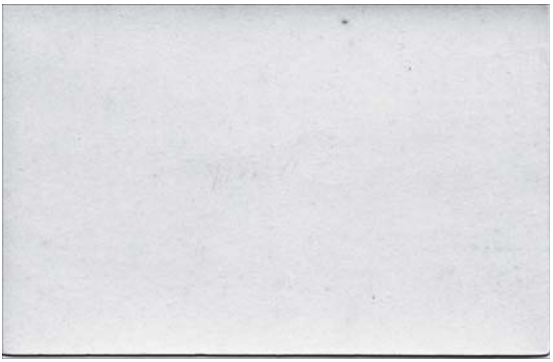
Farbőr: kemény disznóbőrből készült, hosszúkás, fél ellipszis alakú, bőrszíjjal derékra erősíthető tartozék, amely forgatható volt a derékon. Eredetileg kettős szerepe volt. Hátulra fordítva az ülepüknél lógott le, ilyenkor a vágatokban való lecsúszáskor védte a hátsó felüket. Előre fordítva a bányafejtéskor lepattanó kövektől védte a bányászt. A balekkeresztelő szakesteken a balekjelölteknek ezen kellett átugorniuk. Ma már háttérbe szorult a farbőr viselete, de nemrég még a bányász foglalkozás szimbólumaként viselték.

Mindnyájan voltunk egyszer
Az akadémián . . .
Cseraktunk minden vizsgát . . .
Ho egy-kettő hiján! . . .
Megittunk néhány ekset
És egy pár létra bort . . .
Az volt a dicső firma,
Ki szerte udvarolt . . .

1. Joerges Ágost özv. és Fia kiadása Selmecbánya Rsz. 70.

Selmecbánya

Kép:
Mindnyájan voltunk egyszer

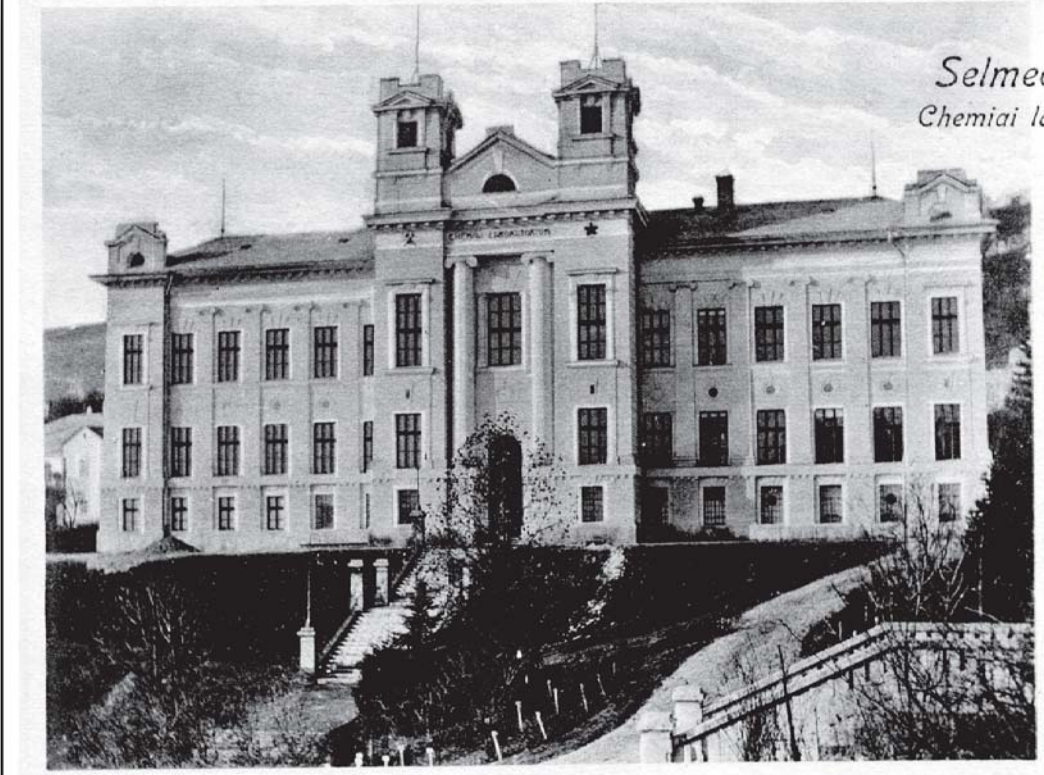
Postabélyegző, dátum:

Kiadó:
Joerges Ágost és Fia Kiadása
Selmecbánya

Az öreg diák dala Tassonyi Ernő „Aki a párját keresi" c. selmeci diákregényben (1905) olvasható először. Eredetije ismeretlen.

A diákság többnyire csak az első versszakot ismeri. Ennek refrénjében most már megéneklik Selmecet, Sopront, Miskolcot és Dunaújvárost.

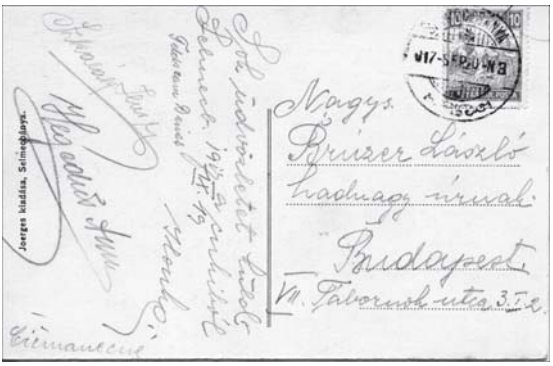
Fordító: Sass-Stavinya(?) 1905 előtt

Selmecbánya.

Chemiai laboratorium.

Selmecbánya

Kép:
Selmeczbánya
Chemiai Laboratórium

Postabélyegző, dátum:
Selmeczbánya
1917. szeptember 20.

Kiadó:
Joerges kiadása, Selmecbánya

A kémiai oktatás épülete 1912-ben készült el, ekkor adták át a kémiai intézet impozáns épületét európai szinten berendezett kutatási és oktatási laboratóriumokkal, 1913-ban pedig a hasonlóan korszerű technikai felszereltségű vaskohászati anyagvizsgálati laboratóriumot.

K. mamájának kércsák.

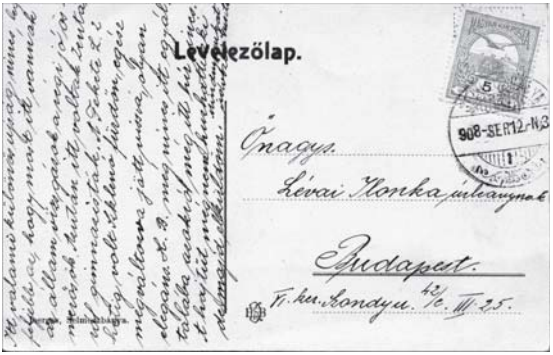

M. kir. erdészeti főiskola. Selmeczbánya.

Kedves Ilonka!

Talán haragudni is fogtam, hogy csak most válaszolok k. lapjára, de úgy elvoltam foglalva, úgy a tisztásatokkal, mint mindennel, hogy nem is képzeli. Éppen a Jeny is mondta, hogy emlékjam, mivel nincs segedjük hát neki kell dolgozni.-

Selmeczbánya

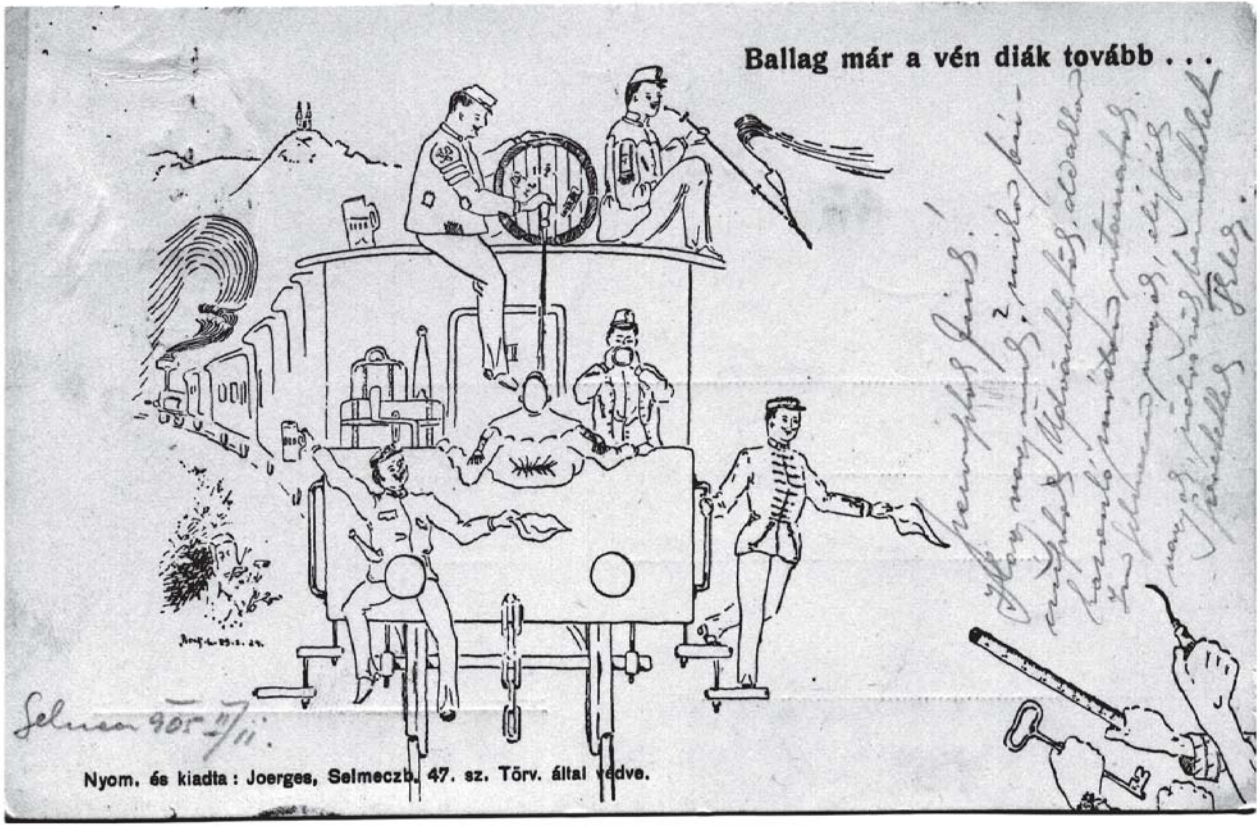

Kép:
Selmeczbánya
Magy. kir. erdészeti főiskola

Postabélyegző, dátum:
Selmeczbánya
1908. szeptember 12.

Kiadó:

A főiskola épülete más nézetben.

Ballag már a vén diák tovább . . .
Selmec 905 11/11.
Nyom. és kiadta: Joerges, Selmeczb. 47. sz. Törv. által védve.

Selmeczbánya

Kép:
Ballag már a vén diák tovább…

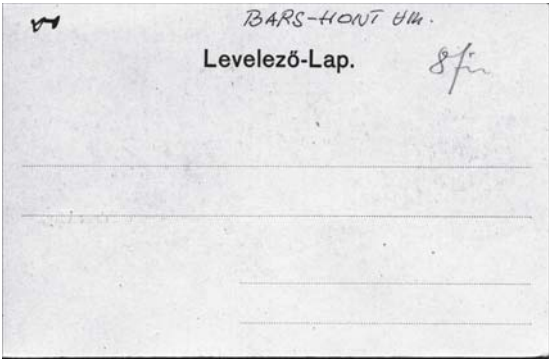
Postabélyegző, dátum:
Székely-udvarhely,
1905. február 13.

Kiadó:
Joerges, Selmeczb.

A selmeci diákélet hagyományait eleveníti fel a levelezőlap.

Selmeczbánya.

Selmeczbánya

Kép:
Selmeczbánya

Postabélyegző, dátum:

Kiadó:

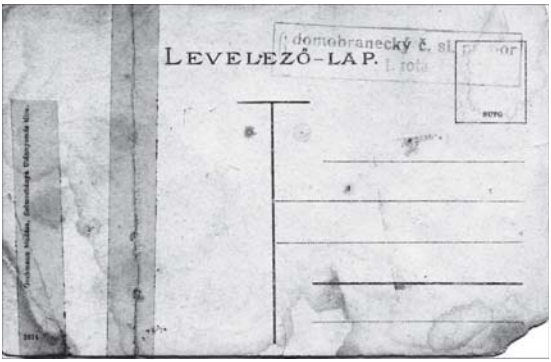
Selmeczbánya ezüst, ólom-, arany- és réztermelése évszázadokon keresztül jelentős volt.

1887. június 15-én a Bányászati és Kohászati Lapokban a szerkesztő Farbaky István professzor örömmel és atyai pártfogással teszi közzé 12 selmeci 30 évesnél fiatalabb bányász és kohász felhívását egy „Bányászati és Kohászati Szakirodalmat Pártoló Egyesület" megalakítására.

1887. július 6-án 80 résztvevővel tartották meg az első közgyűlést, a tiszteletbeli elnök Péch Antal, az elnök Winkler Benő professzor lett.

Selmecbánya. Főiskolai paloták.

Selmeczbánya

Kép:
Selmeczbánya
Főiskolai paloták

Postabélyegző, dátum:

Kiadó:

1892 döntő év volt az OMBKE életében. Ez év júniusában, a selmeci Bányászati és Erdészeti Akadémia új palotájának felavatásakor tartandó közgyűlésen elhatározták az országos egyesületté alakulást.

Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület alapszabály tervezetének kidolgozására Hültl József miniszteri tanácsost valamint Farbaky István és Winkler Benő professzorokat kérték fel.

Az irodalompártoló Egyesület 1892. június 27-én tartotta utolsó közgyűlését. Sóltz Vilmos elnök rövid beszédében javasolta, hogy az egyesület szűnjön meg és alakuljon meg az országos egyesület.

Kedves Klárikám, reflek rájol egy pár emlék versét, mert nagy szükségem van rea.

csak Jani

Husvétra
Legmegyább
Bertók

Selmeczbánya

Kép:
Selmeczbánya
Új akadémia

Postabélyegző, dátum:
Selmeczbánya, 1900. július 24.

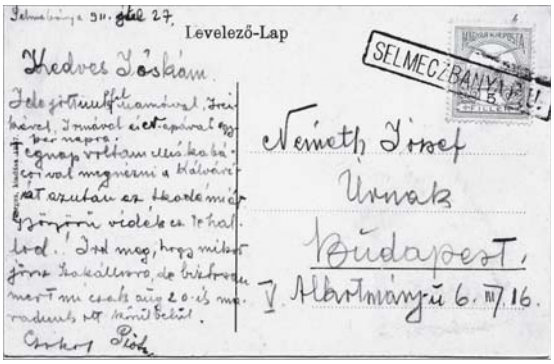
Kiadó:

Selmeczbányán 1735-ben a bécsi udvari kamara azzal a céllal létesített bányaiskolát, hogy a kincstár - európai viszonylatban is jelentős - magyarországi nemesfém- és réztermelésének föllendítéséhez megfelelő szakembereket képezzenek ki.

A bányaiskolát 1763 és 1770 között 3 tanszék létesítésével bányászati akadémiává fejlesztik.

M. K. BÁNYÁSZATI ÉS ERDÉSZETI AKADÉMIA
Selmeczbánya
Főiskolai paloták

Selmeczbánya

Kép:
Selmeczbánya
Főiskolai paloták

Postabélyegző, dátum:
Selmeczbánya P.U.
1911. július 27.

Kiadó:
Joorges kiadása
1907

A bécsi udvari kamara 1735. június 22-ei leiratában részletesen szabályozta a Selmeczbányán felállítandó tanintézet működését (2 éves tanulmányi idővel).

Az első esztendőben „matematika" címen összefoglalt számtani-mértani és mérnöki ismeretek oktatására került sor.

A második esztendőben a bányászat-kohászat akkori öt főterületének oktatása töltötte ki: bányaművelés-bányajog, bányamérés, ércelőkészítés, kémlészet-kohászat, pénzverés-aranyválatás.

Az első év anyagát Mikoviny Sámuel oktatta.

Az új magyar geológus nemzedék, a magyar földtan első klasszikus karának vezéralakjai - Szabó József, Hantken Miksa, Böckh János, Pávai Vajnai Elek, stb. - a selmeci akadémiáról indultak, hogy megkezdjék Magyarország földtani feltárásának munkáját.

Makónyi Pál Selmeczbányán. No. 6623.
Üdvözlet Selmeczbányáról.
Bány. és erd. akadémiai paloták.
1901 jul. 2.

Selmeczbánya

Kép:
Üdvözlet Selmeczbányáról
Bány. és erd. akadémiai paloták

Postabélyegző, dátum:
Selmeczbánya, 1901. július 2.

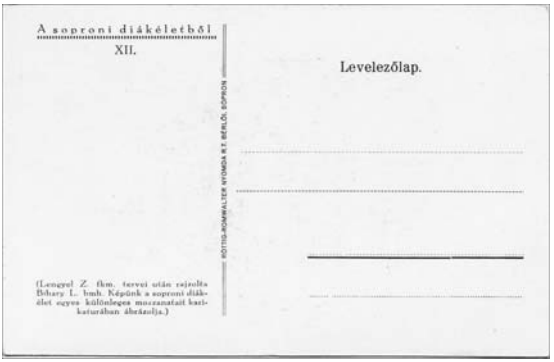
Kiadó:
Makónyi Pál Selmecbányán
No.6623

Újabb csodálatos levelezőlap az „Akadémiai palotákról".

Ultra-supra veteránissimus.

Sopron

Kép:
A soproni diákéletből XII.
Ultra-supra veteránissimus

Postabélyegző, dátum:

Kiadó:
Röttig-Romwalter Rt. Bérlői
Sopron

„Ultra-supra veteránissimus" a soproni diákélet egy különleges mozzanatát idézi a karikatúra (Lengyel Z. fkm tervei után rajzolta Bihary L. bmh).

I. évfolyamra jelentkező még	*diák*
balekvizsgát tett, beiratkozott	*hallgató*
Megkeresztelkedett	*balek, vagy róka (fuchs)*
II. évfolyamosok	*szénégető (kohlenbrenner)*
III.–V. évfolyamosok	*firma*
kötelező hallgatási idő után	*veterán*
több év után	*ultra veterán*
sok év után	*ultra supra veterán*
az életben, idős korban	*ultra supra veteranissimus*

A veteránok társadalmába a már lehallgatott, de még nem végzett hallgatók tartoztak. Ezek közül is a korosabbak már az ultra-supra veterán vagy éppen veteranissimus megtisztelő címet érdemelték ki s ennek külső jeleként valétáláskor kalapjukon annyi vékony zöld szalagot viseltek, ahány évvel túlszárnyalták a 4-5 éves rendes tanulmányi időt.

Sopron

Hatvan turistaház

Sopron

Kép:
Sopron
Hatvan turistaház

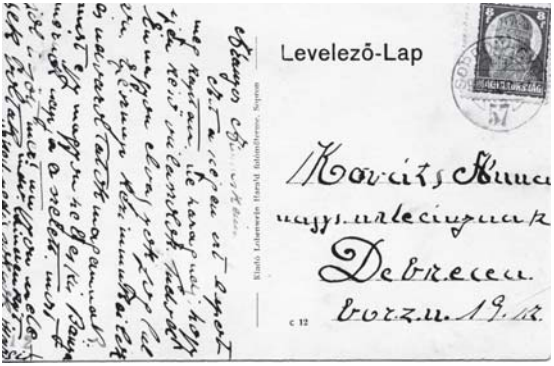
Postabélyegző, dátum:
Sopron, 1942. augusztus 10.

Kiadó:
Monostory utóda Kalántay
Budapest, Lónyai u. 17.

Sopronban új szállodára volt szükség. A vendégség nagyobb csoportjának fogadására az erdőhöz közel nem voltak felkészülve. A Dunántúli Turista Egyesület Hatvan Ferenc vezetésével megépíteti a turistaház első épületét, az 1924-ben létesített szánkópálya melegedőjéből és 1927. június 12-én fel is avatja. A soproni egyetemisták egyik kedves szórakozóhelye volt.

M. KIR. BÁNYAMÉRNÖKI ÉS ERDŐMÉRNÖKI FŐISKOLA
Sopron: M. Kir. Bányamérnöki es Erdömérnöki Főiskola

Sopron

Kép:
Sopron
M. Kir. Bányamérnöki és
Erdőmérnöki Főiskola

Postabélyegző, dátum:
Sopron, 1929. szeptember 7.

Kiadó:
Lobenwein Harald fotóműterme
Sopron

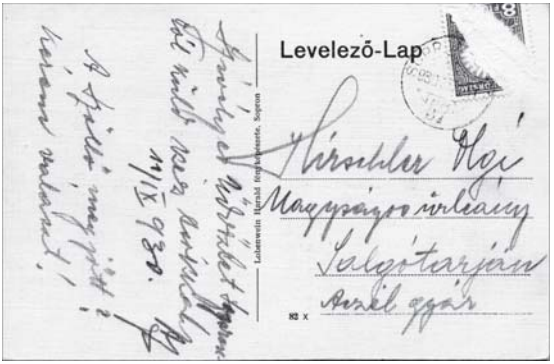
A levelezőlap nagyon szép felvétel a főépületről. A lap érdekessége a szöveg:

"... Egésznap kézimunkázok, udvaroltatok magamnak, most egy nagyon helyes kis bányamérnök csapja a szelet..."

Sopron. M. Kir. Bányamérnöki és Erdőmérnöki Főiskola.

Sopron

Kép:
Sopron, M. Kir. Bányamérnöki és Erdőmérnöki Főiskola

Postabélyegző, dátum:
Sopron, 1930. szeptember 11.

Kiadó:
Lobenwein Harald fotóműterme Sopron

Az 1919-ben Selmeczbányáról áttelepült főiskola 1922-től Bányamérnöki és Erdőmérnöki Főiskola néven működött.

Az oktatás négy - bányamérnöki, fémkohómérnöki, vaskohómérnöki és erdőmérnöki- osztályban folyt.

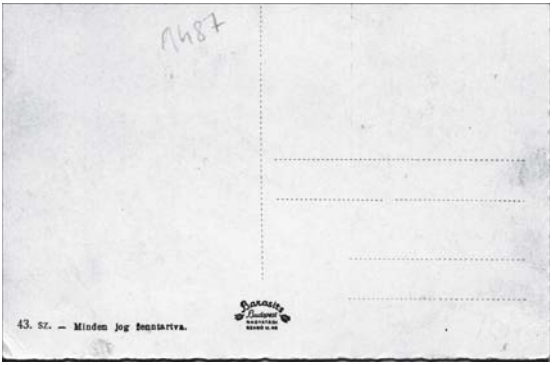
A főiskola élén rektor, az osztályok élén dékánok álltak. 1931-től a főiskola megkapja a magántanári és habilitációs jogot.

Sopron

Erdőbányászati mérnöki műegyetem

Sopron

Kép:
Sopron
Erdőbányászati Mérnöki
Műegyetem

Postabélyegző, dátum:

Kiadó:
Barasits Budapest
Nagyatádi Szabó u.48.

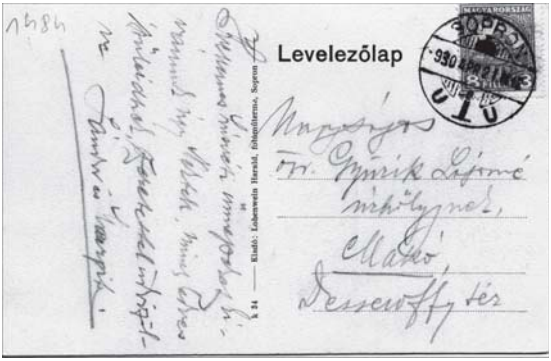
A soproni egyetemről egy másik levelezőlap melynek érdekessége, hogy nemcsak a főépület képe látszik

Sopron.

Erzsébet ucca - Elisabeth Strasse.

Sopron

Kép:
Sopron
Erzsébet ucca
Elisabeth Strasse

Postabélyegző, dátum:
Sopron, 1930. április 21.

Kiadó:
Lobenwein Harald fotóműterme
Sopron

A Győri Indoház utca Állomás utcai része nélkül. 1873-ban az Erzsébet utca nevet kapta, Erzsébet királynőről nevezték el.

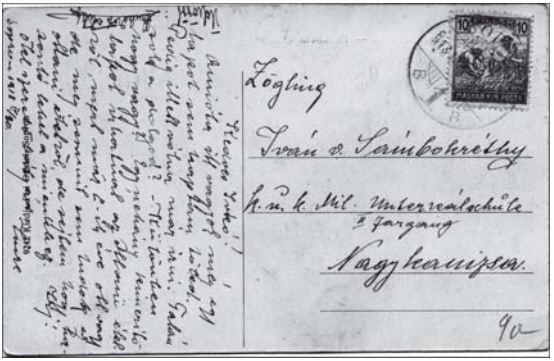
Az utcát rövid idő alatt kevés kivétellel két, illetve három szinten, a historizmus utolsó szakaszának reneszánsz és barokk formajegyeket alkalmazó épületek szegélyezték.

Ebben az utcában lakott az Esztó család, a 9-es számú házban pedig az 1950-es években egyetemi diákszálló (a könyv írója is ott lakott) működött.

A Deák tér sarkán a híres „Deák" vendéglő, számtalan diáktörténés helyszíne.

Sopron — Erzsébet-utca — Elisabeth Gasse

Sopron

Kép:
Sopron
Erzsébet-utca
Elisabeth Gasse

Postabélyegző, dátum:
Sopron, 1918. április 20.

Kiadó:
Piri Daniel
Sopron

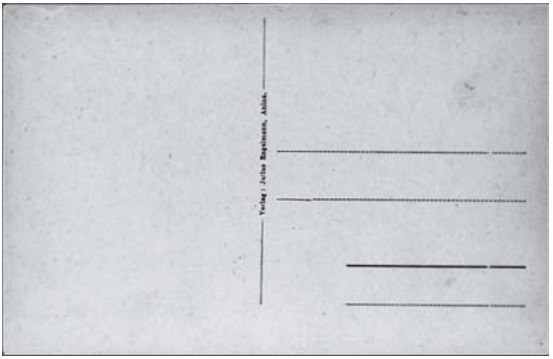
A városban a „tömegközlekedés" villamosvasúton bonyolódott le 1900-tól 1923-ig.

A villamos útvonala:

GYSEV Pu. - Erzsébet utca - Várkerület - Déli Pu. - Sörgyár.

Üdvözlet Stajerlakanináról.
Gruß aus Stajerlakanina.
Panur-akna.
Panur-Schacht.
PANUR-AKNA

Stajerlakanina

Kép:
Üdvözlet Stajerlakaninárol,
Panur-akna

Postabélyegző, dátum:

Kiadó:
Julius Engelmann
Anina

A területen a bányászat 1790-as években kezdődött. A széntelepek az alsó liász homok között voltak: 0,8-8,0 m vastag és 2-4 padból álltak, a kéntartalom 0,3-1,2% volt. Az 1820-as években a bányák termelése elérte az évi 2500 t-ás mennyiséget. Ekkor már kokszoltak is.

A bányát 1854-től az Osztrák-Magyar Államvasút Társaság üzemeltette, 1898-ban Aninán került sor az első elektromos fúrógép alkalmazására.

1897. március 14-én „A Steierdorfaniani Bányamunkások és Olvasztók Egyesülete" néven itt szervezték meg az első erdélyi bányászszakszervezetet. Bár a szakszervezet szó nem biztos, hogy helyes, u.i. egyes irodalomban az szerepel, hogy „...az első szakszervezetinek nevezhető csoportok Aninán, Resicán és Pécs vidékén alakultak (de Anina szerepe elvitathatatlan)...".

Kapható a „Bányatelepi Casinóban".

Baranya: Szászvári köszénbánya. 1908. aug. 11.

Jó szerencsét.

Pesti címem: Izabella u. 41. földsz. 1.

Sok szókat, üdvözletet küld e vadregényes vidékről a mai csak nehány napig itt mulatói Ernesztin

Szászvár

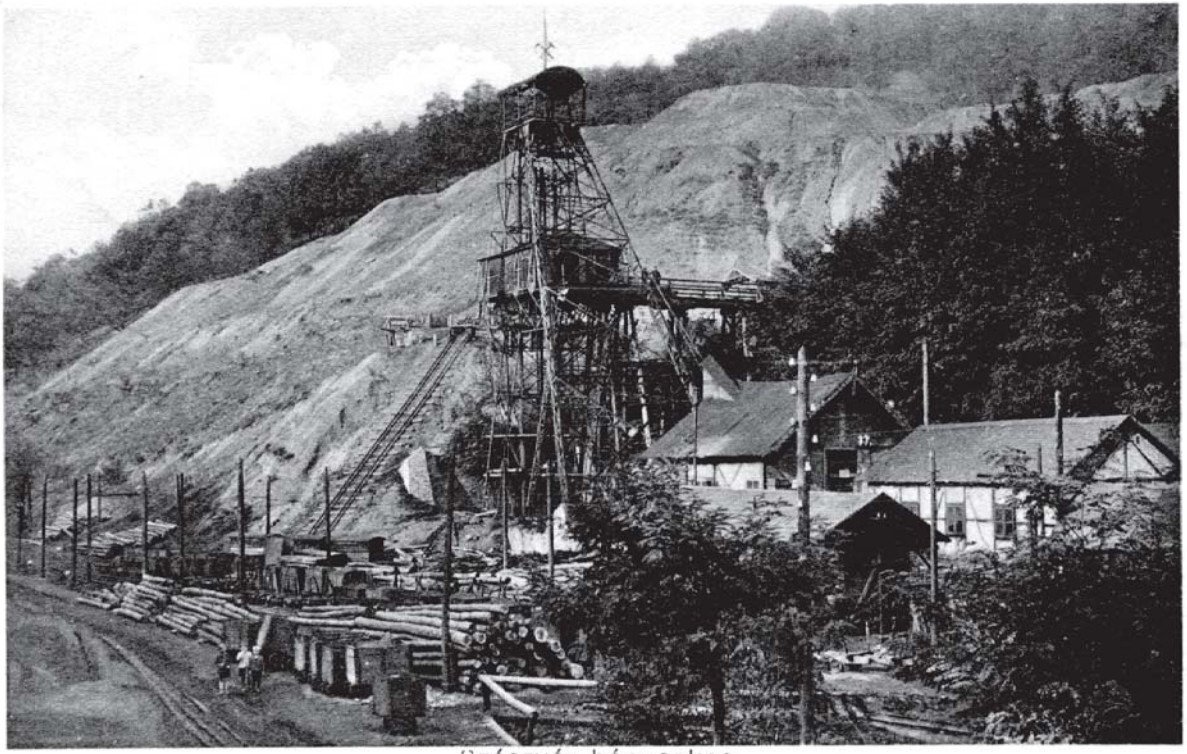
Kép:
Jó szerencsét!
Szászvári kőszénbánya

Postabélyegző, dátum:
Szászvár, 1908. augusztus 11.

Kiadó:
Kapható a „bányatelepi Casinóban”.

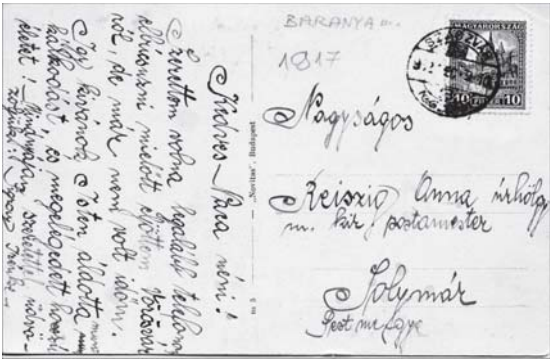
Szászvár Baranya megyei község, a pécsi püspök birtoka volt. Kőszénbányászata 1811-ben kezdődött. Az első vállalkozók szakértelem nélküli szászvári jobbágyok voltak, akik Berks Péter bányamérnök szerint „… csak turkálták a domboldalt, a tárókban dolgozók élete egy percig sem volt biztonságban”. A társaságot a járási főszolgabíró segítségével távolították el a szénterületről.

Az érdemi bányászat 1817-ben kezdődött el. Kolb Ferenc és Kolb Ignác pesti szegkovácsok, Gerseg Adalbert pesti susztermester és Schmidt Károly mohácsi kereskedő megalapította „A Nádasdi és Nagymányoki Uradalom Bányászó Szén-árandós Társaság”-ot.

Szászvár, bányaakna.

Szászvár

Kép:
Szászvár bányaakna

Postabélyegző, dátum:
Szászvár, 1922. december 9.

Kiadó:
Novitas
Budapest

1849. november 12-én Miesbach Alajos osztrák tőkés a pécsi püspökség Szászvár-Császtai birtokaihoz tartozó szénjogokat jogutódjai részére is 31 évre haszonbérbe vette.

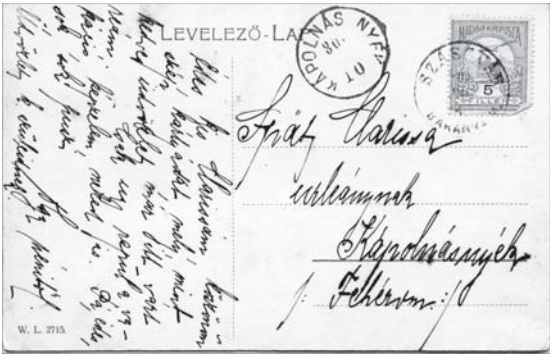
Szászváron a József tárával a fedő telepeket találta meg, bányaterméket a tulajdonában lévő téglagyárakhoz szállították.

Miesbach unokaöccse Drasche Henrik az örökös 1868-ban „Kőszénbánya és téglagyár Pesten" elnevezéssel részvénytársaságot szervezett.

Később eladta bányáit az Esztergom-Szászvári Kőszénbánya Rt-nek, mely 1925 körül beolvadt Salgó Rt-be.

Üdvözlet Baranya-Szászvárról.
Bányatelep

Szászvár

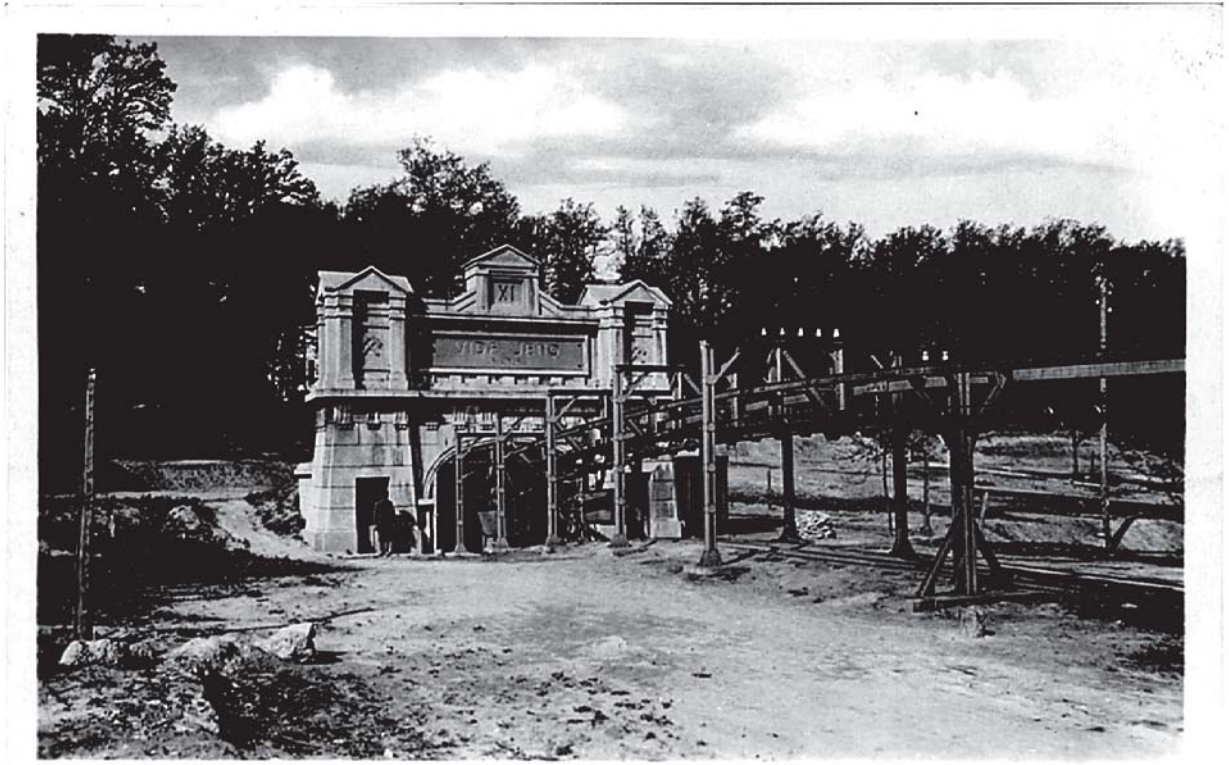

Kép:
Üdvözlet Baranya-Szászvárról
Bányatelep

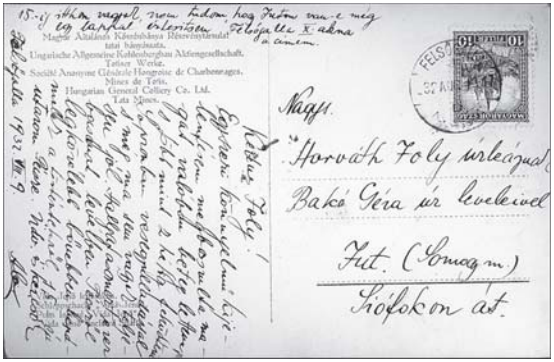
Postabélyegző, dátum:

Kiadó:

A lap érdekessége, hogy a szászvári postabélyegző nem látszik, de Kápolnás Nyék (ahova ezt a lapot címezték) postabélyegzőn a „80" szám látszik (valószínűleg a lapot 1880-ban adták fel, ugyanis a két község - Kápolnás és Nyék az 1898. évi IV. tc. alapján - csak 1898-ban egyesült, Kápolnásnyék néven).

Tata

Kép:
Tata
Vida-Jenő lejtősakna

Postabélyegző, dátum:
Felsőgalla, 1932. augusztus 9.

Kiadó:

1917-ben kezdték meg a XI. akna (Vida Jenő akna) mélyítését. Ebben az évben épült meg Tatabányán a Népház is. A keleti tektonikai egység déli részére telepített akna 1920-1969 között működött, ezután a maradék pillérek lefejtése céljából összevonták a hasonló helyzetben lévő VIII. majd X. aknákkal, egy új, központos függőleges akna létesítésével.

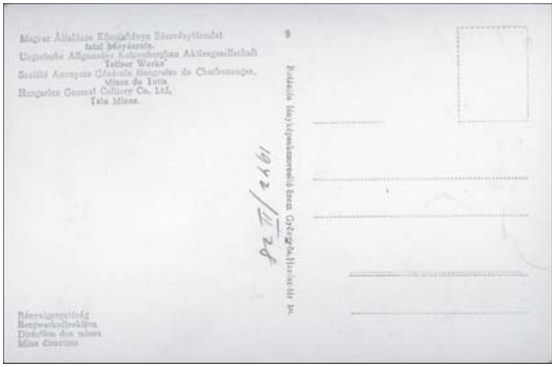
Vida Jenő árvaházban nőtt fel, saját erőből, tehetségével és vasszorgalmával érte el eredményeit. 1914-től a MÁK vezérigazgatója, majd 1936-tól elnöki tisztséget töltött be.

1941-ben a fajüldöző törvények alapján leváltották és a németek 1944-ben deportálták.

A koncentrációs tábort túlélve, útban hazafelé halt meg.

ÁLLATGYÓGYÁSZAT

Tatabánya

Kép:
Magyar Általános Kőszénbánya Részvénytársulat Bányaigazgatóság

Postabélyegző, dátum:
1942. február 28.

Kiadó:
Rotációs fényképsoksz. Üzem Gyöngyös, Hanisz-tér 10.

Az 1890-es években épült a köznyelv szerint „a nagyiroda", amelyet az 1960-as években bontottak le, hogy átadja a helyét a Tatabányai Szénbányák központi irodájának.

1899-ben az év egyik nagy eseménye volt a MÁK Rt. Igazgatóságának azon döntése mely szerint: az „alsógallai bányászat" - amely addig bányafelügyelőség volt - 1900. január 1. hatállyal igazgatósággá alakuljon át.

Az első igazgató Ranzinger Vince - bánya- és kohómérnöki oklevelét 1882-ben szerezte Leobenben - 1897-től harminc évig töltötte be ezt a posztot, 1902-ben I. Ferenc József bányatanácsosi címmel tüntette ki.

Tatabánya.
Sodronykötél és függősinpálya.
17/XII. 03.

Tatabánya

Kép:
Tatabánya
Sodronykötél és függősínpálya

Postabélyegző, dátum:
Tatabánya, 1917. December 18.

Kiadó:

A függőkötél ill. függősínpályák a tatabányai bányászkodás legjellemzőbb építményei, tekintve, hogy a szállító lejtősaknák döntő többségében is függősínes szállítás volt, így kézenfekvő volt a külszínen is ilyen pályákhoz kapcsolódni.

A kép legnagyobb valószínűséggel az I és II-es lejtősaknákat közösen kiszolgáló, egymással párhuzamosan felépített függőkötél illetve függősín pályát ábrázolja.

A függőkötélpálya 1898-ban, a függősínpálya - amely az első ilyen volt - 1901-ben Róth Flóris főtanácsos javaslatára épült.

Tatabánya.
Uj szénosztályozó

Tatabánya

Kép:
Tatabánya
Uj szénosztályozó

Postabélyegző, dátum:

Kiadó:
Magyar Fémnyomdai Rt.
Budapest

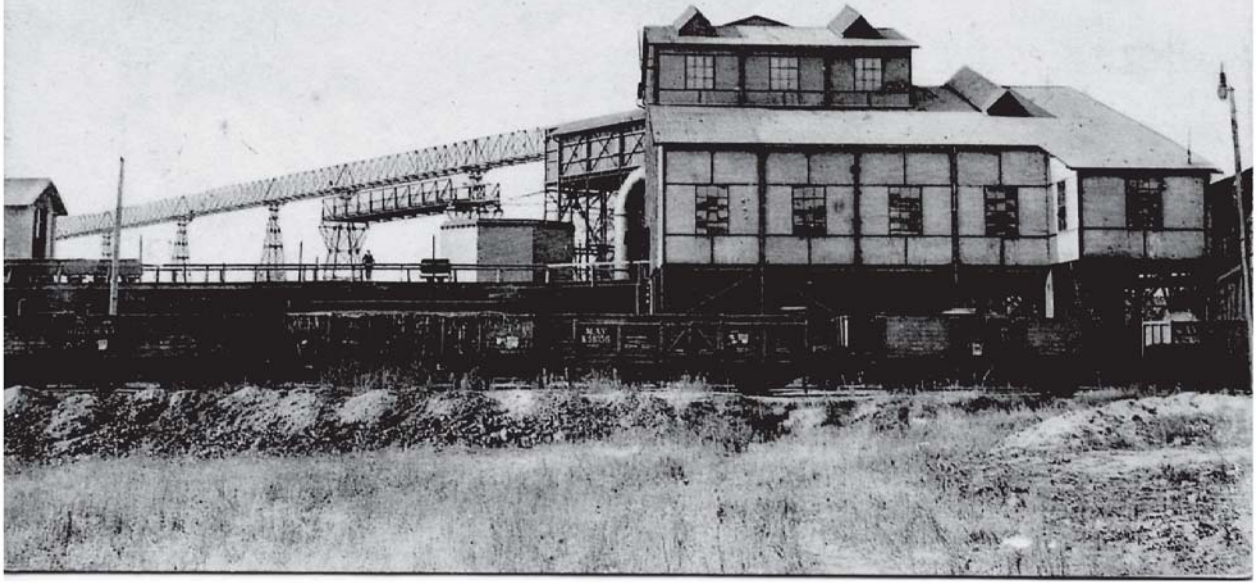
A szénosztályozók képeslapon való megjelenítése hálás témája volt a kiadóknak.

A szénosztályozó a kitermelt hasznosítható ásvány szemnagyság szerinti elválasztására, osztályozására a külszínen létesített berendezés vagy üzem.

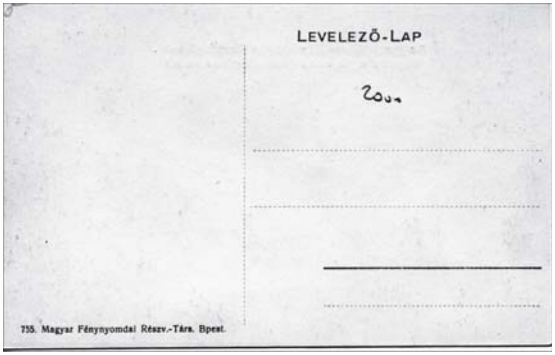
Tatabánya

Új Osztályozó

Magyar Általános Kőszénbánya Részvénytársulat.
Ungarische Allgemeine Kohlenbergbau Act.-G.

Tatabánya

Kép:
Tatabánya
Magyar Általános Kőszénbánya
Részvénytársulat
Uj Osztályozó

Postabélyegző, dátum:

Kiadó:
Magyar Fémnyomdai Rt.
Budapest

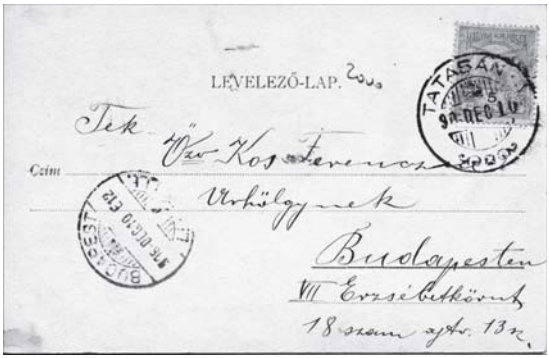
A „Felsőgallai új szénosztályozó, Tatabánya" képeslapon szereplő osztályozó más nézetben. Az azonosságot a hatszögletű építmény is igazolja.

Tatabánya.

Lukács László akna.

Tatabánya

Kép:
Tatabánya
Lukács László akna

Postabélyegző, dátum:
Tatabánya, 1902. december 10.

Kiadó:

Az egyre növekvő termelés lovaskordékkal való elszállítása mind nagyobb gondot okozott, ugyanis a vasúti pálya a túlsó, az osztályozó pedig az innenső oldalon volt.

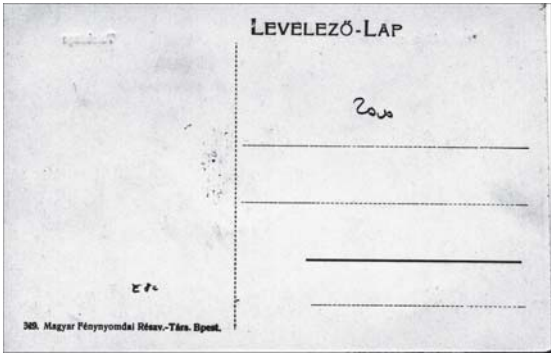
A sűrű vonatjáratok miatt a sorompónál igen sokat kellett várakozni. Ezért a külfejtés talpára indulva egy falazott vágatot hajtottak ki a vasúti töltés alatt.

Az osztályozó azonban jóval magasabb szinten volt, ezért egy a vágatba torkoló aknát mélyítettek és a külfejtésből a vágaton át érkező csilléket ezen az aknán emelték fel a megfelelő szintre.

Az aknát Lukács László akkori pénzügyminiszterről nevezték el.

Felsőgallai uj szénosztályozó
Tatabánya

Tatabánya

Kép:
Tatabánya
Felsőgallai új szénosztályozó

Postabélyegző, dátum:

Kiadó:
Magyar Fémnyomdai Rt.
Budapest

1905-ben történt döntés az új szénosztályozó építéséről, a hozzátartozó vagonvontató berendezésekkel és szénrakodóval együtt.

A Felsőgalla - Bánhida közötti pályaszakasz átépítését és a felsőgallai állomás építését a MÁV vállalta.

Az építkezés 1906-ra fejeződött be.

Tatabánya. 903 szep. 17. Hegedüs Sándor akna.

Tisztelet Gyurgy papa! Nagyon köszönöm a szives me
hivast, sajnálom hogy elmenni nemtudok, mintáu
fiverem érkezik hazám vasárnap v. szombaton.
Szeretettel Gyi hugya.

Tatabánya

Kép:
Tatabánya
Hegedűs Sándor akna

Postabélyegző, dátum:
Bánhida, 1903. Szeptember 17.

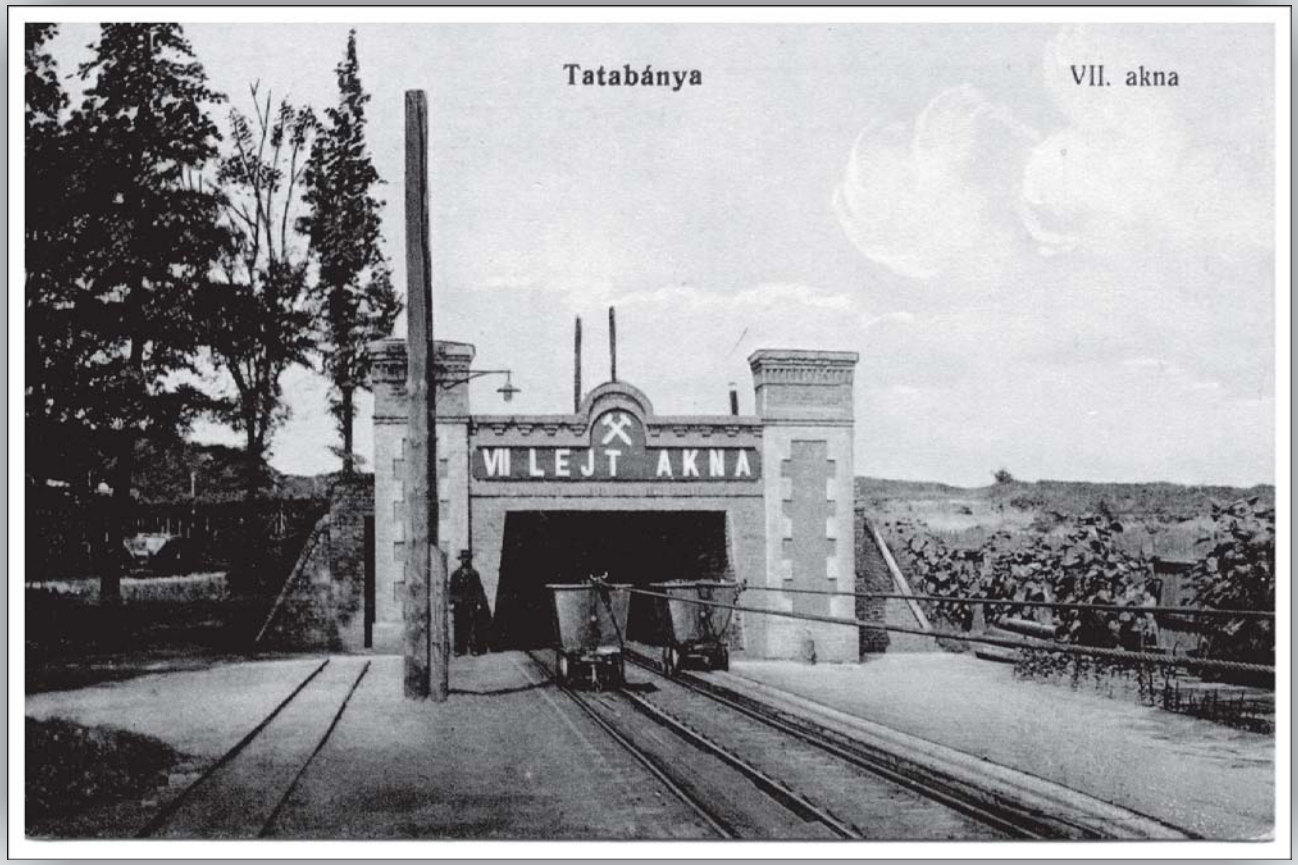
Kiadó:

A III. sz. aknaüzemnél a feltárt terület növekedésének megfelelően újabb segédaknák mélyítése vált szükségessé.

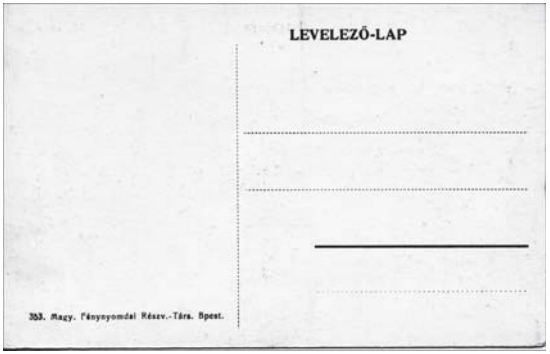
1900 év közepén ezért személy ill. tömedék és egyéb anyagok szállítására egy függőaknát telepítettek, amely év végére 70 m-ben elérte a széntelepet.

Az aknát, amelynek első tornya fából készült Hegedűs Sándor akkori kereskedelmi miniszterről nevezték el.

A fatornyot később vastoronyra váltották fel.

Tatabánya
VII. akna
VII LEJT AKNA

Tatabánya

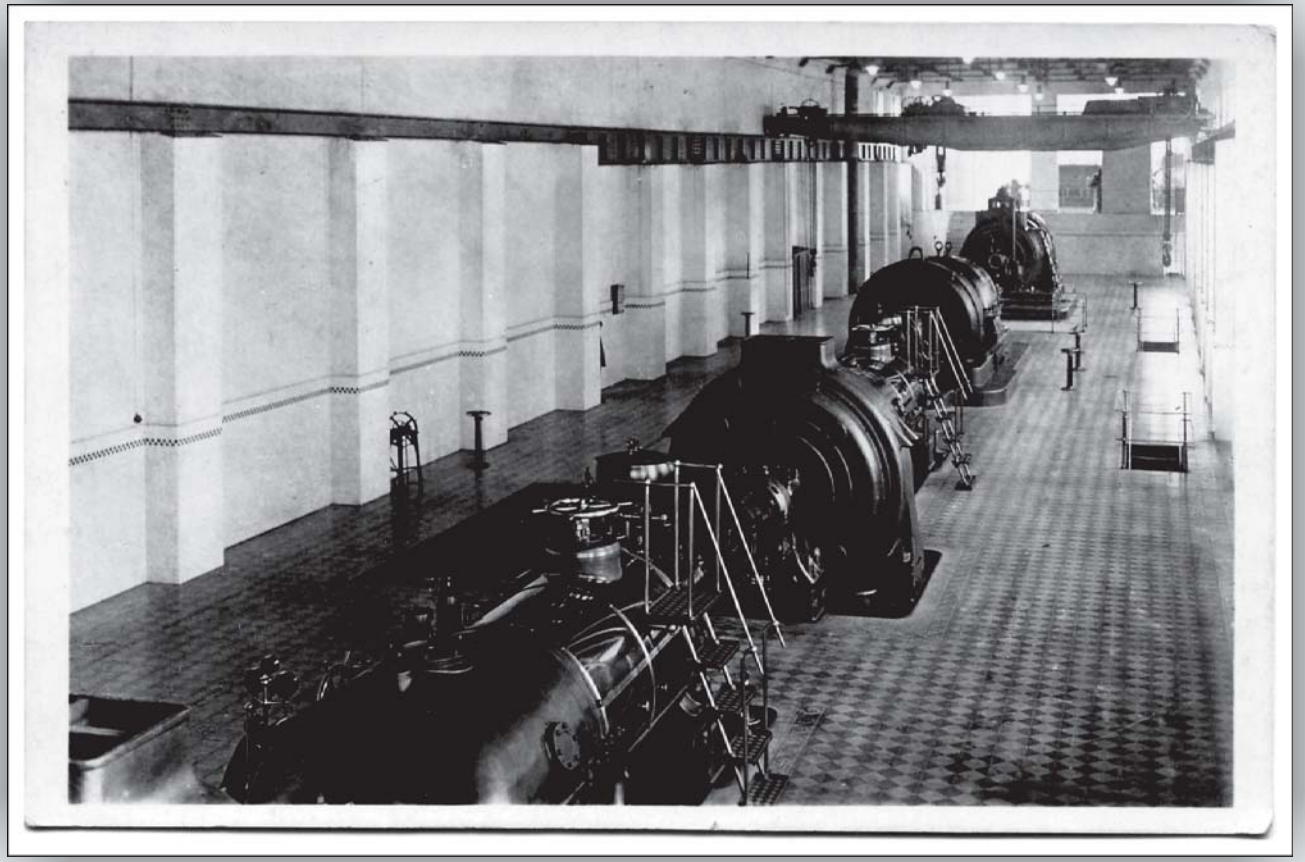
Kép:
Tatabánya
VII. akna

Postabélyegző, dátum:

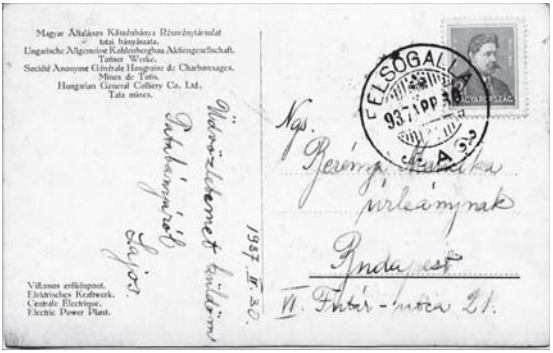
Kiadó:
Magyar Fémnyomdai Rt.
Budapest

1903-ban kezdték mélyíteni, és 1904-ben helyezték üzembe. 1904-1971 között a bánya össztermelése 10.458 kt volt.

1906-ban kezdték meg VI. és VII. akna közelében a lakótelep építését.

Tatabánya

Kép:
Villamos erőközpont
(MÁK Rt. tatai bányászata)

Postabélyegző, dátum:
Felsőgalla, 1937. április 30.

Kiadó:

A MÁK Rt. tatai bányászat villamoserőközpont egy részletét ábrázolja a postai levelezőlap (érdekessége, hogy a szöveg négy nyelven szerepel).

Üdvözlet Tatáros Asphalt bányatelepről.

Tataros

Kép:
Üdvözlet Tataros Asphalt bányatelepről

Postabélyegző, dátum:
1911. november 31.

Kiadó:

Tataros Bihar megyében található. Az olajhomok bányászata és feldolgozása a XX. század elején Bihar vármegyében a szalárdi járásban fekvő Kisfalú térségben indult meg.

Tataros községtől 4-5 km-nyi távolságra volt található a „Tatarosi Asphalt Részvénytársaság" által üzemben tartott földkátrányt, földszurkot és kőolajat termelő bánya.

A nagybányai bányakapitányság Seilern grófnak ezen olajhomok telepre 1877-ben bányatelket adományozott, amit 1877-ben a tatarosi részvénytársaság 30 évre bérbevett.

Tokodaltáró

Kép:
Tokodaltáró
Üzemudvar

Postabélyegző, dátum:

Kiadó:
Rotációs fényképsoksz. Üzem
Gyöngyös, Hanisz-tér 10.
Valódi fénykép
Magyar gyártmány

A millennium évében, 1896-ban kezdték a tokodi altáró kihajtását.

1898-ban az olajtüzelésű erőművet építettek (2x150 LE) és lemélyítették a kábelaknát. 1904-1909 között mélyítették az I., II., III. és IV. ereszkéket, a termelés nagyrészt e területekről történt.

1920-1922 között hajtották ki az új tokodi altárót.

Tokodaltáron 1900 körül épült az első, egyszerű osztályozómű, amely kisebb átalakulásokkal 1924-ig üzemelt.

Vasasbánya *Látkép*

Vasas

Kép:
Vasasbánya látkép

Postabélyegző, dátum:
Vasas, 1934. szeptember 3.

Kiadó:
Röszler
Győr

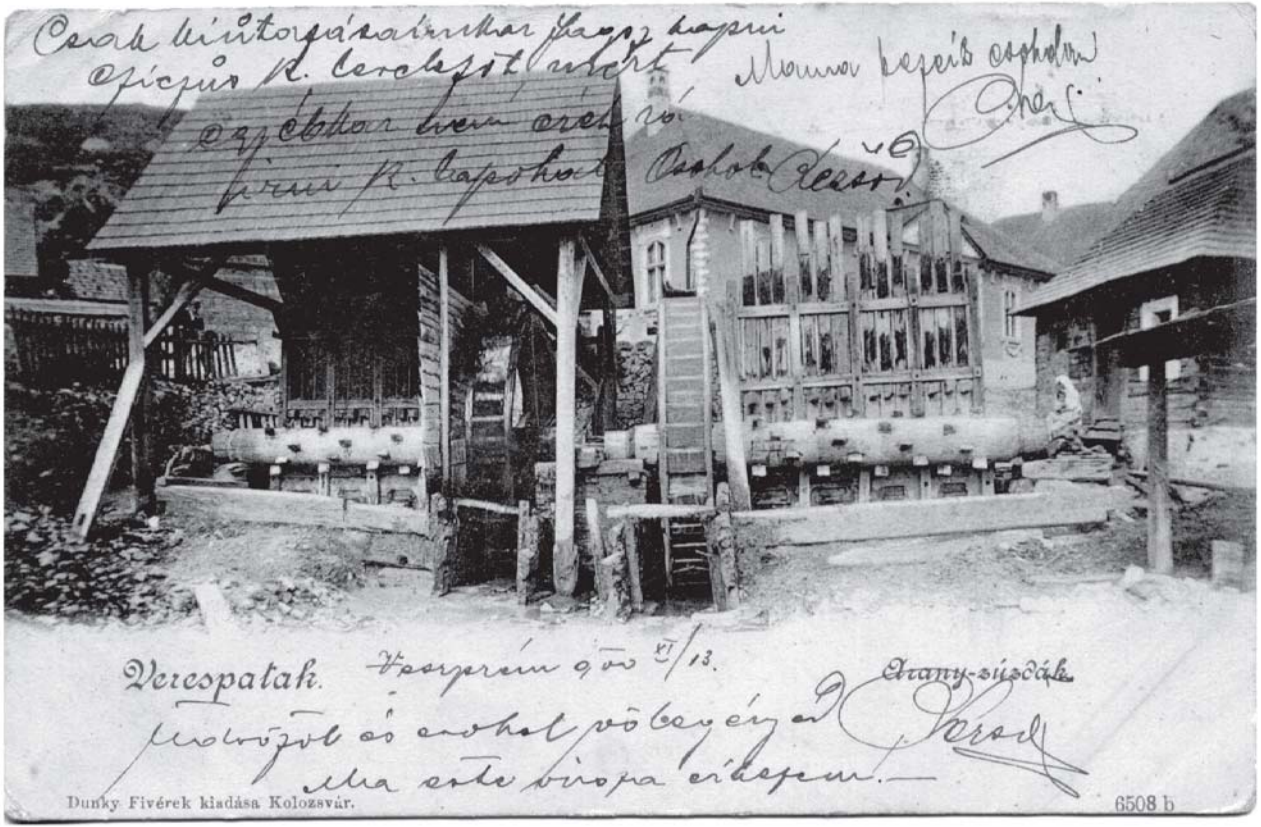
Az Első Dunagőzhajózási Társaság (DGT) vezetése úgy döntött 1912-ben, hogy a pécsi sok apró korszerűtlen bányából a termelés tovább nem fokozható.

Az átfogó korszerűsítési terv atyja dr. Jaroslav Jicinski csehmorva bányamérnök volt.

A tervet 1913-1927 között valósították meg.

Három széntermelő egységet hoztak létre, melyek közül az egyik a vasasi volt, melyet a rekonstruált Thommen aknára alapoztak.

Hazánkban az első DAVY lámpa 1819-ben jelent meg a vasasi Kőszénbányában, Berks Péter bányamérnök kezdeményezésére. Bevezetése a munkások ellenállása miat nehézségekbe ütközött.

Vercopatak.

Dunky Fivérek kiadása Kolozsvár.

6508 b

Verespatak

Kép:
Verespatak
Arany-zúzdák

Postabélyegző, dátum:
Veszprém, 1900. november 14.

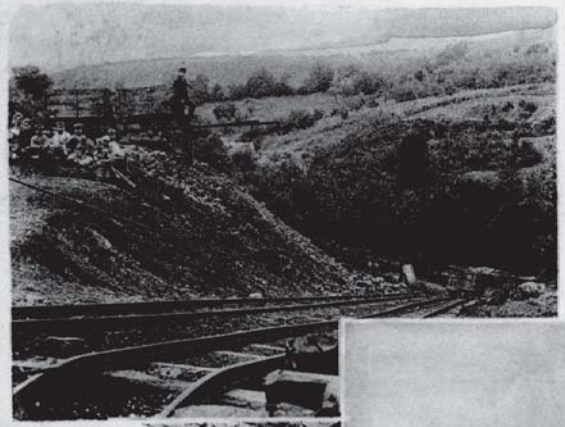
Kiadó:
Dunky Fivérek kiadása
Kolozsvár

Verespatak környékén nagyon sok magánbányát műveltek. A kincstár a verespataki Szt. Kereszt altárna művelésében volt érdekelt. Ebben a bányában 1871-ig évi átlagban 1 kg aranyat és 1,4 kg ezüst, 1890-ig már 25,3 kg arany és 10,8 kg ezüstöt termeltek.

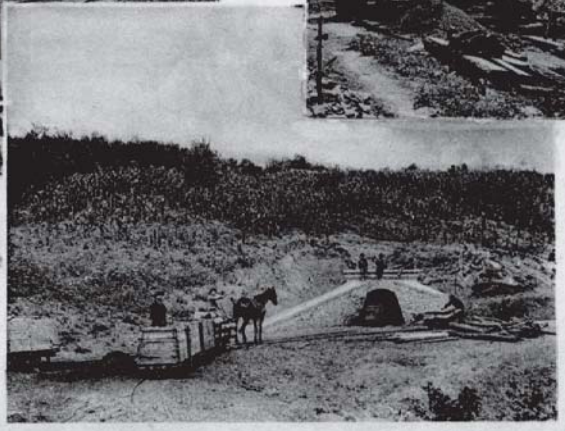
Az ércelőkészítést 1871-től korszerűsítették, de egy 1890-es tanulmány szerint „... az érc aranytartalma 5 g/t, de 200-300 zúzóművel termelték az aranyat, mint 200 évvel ezelőtt... itt 180 társulat dolgozik...”.

A verespataki bányaterület legnagyobb termelését 1909-ben érte el.

Nagyon érdekes a Cetala (Várhegy) oldala, mely tele van a rómaiak által művelt és később felhagyott vágatokkal, bányaüregekkel.

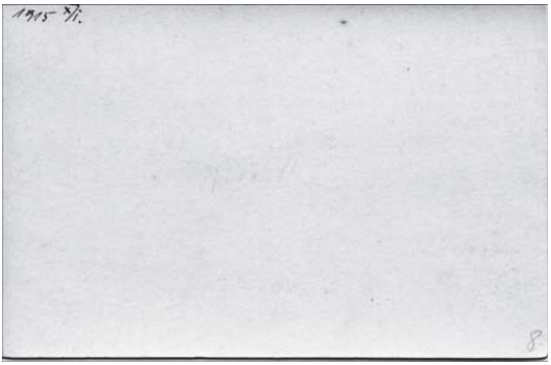

Üdvözlet a vrdniki királyi kőszénbányákból.

Pozdrav iz kralj. ureda uglijenika u Vrdniku.

Vrdnik

Kép:
Üdvözlet a Vrdniki Királyi Kőszénbányákból

Postabélyegző, dátum:
1915. október 1.

Kiadó:

Vrdnik község a Szerém vm. irigi j.-ban, (1891-ben 1023 horvát-szerb lakta) vasúti állomással, posta- és távíróhivatallal és postatakarékpénztárral.

Vrdnik a Fruska Gora tövében fekszik, jelentékeny kőszénbányái vannak.

Wekerle Sándor miniszterelnök 1907-ben meghirdetett programja szerint az állam csak akkor tud megfelelő, szabályzó, kiegyenlítő szerepet játszani az iparfejlődés szempontjából kulcsfontosságú kőszénbányászat területén, ha megfelelő, nem túl nagy, de hatóerővel rendelkező széntermelést tart közvetlen irányítása alatt.

E program keretében 1907-ben megvásárolta a vrdniki kőszénbányát is.

Az állam kőszénbányászat irányítására központi igazgatóságot szerveztek a pénzügyminisztériumban.

Üdvözlet Vulkánról
Salgótarjáni kőszénbánya kórháza

Vulkán

Kép:
Üdvözlet Vulkánról
Salgótarjáni kőszénbánya
kórháza

Postabélyegző, dátum:
Vulkán, 1914. december 24.

Kiadó:
Magy. Fénynyomdai Rt.
Bpest

A Salgótarjáni Kőszénbánya Rt. 1894-ben vásárolta meg a Zsil völgyi szénmedence bányavállalatait.

A medence központjától, Petrozsénytől délnyugatra fekvő bányatelepe volt Vulkán (ma Vulcan, Románia).

ÜDVÖZLET. ZAGYVAPÁLFALVA
BÁNYATELEP KASZINO.

Zagyvapálfalva

Kép:
Üdvözlet Zagyvapálfalva
Bányatelep Kaszino

Postabélyegző, dátum:
1927. szeptember 3.

Kiadó:
Veisz Vilmos fölvétele

A Salgótarjáni Kőszénbánya Rt. zagyvapálfalvai bányatelepi kaszinója. A munkásotthon 1921-ben épült.

A település 1961-től Salgótarján közigazgatási része.

Zalaegerszeg

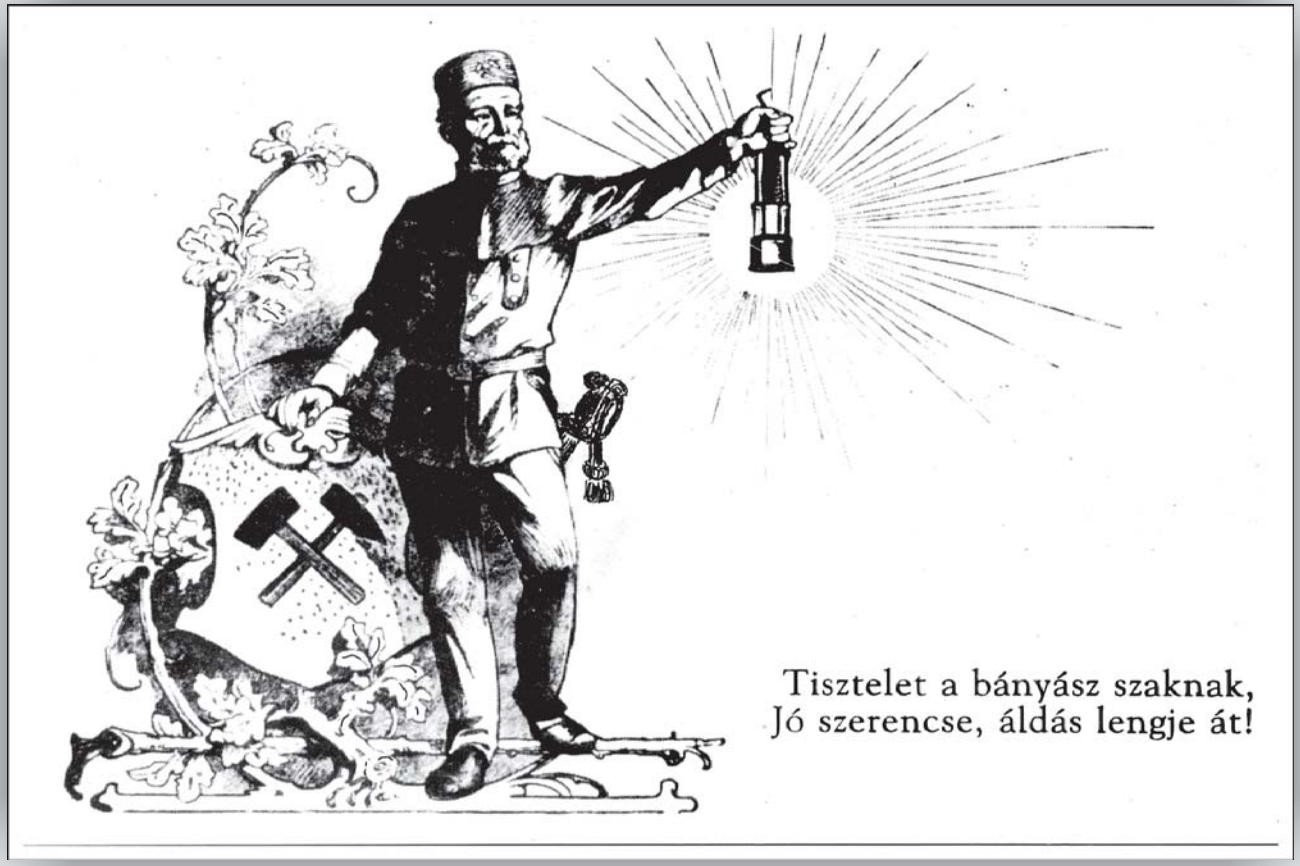
Kép:
Magyar Olajipari Múzeum
Zalaegerszeg

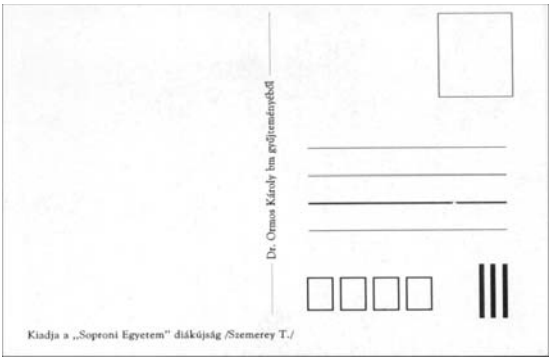
Postabélyegző, dátum:
AZ OMBKE XIV. Vándorgyűlése
Budapest, 1973. október 2.

Kiadó:

Az R-1 jelű rácsos szerkezetű toronnyal ellátott rotary rendszerű fúróberendezést ábrázoló képeslapot, a magyar szénhidrogénipar kiemelkedő személyiségei - Gyulay Zoltán, Falk Richárd, Alliquander Ödön, Rosta Ferenc... - irták Kántás Károly professzornak, Bécsbe.

(A lap a M.O.I.M tulajdona.)

Tisztelet a bányász szaknak,
Jó szerencse, áldás lengje át!

Kép:
Tisztelet a bányászszaknak,
Jó szerencse, áldás lengje át!

Postabélyegző, dátum:

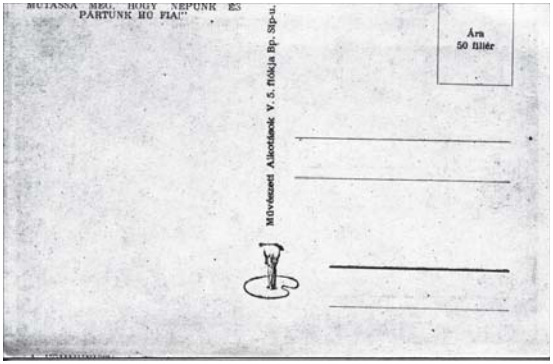
Kiadó:
Dr. Ormos Károly bm
gyűjteményéből
Kiadja a „Soproni Egyetem"
diákújság

Közép-Európában ez az évszázados német dal, az „ünnepélyes bányászdal".

A bányászhimnusz elterjedése előtt (1920) Magyarországon is hasonló szerepe volt.

A szövegét Révai Károly fordította le 1912-ben.

YIRAI BRENNER

Kép:
A bányász munkában

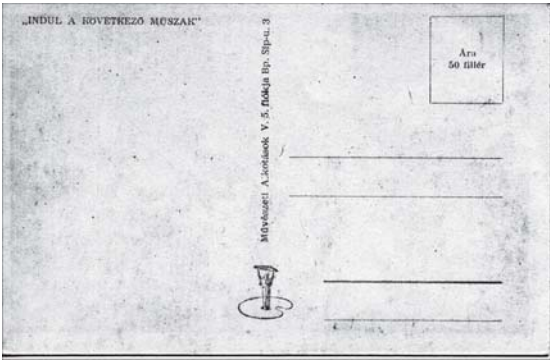
Postabélyegző, dátum:

Kiadó:
Művészeti Alkotások V.
5. Fiókja
Bp. Síp u. 3.

Szocreál képeslap az '50-es évek elejéből.

A bányász munkájában is mutassa meg, hogy népünk és pártunk hű fia.

ELÖRE !!
AZ ÚJ SZÉNCSATÁBA !!
VYDAL BREMNER

Kép:
Indul a következő műszak!

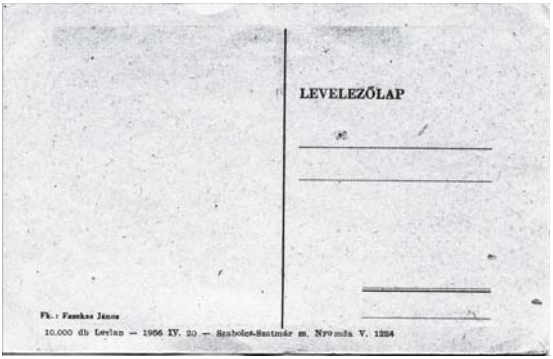
Postabélyegző, dátum:

Kiadó:
Művészeti Alkotások V.
5. Fiókja
Bp. Síp u. 3.

Szocreál képeslap az '50-es évek elejéből.

Indul a következő műszak! Előre! Új széncsatára!

JÓ SZERENCSÉT

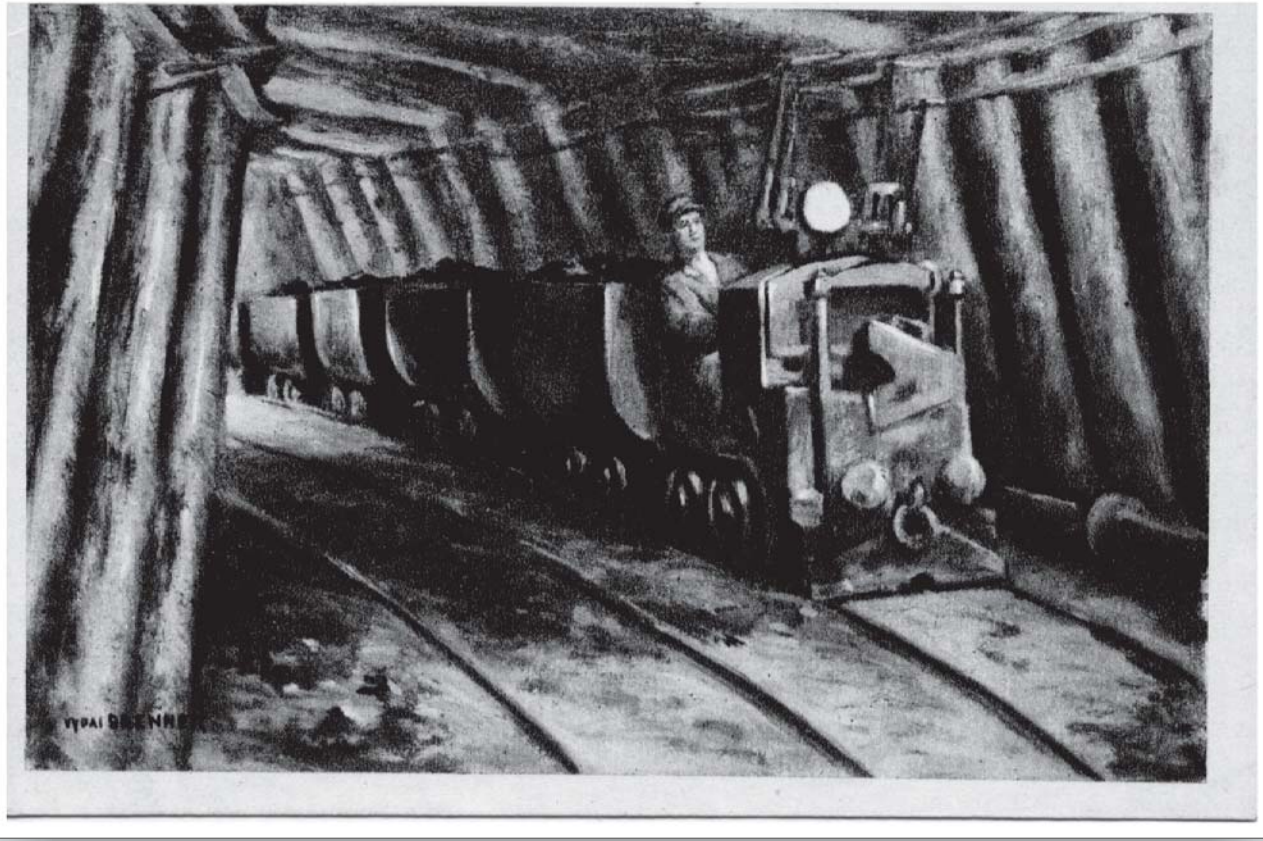

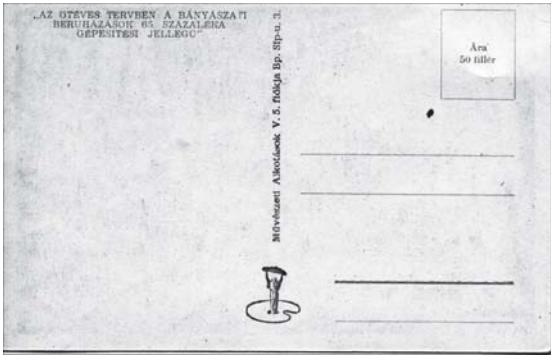
Kép:
Jó szerencsét!

Postabélyegző, dátum:

Kiadó:
Fazekas János 1956. IV. 20.
Szabolcs Szatmár m. Nyomda V.

Igazi szocreál levelezőlap 1956-ból. A 10.000 példányban kiadott lap igazolja a bányászok akkori megbecsülését.

Kép:
Szénszállítás a bányában

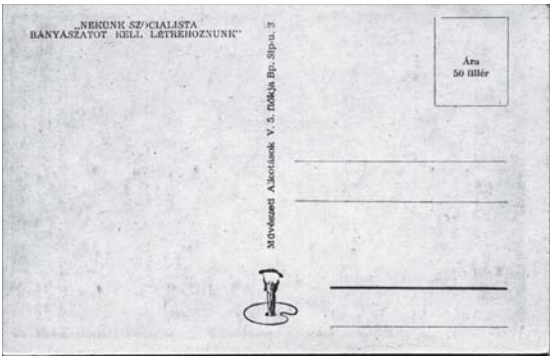
Postabélyegző, dátum:

Kiadó:
Művészeti Alkotások V.
5. Fiókja
Bp. Síp u. 3.

Szocreál képeslap az '50-es évek elejéből.

Az ötéves tervben a bányászati beruházások 65 százaléka gépesítés jellegű.

VYDAI BRONNER

Kép:
Széntermelés

Postabélyegző, dátum:

Kiadó:
Művészeti Alkotások V.
5. Fiókja
Bp. Síp u. 3.

Szocreál képeslap az '50-es évek elejéből.

Nekünk szocialista bányászatot kell létrehoznunk.

FELHASZNÁLT IRODALOM

A magyar bányászat évezredes története
I. kötet 1997., II. kötet 1996.
OMBKE, főszerkesztő: Benke István

A magyar műszaki felsőoktatás 250 éve
Selmectől-Miskolcig 1735-1985.
Szerkesztette: Zsámboki László
Nehézipari Műszaki Egyetem, 1985.

A magyarországi szénbányászatról
Salgótarján, 1985. Szerkesztette: Szvircsek Ferenc

A mecseki kőszénbányászat I. kötet
Pécs, 1993. január-december

A mi nótáink 2001.
Miskolci Egyetem Műszaki Földtudományi Kar

A múlt őrzése a jelenben
Tatabányai Múzeum Tudományos füzetek, 1998.

A rudabányai vasérctelep a korai szakirodalomban (1880-1939)
Érc- és Ásványbányászati Múzeum,
Rudabánya 2001.

A tatabányai szénbányászat története (1894-1994)
Tatabánya, 1994.

Adatok az érc- és ásványbányászat, valamint a kohászat történetének
bibliográfiájához
Összeállította: Hadobás Sándor
Érc- és Ásványbányászati Múzeum,
Rudabánya 2001.

Az Osztrák-Magyar Monarchia írásban és képben (IV. kötet)
Felső Ausztria és Salzburg
Bp. M. kir. Államnyomda
1889.

Babics András: Az Észak-mecseki Kőszénbányászat története
Akadémiai Kiadó, Budapest, 1967.

Bács Gyula: Lengyelország
Panoráma, 1976.

Bánya
a magyar bányászat és bányászoktatás története és a magyar bányavidékek népszerű ismertetése
Szerkesztette és kiadta: Horváth László
Székely és társa könyvnyomdája, Sopron, Várkerület 66.
1937.

Bányászat 1996. 1. szám

Bányászati és Kohászati Lapok
1871. év 18. sz.
1875. év (p.: 121-124)
1879. év (p.: 14-15, 35-36, 51-52)
1891. év 1. sz.
1904. év 23. sz.
1910. év 23. sz. (II. kötet)
1913. év II. kötet
1923. év 23. sz.
1939. év 9. sz.
1940. év 10., 14. sz.
1941. év 2. sz.
1946. év 2. sz.
2002. év 2. sz.

Becher Nándor: Brennbergbánya 1753-1793-1953
Brennbergi Kulturális Egyesület, 1993.

Bernát Tivadar-Bora Gyula-Kalász Lajos-Kollarik Amália-Matheika Máricus: Magyarország gazdaságföldrajza
Kossuth Könyvkiadó, 1986.

Búcsúzik a mecseki szénbányászat emlékülés előadásai
Komló, 2000. augusztus 29-30.

Britannica Hungarica
Világenciklopédia XVI. kötet
Bp. Magyar Világkiadó

Csifffáry Gergely: Az Egercsehi szénbánya története 1901-1976.
Eger, 1977.

Daloskönyv
Miskolci Egyetem bányamérnöki kar, 1977.

Emlékkönyv
Nehézipari Műszaki Egyetem Közleményei XVIII. kötet
Miskolc, 1971. főszerkesztő: Dr. Treplán Zénó

Emlékkönyv
(készült az NME alapításának 25. évfordulójára)
Nehézipari Műszaki Egyetem Közleményei 21. kötet
Miskolc, 1974.

Esti Kurir
1928. december 12.

Dr. Faller Jenő: Jó szerencsét! Események, képek a bányászat múltjából.
Műszaki Könyvkiadó, 1975.

Fényes Elek: Magyarország geographiai szótára I. kötet
Pest, 1851.

Fülöp József: Az ásványi nyersanyagok története Magyarországon
Műszaki Könyvkiadó, Bp. 1984.

Hála József-Maros Gyula: ART GEO PALOTA A STEFÁNIÁN
a Földtani Intézet szecessziós épülete
MÁFI 198. alkalmi kiadványa, 2000.

Hárs József: Utcáink nevei az utóbbi százhúsz évben
Soproni szemle 44. (1990) évfolyam 2. Sz.

Jolsvai Artúr: Észak-erdélyi földgázkutatás 1940.XI. - 1944.XI.
Magyar Olajipari Múzeum
Zalaegerszeg, 1994.

Kmetty István: Szénbányászat Dorogon
Dorogi füzetek 17. sz., 1999.

Dr. Kövess Gyula: Görgey Artúr
Bányász Híradó-Arcképcsarnok, 1979.

Kőbányai Ferenc: Oroszlány és vidéke bányászatának és Oroszlány városának eseménynaptára
OMBKE Oroszlányi Szervezet Történeti Szakcsoportja, 1987.

Lehoczky Alfréd: Borsodi szénmedence története I-II-III. Miskolc
Magyar bányamérnökök 1876-1999
Dr. Zsámboki László, Miskolc, 1999.

Magyar Nagylexikon I. kötet
Bp., Akadémia Kiadó, 1993.

Magyarország vármegyéi és városai (Szatmár vármegye)
Szerkesztette: Borovszky Samu
Bp. Országos Monográfiai Társaság

Mecseki feketekőszén kutatása és bányaföldtana
Szerkesztette: Némedi Varga Zoltán
Miskolc, 1995.

Nem szól már a klopacska… Vasasi bányászemlékek
Pro Pannónia Alapítvány

Pallas Nagy Lexikon: III., V., XVI. kötet

Pera Ferenc: A kisgyóni Balinkai szénbányászat 50 éve
Magyar Történelmi Társulat Üzemtörténeti szekciója

Pesti Napló
1928. december 12.

Rautman Magyar Lexikona, összes tudományok enciklopédiája 8. kötet
Bp., Rautmann Frigyes
1881.

Révai Nagy Lexikona VI. kötet
Bp., Révai Testvérek
1912.

Schneider Lipót: Sopron városi közlekedésének fejlesztése I. sz.
Soproni szemle 34. (1980) évfolyam 1. sz.

Selmectől-Miskolcig (1735-1985)
Miskolc, 1985.

Sík Lajos (Schmidt): Mindnyájan voltunk egyszer az akadémián…
Visszaemlékezések a selmeci-soproni főiskolás diákéletre 1735-1935.
Pécs, Mecseki Bányászati Múzeum, 1984.

Sopron topográfiája
Szerkesztette: Dr. Heimler Károly
Sopron, 1936.

Szabó Jenő: A Soproni Városszépítő Egyesület története (1869-1984)

Szabó László: Nemcsak az ipar kenyere…. a 100 éves tatabányai szénbányászat krónikája
A Tatabányai Bányász Hagyományokért Alapítvány kiadása, 1994.

Szakáll Sándorné és Morvai Gusztáv: Érckutatások Magyarországon a 20. században
Miskolc-Rudabánya, 2002.

Székely Lajos: Az Esztergomvidéki szénmedence bányászatának fejlődése
Műszaki Könyvkiadó, 1959.

Szombathy Viktor: Csehszlovákia
Panoráma, 1973.

Szvircsek Ferenc: Bányászkönyv
(A bányászati nyersanyagkutatás - barnakőszén és lignit és a bányaművelés története Nógrád megyében a 19. és 20. században)
Nógrádi Megyei Múzeum, Salgótarján 2000.

Szvircsek Ferenc: Tárnák a falu alatt
(a Kazári barnakőszén-bányászat rövid története)
Kazár, 1998.

Tatabányai Múzeum Tudományos füzetek 2. 1998.

Tóth Tibor: Szénbányászat a dorogi medencében
1781-1981.

Tudományos Konferencia Tatabánya, 1997. október 1.

Vadász Elemér: Kőszénföldtan
Akadémiai Kiadó, 1951.

Dr. Vígh Károly: A pilisvörösvári bányászsztrájk
Pest megyei TIT-Pest megyei Könyvtár
Bányaipari Dolgozók Szakszervezete

Vivat Academia 1735-1985
az OMBKE és az OEE emlékkönyve

Vörös Géza: A vértesi bányászkodás mérföldkövei
Oroszlány, 1998.

Winkler Gábor: Sopron építészete a 19. században
Soproni szemle 22. (1968) évfolyam 4. sz.

Zsámboki László: Szerencse föl! Szerencse le! Kunoss Endre (1811-1844)
bányászdalai és a bányászhimnusz eredete
Miskolc, 1995.

Zsigmondi Béla 1848-1916.
Magyar Olajipari Múzeum
Zalaegerszeg, 1998.

Új Idők Lexikona
Singer és Wolfner Irodalmi Intézet
1938.

Dr. Horn János (1932) a Soproni Műszaki Egyetemen (okl. olajmérnök), az Építőipari és Közlekedési Műszaki Egyetemen (okl. Gazdasági mérnök) és a Marx Károly Közgazdaság Tudományi Egyetemen (okl. szakközgazda) végzettséget szerzett.

1957-1961 között a Mélyfúró Vállalatnál dolgozott mint fúrómérnök, 1961-1991 között az Országos Földtani Főigazgatóságon, majd jogutódjánál a Központi Földtani Hivatalnál területi főmérnök, majd közgazdasági főosztályvezető.

1992-től a Bánya- és Energiaipari Dolgozók Szakszervezete elnöki főtanácsadója.

Az MTA Bányászati Tudományos Bizottságának állandó meghívott tagja, az MTA Bányászati Ergonómiai és Bányaegészségügyi Bizottság, a Magyar Geológiai Szolgálat Tudományos Tanácsának, és a Miskolci Egyetem Műszaki Földtudományi Kar Kari Tanácsának tagja.